

САВА осигурување а.д. Скопје

Ревидирани Консолидирани финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2024

Содржина :

Извештај на независните ревизори	1
Ревидирани консолидирани финансиски извештаи	
Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	2-6
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7-9
Извештај за промени во капиталот	10-11
Извештај за паричните текови	12-13
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	14-74
Прилог 1 - Консолидиран годишен извештај за работењето	1-81
Прилог 2 - Консолидирана годишна сметка	1-7

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Сава Осигурување АД Скопје и подружниците (во понатамошниот текст “Групата”), кои се состојат од консолидиран извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2024 година и консолидиран извештај за сеопфатната добивка, консолидиран извештај за промените во капиталот и консолидиран извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидирани финансиските извештаи

Раководството на Групата е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидирани финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидирани финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на консолидирани финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Групата со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Групата. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидирани финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Deloitte се однесува на едно или повеќе лица на Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), неговата глобална мрежа на друштва членки и нивните поврзани ентитети (заедно “Deloitte организација”). DTTL (уште познат под називот “Deloitte Global”) и сите негови друштва членки и поврзани лица претставуваат посебни и самостојни правни ентитети, кои едни кон други не можат да бидат обврзани ниту одговорни во однос на трети лица. DTTL и секое DTTL друштво член и поврзан ентитет е одговорно само за своите дела и пропусти, и не е одговорно за постапките на другите. DTTL не обезбедува услуги на клиентите. За да дознаете повеќе Ве молиме погледнете на <https://www2.deloitte.com/mk>.

© 2025. За повеќе информации, контактирајте го Deloitte Северна Македонија.

2AAE0ECE8060AF806FBD74B0F877595A

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ (продолжение)

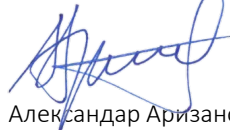
Мислење

Според наше мислење, консолидирани финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Сава Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2024 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Групата е одговорно за подготвување на консолидирани годишен извештај и консолидирани годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Групата и кои Групата е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на консолидираниот годишен извештај со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи на Групата. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани консолидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во консолидираниот годишен извештај се конзистентни со консолидираната годишна сметка и приложените консолидирани ревидирани финансиски извештаи на Групата за годината што завршува на 31 декември 2024.

Дилоит ДОО Скопје

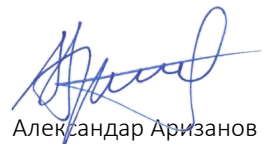

Александар Аризанов

Овластен ревизор

Директор

Скопје, 11 март 2025

Александар Аризанов

Овластен ревизор

Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) На 31 декември 2024
година

Опис на позицијата	Број на пози- ција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	11,142,951	9,200,976
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		11,142,951	9,200,976
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1,356,188,918	1,298,003,839
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	20	153,632,365	155,938,745
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		7,374,657	7,500,575
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		7,374,657	7,500,575
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		146,257,708	148,438,171
2.1 Земјиште	010		39,243,415	-
2.2 Градежни објекти	011		107,014,293	148,438,171
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	16,255,977	16,486,741
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		16,255,977	16,486,741
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		1,186,300,576	1,125,578,353
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	22	926,026,390	894,002,173
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		146,747,926	277,256,586

2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		688,508,275	481,552,417
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		90,770,189	135,193,170
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	23	260,274,187	231,576,182
4.1 Дадени депозити	036		260,274,187	231,576,182
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	28	216,847,241	116,785,909
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		29,161,402	29,976,155
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		182,683,810	84,037,741
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		5,002,029	2,772,014
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		9,809,837	11,491,683
1. Одложени даночни средства	052		1,314,294	1,200,527
2. Тековни даночни средства	053		8,495,543	10,291,156
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		364,957,057	298,155,222
И. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	24	287,678,240	256,326,144
1. Побарувања од осигуреници	056		281,870,764	250,458,758
2. Побарувања од застапници и посредници	057		5,807,476	5,867,386
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-

II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		39,676,731	12,565,024
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		39,676,731	12,565,024
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	25	37,602,086	29,264,054
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		12,624,466	12,624,131
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		1,873,975	1,499,635
3. Останати побарувања	066		23,103,645	15,140,288
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
E. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		58,009,828	47,047,729
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	20	10,322,084	10,570,230
1. Опрема	070		10,322,084	10,570,230
2. Останати материјални средства	071		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	26	47,647,546	36,374,869
1. Парични средства во банка	073		46,848,119	35,356,903
2. Парични средства во благајна	074		799,427	1,017,965
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		40,199	102,630
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		57,506,985	48,513,380
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		53,194,834	43,524,054
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		4,312,151	4,989,327
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+V+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		2,074,462,816	1,829,198,737
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		48,879,231	42,802,196
ПАСИВА			-	-
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		519,259,680	482,037,640
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	27	234,072,672	234,072,672
1. Запишан капитал од обични акции	087		234,072,672	234,072,672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		- 9,165,277	- 7,188,602
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		- 8,126,409	- 6,992,558
3. Останати ревалоризациони резерви	094		- 1,038,868	- 196,044

IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		93,442,722	90,600,698
1. Законски резерви	096		93,442,722	90,600,698
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		160,853,911	154,055,575
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	4,112,373
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		40,055,652	14,609,668
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	28	1,310,235,520	1,126,618,432
I. Бруто резерви за преносни премии	107		649,393,862	594,065,341
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		653,724,280	526,599,826
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		7,117,378	5,953,264
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	29	28,962,942	23,878,572
1. Резерви за вработени	115		28,962,942	23,878,572
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		4,878,593	3,681,446
1. Одложени даночни обврски	118		411,359	423,575
2. Тековни даночни обврски	119		4,467,234	3,257,871
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		170,829,984	155,965,474
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	30	82,622	82,645
1. Обврски спрема осигуреници	123		82,621	82,644
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		1	1
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		37,362,646	19,948,056
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		36,794,139	19,902,194
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		568,507	45,862
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	31	133,384,716	135,934,774
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		15,058,966	21,902,592
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		80,623,173	80,623,173

3. Останати обврски	133		37,702,577	33,409,009
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		40,296,098	37,017,172
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S	136		2,074,462,817	1,829,198,737
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		48,879,231	42,802,196

Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) за годината што завршува на 31
декември 2024 година

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		1,251,384,360	1,120,574,750
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	1,162,791,021	1,047,623,018
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		1,371,199,593	1,257,986,650
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		152,265,298	138,509,811
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		55,328,521	84,901,270
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		-814,753	13,047,451
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	10	45,475,521	30,470,696
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		6,953,276	-
2.1 Приходи од наемнини	213		6,953,276	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		34,413,457	25,841,275
4. Позитивни курсни разлики	217		1,306,361	1,675,085
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		2,615,059	2,771,006
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		2,615,059	2,771,006
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		187,368	183,330
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		12,157,929	18,206,999
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	11	12,299,288	8,704,266
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	12	18,660,601	15,569,772
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		1,206,063,874	1,103,627,335
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	9	612,070,794	536,406,972
1. Бруто исплатени штети	228		676,009,609	561,015,956
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		12,008,571	9,493,924
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		80,408,628	24,377,785
5. Промени во бруто резервите за штети	232		127,124,454	28,641,896
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		98,646,070	19,379,171
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		-1,065,901	-200,385
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-

2.2 Промени во бруто еквизитационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-1,065,901	-200,385
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		1,164,114	718,051
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		2,230,015	918,437
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		41,416,529	40,154,148
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		5,725,568	5,573,263
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		35,690,961	34,580,885
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	493,144,161	465,081,444
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252		262,428,042	249,465,994
1.1 Провизија	253		116,531,477	103,614,953
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253a		155,371,052	150,668,479
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		196,293	387,180
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-9,670,780	-5,204,618
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		230,716,119	215,615,451
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		6,300,792	7,114,816

2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258		84.608.930	76.009.523
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		48.353.321	43.285.453
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		4.425.667	3.938.325
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		20.184.860	17.997.655
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		5.020.271	4.680.188
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		6.624.811	6.107.902
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		13.884.469	11.416.539
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		125.921.929	121.074.574
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		101.287.415	93.258.771
2.4.2 Материјални трошоци	260б		9.863.665	10.235.428
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		14.770.849	17.580.374
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	7.153.148	2.496.008
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		2.180.463	132.062
2. Трошоци за камати	263		3.447.903	679.672
3. Негативни курсни разлики	264		1.524.088	1.684.265
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		693	8
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	15	46.110.077	44.341.182
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		46.110.077	44.341.182
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		5.187.214	4.920.873
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУПУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	2.047.852	10.427.092
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		45.320.486	16.947.416
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	18	5.264.835	2.337.747
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		40.055.652	14.609.669
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Консолидираните финансиски извештаи прикажани на страниците од 1 до 72 се одобрени од страна на Одборот на Директори на 26 Февруари 2024 година и беа потпишани во нивно име од:

Мелита Гугуловска
Генерален Директор

Кристиан Лешков
Извршен Директор

Мирче Маринковиќ
(овластен сметководител бр. на уверение 0106855)

ПК: Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризацио на резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	234,072,672	-	57,015,928	-	-	-	57,015,928	-	-5,238,898	102,286,037	96,641,936	484,777,675
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	234,072,672	-	57,015,928	-	-	-	57,015,928	-	-5,238,898	102,286,037	96,641,936	484,777,675
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	33,584,770	-	-	-	33,584,770	-	- 1,949,705	67,169,539	-86,144,641	12,659,964
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,609,668	14,609,668
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	33,584,770	-	-	-	33,584,770	-	- 1,949,705	67,169,539	- 100,754,309	- 1,949,704
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,121,583	-	-	1,121,583
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 2,771,006	-	-	- 2,771,006
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	33,584,770	-	-	-	33,584,770	-	- 300,282	67,169,539	- 100,754,309	- 300,282
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 15,400,000	-	- 15,400,001
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 15,400,000	-	- 15,400,000
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	234,072,672	-	90,600,698	-	-	-	90,600,698	-	- 7,188,602	154,055,576	10,497,295	482,037,638
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	234,072,672	-	90,600,698	-	-	-	90,600,698	-	- 7,188,602	154,055,576	10,497,295	482,037,638
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	234,072,672	-	90,600,698	-	-	-	90,600,698	-	- 7,188,602	154,055,576	10,497,295	482,037,639
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	2,484,165	-	-	-	2,484,165	-	- 1,976,676	4,968,331	32,603,159	38,078,979
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40,055,654	40,055,654
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	2,484,165	-	-	-	2,484,165	-	- 1,976,676	4,968,331	- 7,452,495	- 1,976,675
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,481,208	-	-	1,481,208
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 2,615,059	-	-	- 2,615,059
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	2,484,165	-	-	-	2,484,165	-	- 842,825	4,968,331	- 7,452,495	- 842,824
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	856,936	-	- 856,936
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	856,936	-	- 856,936
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	234,072,672	-	93,084,863	-	-	-	93,084,863	-	-9,165,278	158,166,971	43,100,454	519,259,682

ПТ: Извештај за паричните текови

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	a	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	1,432,108,603	1,296,283,235
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	1,339,787,733	1,231,678,654
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	- 0	0
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	65,305,492	30,575,609
4. Примени камати од работи на осигурување	304	2,600,871	2,865,266
5. Останати приливи од деловни активности	305	24,414,508	31,163,706
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	1,392,464,212	1,253,588,844
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	720,198,174	607,171,640
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	134,850,707	133,906,273
4. Надоместоци и други лични расходи	310	84,608,930	76,009,523
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	388,094,142	366,016,715
6. Платени камати	312	6,784	96
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	4,759,653	22,704,875
8. Останати одливи од редовни активности	314	59,945,822	47,779,723
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	39,644,391	42,694,392
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	222,289,293	168,622,221
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	119,948,070
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	9,209,746	262,262
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	0	219,746
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	179,040,430	22,503,644
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	34,039,117	25,688,500

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	246,356,166	270,203,470
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	4,806,600	5,635,519
2. Одливи по основ на материјални средства	328	3,237,068	6,838,915
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	0	148,570,233
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	238,312,497	109,158,804
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	24,066,873	101,581,249
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	79,943,501
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	79,943,501
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	4,304,839	15,400,000
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	3,447,903	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	856,936	15,400,000
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	64,543,501
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	4,304,839	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1,654,397,896	1,544,848,957
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1,643,125,217	1,539,192,314
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	5,656,644	5,656,644
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	36,374,868	30,718,224
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	47,647,547	36,374,868

1. Општи информации

Сава Осигурување а.д. Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Железничка бр. 41

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 93,86% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница САВА дд.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

Овие консолидирани финансиски извештаи го вклучуваат Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје (“подружница”), заедно именувани како “Групацијата”. Основната дејност на подружницата е техничко испитување и анализа на моторни возила.

Бројот на вработени во Групацијата на 31 декември 2024 е 222 вработени (2023: 241 вработени).

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” и “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување”.

(б) Основи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи се состојат од финансиските извештаи на Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ДООЕЛ, со сопственост од 100% на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2024 година. Финансиските извештаи на консолидираната подружница се подготвени за истата година на известување како и извештаите на матичната компанија, користејќи конзистентни сметководствени политики. Сите меѓукомпаниски салда, трансакции, приходи и трошоци и добивки и загуби кои произлегуваат од трансакциите во Групацијата, а кои се евидентираат како средства целосно се елиминираат. Подружницата целосно се консолидира од датумот на отворањето, кој всушност е датумот на кој Групацијата ја стекнала контролата, и продолжува да се консолидира се до датумот до кој таквата контрола ќе постои. Консолидираните финансиски извештаи обезбедуваат и компаративни податоци во врска со претходниот период

(в) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2. Основа за изготвување (продолжение)

(г) Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална и известувачка валута на Групацијата. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(д) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки редовно се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менаџментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

(ѓ) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Групацијата се претежно евра (ЕУР) . Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2024 и 2023 година беа како што следи:

	2024	2023
	МКД	МКД
1 EUR	61.495	61.495

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Групацијата да плати значителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(и) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(и) Признавање и мерење (продолжение)

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Групацијата за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менаџментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ии) Средства од реосигурување

Групацијата цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не ја ослободуваат Групацијата од нејзините директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од претостапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(ии) Средства од реосигурување (продолжение)

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Групацијата врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е обезвреднето доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Групацијата не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Групацијата ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери. Групацијата склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Групацијата преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година.

**(иии)
) Побарувања и обврски од осигурување**

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(в) Приходи

(и) Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ии) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

**(иии)
) Приходи од провизии и надомести**

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

(г) Расходи

(и) Трошоци за стекнување на договори

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ии) Одложени трошоци за стекнување

Одложените трошоци за стекнување се пресметуваат како производ од заработената провизија во текот на годината, и количникот од преносната премија на денот на пресметката и заработената премија за годината, за секоја класа на осигурување.

Единствен трошок што е земен во предвид при пресметката на одложените трошоци за стекнување е провизијата.

На денот на извештајот за финансиска состојба, Групацијата ги евидентира провизиите во однос на полисирана премија, додека пак и преносната премија се пресметува во однос на полисираната премија. Групацијата во пропишаниот временски рок ги усогласи сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување за трошоците за стекнување кои се разликуваат од барањата што се содржани во Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување („Службен весник на РМ“, бр. 170 од 16.08.2019 година).

(г) Расходи (продолжение)

(ии) Расходи од закупини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените

(и) Планови за дефинирани придонеси

Групацијата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групацијата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

(ии) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Групацијата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Групацијата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

**(иии)
) Планови за дефинирани користи**

Согласно македонската законска регулатива Групацијата исплаќа на вработените две просечни плати во Република Северна Македонија во моментот на заминување во пензија.

План за дефинирани користи претставува план за користи по завршување на вработувањето и истиот е различен од плановите за дефинирани придонеси. Нето обврската на Групацијата во однос на плановите за дефинирани користи се пресметува со проценување на износот на идни користи кои вработените ги стекнале како надомест за нивната служба во тековниот и минатиот период, тие користи се дисконтирани за да се утврди нивната сегашна вредност. Пресметката се извршува од страна на квалификуван актуар.

Премерувањата кои произлегуваат од дефинираните планови за користи вклучуваат актуарски добивки и загуби. Групацијата веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинираните планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

Кога користите од планот се менуваат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, се признава веднаш во Извештајот за сеопфатна добивка кога се случува измена на планот.

Групацијата признава добивка или загуба како резултат на исплата на дефиниран план за користи во моментот на реализација. Добивката или загубата како резултат на исплатата на дефинираниот план за користи претставува разлика помеѓу сегашната вредност на обврската за дефинираниот план за користи исплатена согласно определениот датум на исплата и износот на исплатата вклучувајќи ги сите плаќања во врска со конкретната исплата направени директно од страна на Групацијата.

(г) Тековни даночни средства /обврски

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2023: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Во јануари 2025 година, Собранието на Република Северна Македонија го усвои Законот за минимален глобален данок на добивка, со кој националното законодавство се усогласува со Директивата на Советот на ЕУ 2022/2523 од декември 2022 година.

Целта на овој закон е да се обезбеди минимално ефективно оданочување од **15%** на добивката на мултинационалните компании и големите домашни групи.

Како дел од мултинационална компанија, Групацијата, заедно со останатите составни субјекти кои припаѓаат на истата јурisdикција, спроведе пресметка согласно новата законска регулатива.

Резултатите од оваа пресметка покажаа дека Групацијата нема финансиски импликации ниту потреба од промени во финансиските извештаи.

(е) Недвижности и опрема

(и) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од отуѓување со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(ии) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Групацијата ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(иии) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

(иии) Амортизација

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Згради	1.3%-2%
Транспортни средства	15.50%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(иии) Вложувања во недвижности

Вложувања во недвижности се недвижности (земјиште или згради или дел од зграда или и двете заедно) кои се чуваат од страна на Групацијата со цел заработување на наемнини или за зголемување на капиталот или и за двете заедно. Во оваа категорија не влегуваат недвижности кои се користат од страна на Групацијата за вршење на редовниот тек на работењето.

Вложувањата во недвижности првично се мерат по набавна вредност и последователно се водат по набавна цена намалена за амортизација. Набавната вредност на купени вложувања во недвижности ја содржат нивната набавна цена и сите издатоци кои директно можат да и се припишат на таа недвижност. Издатоци кои директно може да и се припишат на недвижноста ги вклучуваат пример професионалните такси за правни услуги, даноци за пренос на недвижности и други трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање на средството, вложувањата во недвижности се признават по бруто сегашна вредност намалена за акумулирана амортизација и акумулирани загуби поради обезвреднување.

Амортизацијата на вложувањата во недвижности се пресметува со користење на праволиниски метод и со одредените стапки на амортизација од 2%

Вложувањата во недвижности создаваат парични приливи независно од другите средства коишто ги поседува Групацијата.

Вложувањата во недвижности престануваат да се признаваат при оттуѓување или кога вложувањето перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото оттуѓување.

(иии) Вложувања во недвижности (продлжение)

При стекнување на вложувања во недвижности, Групацијата е обврзана да ангажира независен проценител со цел да се утврди проценетата објективна вредност на вложувањето во недвижност.

Групацијата на крајот на секој период треба да изврши процени дали постајат индикации за обезвреднување. Доколку постојат индикации за обезвреднување, треба да се изврши проценка на надоместивиот износ.

Групацијата признава загуба поради оштетување во случај кога проценетата објективна вредност добиена од независниот специјалист за вреднување е пониска од нејзината сметководствена вредност до степен до кој Групацијата има позитивна ревалоризациска резерва што произлегува од нејзиниот претходен модел на ревалоризација на материјалните средства, загубата поради оштетување се признава во останата сеопфатна добивка. Секое последователно оштетување се признава во билансот на успех.

(ж) Нематеријални средства

(и) Признавање и мерење

Нематеријалните средства набавени од страна на Групацијата кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(иии) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(иии) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценци 20%

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(з) Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Групацијата ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Групацијата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Финансиски инструменти

(и) Недеривативни финансиски средства

Недеривативните финансиски инструменти на Групацијата се класифицираат во следните категории: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Групацијата почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги финансиските средства расположливи за продажба) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групацијата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Групацијата се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Групацијата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и да ја порамни обврската истовремено.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради обезвреднување, се признаваат директно во ревалоризационата резерва во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

(и) Недеривативни финансиски обврски

Групацијата почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(s) Финансиски инструменти (продолжение)

Групацијата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-деривативните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(j) Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(к) Заработка по акција

Групацијата презентира основна и разводната заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Групацијата со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводната заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(л) Обезвреднување на средствата

(и) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Групацијата според услови кои Групацијата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Групацијата, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Групацијата издвојува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Согласно овој правилник, Групацијата ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Групацијата утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(л) Обезвреднување на средствата (продолжение)

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлексирани во сметката за исправка на вредноста во позициите вредносно усогласување во Билансот на успех. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на кумулативните загуби кои биле признаени во ревалоризационата резерва во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое дополнително, идно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во ревалоризационата резерва во капиталот.

Објективната вредност на вложувањата во обврзници за денационализација класификувани како средства расположливи за продажба се утврдува преку последната пазарна цена на овие обврзници наведена во извештајот на Македонска берза која важела на датумот на билансот на состојба, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризациона резерва.

(ии) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Групацијата, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството, или неговата единица која генерира пари, го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

(л) Обезвреднување на средствата (продолжение)

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единици кои генерираат пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(љ) Резервирања

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Групацијата има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кое е веројатно дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Групацијата од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Групацијата признава загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

(м) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Групацијата вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Групацијата. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Групацијата редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Групацијата со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Групацијата има само еден известувачки сегмент.

(н) Нови стандарди и правилници

Агенцијата за супервизија на осигурување донесе измени и дополнувања на неколку правилници кои беа објавени во “Службен Весник на Република Северна Македонија” бр.170 на 16 август 2019 година. Со овие измени: се воспоставуваат правила за вреднување на одложени трошоци за стекнување; се променуваат правилата за пресметка на капиталот на друштвата за осигурување; се променуваат правилата за вреднување на недвижностите и се променува основот за признавање на приход од реализирани регресни побарувања. На 31 декември 2024 година, Групацијата е усогласена со новата регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурување освен како што е наведено во точка 3 (г) (ии).

Објавени стандарди и толкувања во тековниот период, а кои сè уште не се во примена

Во Службен весник, бр. 75/24, од 3 април 2024 година е објавен Нов Правилник за начинот на водење сметководство. Новиот Правилник влезе во сила наредниот ден од денот на објавувањето, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 година, освен за ИФРС17, кој ќе се применува од 01.01.2028 година. Со денот на отпочнувањето на примената на овој Правилник, на 1 Јануари 2025 година престанува да важи актуелниот Правилник за водење сметководство („Службен весник“, бр. 159/09, 164/10 и 107/11).

Дополнително во Службен весник, бр. 274/24, од 30 декември 2024 година е објавено Дополнување на Правилник за начинот на водење сметководство според кое се одложува примената Меѓународниот стандард за финансиско известување 9 - Финансиски инструменти (ИФРС9), кој ќе отпочне да се применува од 01.01.2028 година. Дополнувањето на Правилникот влезе во сила наредниот ден од денот на објавувањето, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 година.

(о) **Споредбени податоци**

Со цел порелевантно да се обезбеди конзистентност во тековната година, компаративните податоци може да бидат променети соодветно. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

4. Сметководствени проценки и расудувања

Групацијата прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(и) **Клучни извори на несигурност во проценките**

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходно утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Групацијата, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Групацијата обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("IBNR") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Групацијата располага со повеќе информации. IBNR штетите често може да станат видливи за Групацијата дури неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по пооделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат штетните настани, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Групацијата има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Групацијата да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети што влијае на пресметката на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Групацијата е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Групацијата

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Групацијата се презентирани подолу.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Групацијата овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредени категории, во зависност од условите.

(iii) **Анализа на сензитивност**

Групацијата го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Сензитивноста на добивката за годината и капиталот на промените во принос на вложувањата, настанатите штети и вкупните трошоци на 31 декември 2024 година и 31 декември 2023 година се презентирани во табелата подолу:

Анализа на сензитивност

За годината завршена на 31 декември 2024

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	40,055,652	519,259,680	204,138,658	254%	-
Принос од вложувања (+200 п.п.)	40,965,162	520,169,190	204,138,658	256%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	39,146,141	518,350,169	204,138,658	254%	0%
5% зголемување на настанати штети	9,505,407	488,709,435	204,138,658	239%	-15%
5% намалување на настанати штети	70,605,896	549,809,924	204,138,658	269%	15%
5% зголемување на вкупните трошоци	12,373,529	491,577,557	204,138,658	242%	-13%
5% намалување на вкупните трошоци	67,737,774	546,941,802	204,138,658	268%	14%

За годината завршена на 31 декември 2023

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	14,609,669	486,150,013	204,302,323	238%	-
Принос од вложувања (+200 п.п.)	15,219,083	486,759,427	204,302,323	239%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	14,000,255	485,540,599	204,302,323	238%	0%
5% зголемување на настанати штети	(12,200,660)	459,339,684	204,302,323	225%	-13%
5% намалување на настанати штети	41,419,999	512,960,342	204,302,323	251%	13%
5% зголемување на вкупните трошоци	(11,753,661)	459,786,683	204,302,323	226%	-12%
5% намалување на вкупните трошоци	40,972,999	512,513,343	204,302,323	251%	13%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)

Најзначајно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Групацијата со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Групацијата. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Групацијата претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Групацијата исто така е изложена и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Групацијата управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или производи со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило многубројно и избалансирано портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Групацијата е подготвена да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Стратегија за реосигурување

Групацијата реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Групацијата склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Групацијата купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување на признаеното средство. Групацијата редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Групацијата ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Групацијата редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Групацијата.

Групацијата активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2024	2023
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	260,274,187	231,576,181
Парични средства и средства на банкарски сметки	47,647,546	36,374,869
Хартии од вредност издадени од РСМ или НБРСМ	835,256,201	758,809,002
Акции и удели во инвестициски фондови	90,770,189	135,193,170
	1,233,948,122	1,161,953,222
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	473,155,819	445,743,336
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	620,232,460	564,089,186
	1,093,388,279	1,009,832,522
Усогласеност на средствата и обврските	140,559,843	152,120,700

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Групацијата е усогласена во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Групацијата ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Групацијата се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Одговорност кон трети лица (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

При утврдувањето на премијата Групацијата претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Групацијата исто така е изложена и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Групацијата да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Осигурување на возила

Карактеристики

Групацијата склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомлексни да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Групацијата редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Групацијата исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Северна Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Групацијата управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Групацијата нема презентирано информација за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Групацијата е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Групацијата. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Групацијата. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(и) **Географска и секторска концентрација**

Ризиците на кои е изложена Групацијата се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Групацијата не е изложена на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ии) **Концентрација од многу сериозни, ретки настани**

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Групацијата бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Групацијата.

Групацијата управува со овие ризици на следните начини:

- Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.
- Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Групацијата редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Финансиски ризик

Групацијата е изложена на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Групацијата е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова и обезбедува на Групацијата сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(u) Каматен ризик

Изложеноста на Групацијата на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Групацијата има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Групацијата во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Групацијата како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Финансиски ризик (продолжение)
Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2024

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматоносни
			До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,832,008,395	63,196,095	-	39,770,901	143,514,657	583,477,439	295,117,746	706,931,557
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	16,255,977	16,255,977	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	926,026,390	-	-	39,770,901	106,977,021	359,832,889	295,117,746	124,327,833
Депозити, заеми и останати пласмани	260,274,185	91,999	-	-	36,537,636	223,644,550	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	216,847,241	-	-	-	-	-	-	216,847,241
Побарувања од непосредни работи на осигурување	287,678,240	-	-	-	-	-	-	287,678,240
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	39,676,731	-	-	-	-	-	-	39,676,731
Останати побарувања	37,602,086	-	-	-	-	-	-	37,602,086
Парични средства и парични еквиваленти	47,647,546	46,848,119	-	-	-	-	-	799,427
Обврски	1,451,256,905	-	-	-	-	-	-	1,451,256,905
Бруто технички резерви	1,310,235,520	-	-	-	-	-	-	1,310,235,520
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,622	-	-	-	-	-	-	82,622
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	37,362,646	-	-	-	-	-	-	37,362,646
Останати обврски	103,576,117	-	-	-	-	-	-	103,576,117
Неусогласеност на средствата и обврските	380,751,490	63,196,095	-	39,770,901	143,514,657	583,477,439	295,117,746	(744,325,348)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2023

	Инструменти со фиксна каматна стапка							Некаматоносни
	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,593,381,092	51,933,036	-	-	508,743,372	145,030,405	336,522,012	551,152,267
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	16,486,741	16,486,741	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	894,002,173	-	-	-	277,256,583	145,030,405	336,522,012	135,193,173
Депозити, заеми и останати пласмани	231,576,181	89,392	-	-	231,486,789	-	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	116,785,910	-	-	-	-	-	-	116,785,910
Побарувања од непосредни работи на осигурување	256,326,142	-	-	-	-	-	-	256,326,142
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	12,565,024	-	-	-	-	-	-	12,565,024
Останати побарувања	29,264,054	-	-	-	-	-	-	29,264,054
Парични средства и парични еквиваленти	36,374,868	35,356,903	-	-	-	-	-	1,017,965
Обврски	1,254,745,800	-	-	-	-	-	-	1,254,745,800
Бруто технички резерви	1,126,618,431	-	-	-	-	-	-	1,126,618,431
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,647	-	-	-	-	-	-	82,647
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	19,948,055	-	-	-	-	-	-	19,948,055
Останати обврски	108,096,667	-	-	-	-	-	-	108,096,667
Неусогласеност на средствата и обврските	338,635,292	51,933,036	-	-	508,743,372	145,030,405	336,522,012	(703,593,533)

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) **Кредитен ризик**

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Групацијата редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Групацијата е изложена на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Групацијата изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Групацијата редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Групацијата е изложена на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Групацијата преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Групацијата редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Групацијата во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Друштвото управува со кредитниот ризик така што вложува само во законски дозволени инструменти.

Земајќи во предвид дека Групацијата вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

Групацијата редовно ја анализира надоместливоста на вложувањата расположливи-за-продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања по основ на осигурување		Други побарувања		Финансиски вложувања расположливи за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Побарувања по основ на реосигурување	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	180,180,209	172,802,919	43,061,262	43,931,585	2,159,452	2,159,452	650,000	650,000	-	-
Исправка на вредност на побарувањата	(132,350,410)	(128,807,802)	(41,395,647)	(41,426,197)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	47,829,799	43,995,117	1,665,616	2,505,388	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено до 3 месеци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
од 3 месеци до 12 месеци	24,820,410	25,742,498	-	2,093,320	-	-	-	-	-	-
над 12 месеци	-	-	1,602,722	363,268	-	-	-	-	-	-
	-	-	2,195,832	429,448	-	-	-	-	-	219,230
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	24,820,410	25,742,498	3,798,554	2,886,036	-	-	-	-	-	219,230
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	215,028,031	186,588,527	32,137,916	23,872,630	926,026,390	894,002,173	260,274,187	231,576,182	39,676,731	12,345,793
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	420,028,650	385,133,944	78,997,732	70,690,251	928,185,842	896,161,625	260,924,187	232,226,182	39,676,731	12,565,024
Вкупна исправка на вредност	(132,350,410)	(128,807,802)	(41,395,647)	(41,426,197)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	287,678,239	256,326,144	37,602,086	29,264,054	926,026,390	894,002,173	260,274,187	231,576,181	39,676,731	12,565,024

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Кредитен ризик (продолжение)

Друштвото за тековната 2024 година како и за 2023 година ја утврди исправката на вредност на следниот начин:

Група на побарувања	2024		2023	
	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)	Период на доцнење во исплата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечно побарување)
А	до 30 дена	0%	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%	од 31 до 60 дена	10%
В	од 61 до 120 дена	31%	од 61 до 120 дена	31%
Г	121 до 270 дена	51%	121 до 270 дена	51%
Д	271-365 дена	71%	271-365 дена	71%
Ѓ	подолг од 365 дена	100%	подолг од 365 дена	100%

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii)

Валутен ризик

Групацијата е изложена на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Групацијата претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Групацијата на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2024

	МКД	ЕУР	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	16,255,977	-	16,255,977
Финансиски вложувања расположливи за продажба	702,636,949	223,389,440	926,026,390
Депозити, заеми и останати пласмани	260,274,187	-	260,274,187
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	216,847,241	216,847,241
Побарувања од непосредни работи на осигурување	262,081,537	25,596,702	287,678,239
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	39,676,731	39,676,731
Останати побарувања	37,602,086	-	37,602,086
Парични средства и парични еквиваленти	34,604,077	13,043,469	47,647,546
Вкупно средства	1,313,454,814	518,553,583	1,832,008,397
Бруто технички резерви	1,310,235,520	-	1,310,235,520
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,622	-	82,622
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	37,362,646	37,362,646
Останати обврски	19,948,462	83,627,655	103,576,117
Вкупно обврски	1,330,266,604	120,990,301	1,451,256,905
Нето вредност	(16,811,790)	397,563,282	380,751,491

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик (продолжение)

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2023

	МКД	ЕУР	ЦХФ	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	16,486,741	-	-	16,486,741
Финансиски вложувања расположливи за продажба	626,249,320	267,752,852	-	894,002,171
Депозити, заеми и останати пласмани	231,576,181	-	-	231,576,181
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	116,785,910	-	116,785,910
Побарувања од непосредни работи на осигурување	256,326,144	-	-	256,326,144
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	12,565,024	-	12,565,024
Останати побарувања	21,840,119	7,423,935	-	29,264,054
Парични средства и парични еквиваленти	36,310,667	64,201	-	36,374,868
Вкупно средства	1,188,789,169	404,591,922	-	1,593,381,092
		-	-	
Бруто технички резерви	952,682,794	173,935,638	-	1,126,618,432
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,646	-	-	82,646
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	19,948,057	-	19,948,057
Останати обврски	19,518,290	88,578,377	-	108,096,667
Вкупно обврски	972,283,730	282,462,071	-	1,254,745,801
		-	-	1
Нето вредност	216,505,440	122,129,851	-	338,635,290

(и8)

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Групацијата ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Групацијата се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Групацијата управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Групацијата; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат

Раководството не предвидува директно и значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Групацијата, нејзината финансиска состојба и ликвидност. Сепак, Групацијата не може да ја исклучи можноста дека евентуалното повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и нивните импликации на економското опкружување во кое работи Групацијата, нема да имаат негативно влијание врз Групацијата, нејзината финансиска состојба и врз оперативните резултати на среден и долг рок во однос на остварување на планираната стратегија. Раководството продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

Групацијата е должна да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Групацијата исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Групацијата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност (продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2024 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	16,255,977	16,255,977
Финансиски вложувања расположливи за продажба	167,217,390	-	277,256,583	145,030,405	336,522,012	926,026,390
Депозити, заеми и останати пласмани	92,000	-	36,537,636	223,644,550	-	260,274,187
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	216,847,241	-	-	216,847,241
Побарувања од непосредни работи на осигурување	212,348,432	40,484,212	34,845,595	-	-	287,678,240
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	(0)	39,676,731	-	-	-	39,676,731
Останати побарувања	34,913,821	-	492,433	2,195,832	-	37,602,086
Парични средства и парични еквиваленти	47,647,546	-	-	-	-	47,647,546
	462,219,188	80,160,944	565,979,488	370,870,787	352,777,989	1,832,008,396
Обврски						
Бруто технички резерви	(0)	-	1,088,480,040	196,481,621	25,273,859	1,310,235,520
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,622	-	-	-	-	82,622
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(0)	37,362,646	-	-	-	37,362,646
Останати обврски	22,952,944	-	679,673	-	79,943,500	103,576,117
	23,035,565	37,362,646	1,089,159,713	196,481,621	105,217,359	1,451,256,905
Рочна неусогласеност	439,183,623	42,798,297	(523,180,225)	174,389,166	247,560,630	380,751,491

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ив) Ризик на ликвидност (продолжение)

Ризик на ликвидност

За годината завршена на 31 декември 2023 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	16,486,741	16,486,741
Финансиски вложувања расположливи за продажба	135,193,173	-	277,256,583	145,030,405	336,522,012	894,002,173
Депозити, заеми и останати пласмани	376,182	-	231,200,000	-	-	231,576,182
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	116,785,910	-	-	116,785,910
Побарувања од непосредни работи на осигурување	186,588,527	49,233,724	20,371,288	132,602	-	256,326,142
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	12,345,794	-	-	219,230	-	12,565,024
Останати побарувања	25,720,491	363,733	482,445	2,697,386	-	29,264,054
Парични средства и парични еквиваленти	36,374,868	-	-	-	-	36,374,868
	396,599,034	49,597,457	646,096,226	148,079,623	353,008,753	1,593,381,092
Обврски						
Бруто технички резерви	114,261,217	-	809,615,797	171,797,127	30,944,289	1,126,618,431
Обврски од непосредни работи на осигурување	82,647	-	-	-	-	82,647
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	10,050,134	9,744,212	153,709	-	-	19,948,055
Останати обврски	102,321,667	-	5,775,000	-	-	108,096,667
	226,715,665	9,744,212	815,544,507	171,797,127	30,944,289	1,254,745,800
Рочна неусогласеност	169,883,369	39,853,245	(169,448,281)	(23,717,504)	322,064,463	338,635,292

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(в) Управување со капиталот

Групацијата е должна во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3,000,000.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.
- износот на нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност
- нереализиранаа загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба
- нето негативните ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружни друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина
- непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во член 73-а од Законот за супервизија на осигурување

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака	2024	2023
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12)	I	455,390,188	451,747,384
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски	I1	234,072,672	234,072,672
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	92,717,070	90,232,905
Пренесена нераспределена добивка	I4	152,776,756	148,665,362
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	11,142,951	9,200,976
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	13,033,359	12,022,579
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е поголем	II	3,203,211	3,402,454
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	206,832	477,264
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	2,996,379	2,925,190
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	458,593,399	455,149,838
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	458,593,399	455,149,838

Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	204,138,658	204,302,323
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	-	-
Капитал	VI3	458,593,399	455,149,838
Гарантен фонд*	VI4	184,485,000	184,485,000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	274,108,399	270,664,838
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	254,454,740	250,847,515
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	-	-

*Гарантниот фонд е дефиниран во член 77 од Законот и претставува 1/3 од потребното ниво на маргина на солвентност, но не смее да биде понизок од соодвениот износ наведен во член 77 став (3) од Законот

Потребно ниво на маргина на солвентност

Потребното ниво на маргина на солвентност е прикажано подолу:

Потребно ниво на маргината на солвентност за неживотно осигурување		МС (н.о.)		
Име на Друштвото:	Сава			
Период на известување:	31-12-24			
		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот		
		Тековна година		Претходна година
		100		101
Бруто полисирана премија	1	1,371,245,205	1,258,025,842	
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110,691,000	110,691,000	
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	121,007,233	102,892,135	
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4			
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5			
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	231,698,233	213,583,135	
Бруто исплатени штети	7	676,009,609	561,015,956	
Нето исплатени штети	8	595,600,980	536,638,171	
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0.88	0.96	
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]=[6]*[9])	10	204,138,658	204,302,323	
Референтен период (во години)	11	3	3	
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1,702,387,716	1,489,666,068	
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	653,724,640	526,599,826	
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	427,781,472	440,560,226	
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	642,776,961	525,235,223	
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	111,920,900	111,920,900	
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	48,831,751	21,797,151	
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18			
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19			
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	160,752,651	133,718,051	
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]=[20]*[9])	21	141,631,769	127,907,611	
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	204,138,658	204,302,323	

МС_2 (н.о.): Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност			
--	--	--	--

		Тековна година	Претходна година
		400	401
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	204,138,658	204,302,323

6. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2024						
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	16,255,977	16,255,977	16,255,977
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	926,026,390	-	926,026,390	926,026,390
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	260,274,187	260,274,187	260,274,187
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	216,847,241	-	-	-	216,847,241	216,847,241
Побарувања од непосредни работи на осигурување	287,678,240	-	-	-	287,678,240	287,678,240
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	39,676,731	-	-	-	39,676,731	39,676,731
Останати побарувања	37,602,086	-	-	-	37,602,086	37,602,086
Парични средства и останати парични еквиваленти	47,647,546	-	-	-	47,647,546	47,647,546
	629,451,843	-	926,026,390	276,530,164	1,832,008,396	1,832,008,396
Останати обврски	-	-	-	103,576,117	103,576,117	103,576,117
Бруто технички резерви	-	-	-	1,310,235,520	1,310,235,520	1,310,235,520
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	37,362,647	37,362,647	37,362,647
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	82,622	82,622	82,622
Обврски	-	-	-	1,451,256,905	1,451,256,905	1,451,256,905
31 декември 2023						
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	16,486,741	16,486,741	16,486,741
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	894,002,173	-	894,002,173	894,002,173
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	231,576,181	231,576,181	231,576,181
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	116,785,910	-	-	-	116,785,910	116,785,910
Побарувања од непосредни работи на осигурување	256,326,145	-	-	-	256,326,145	256,326,145
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	12,565,024	-	-	-	12,565,024	12,565,024
Останати побарувања	29,264,054	-	-	-	29,264,054	29,264,054
Парични средства и останати парични еквиваленти	36,374,868	-	-	-	36,374,868	36,374,868
	451,316,000	-	894,002,173	248,062,922	1,593,381,092	1,593,381,092
Останати обврски	-	-	-	108,096,667	108,096,667	108,096,667
Бруто технички резерви	-	-	-	1,126,618,432	1,126,618,432	1,126,618,432
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	19,948,056	19,948,056	19,948,056
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	82,647	82,647	82,647
Обврски	-	-	-	1,254,745,801	1,254,745,801	1,254,745,801

7. Оперативни сегменти

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Групацијата е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Групацијата се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот и технички преглед на возила. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Северна Македонија.

Приходот на Групацијата е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Фирмата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Северна Македонија	Остаток од Европа	Вкупно
2024			
Приходи од бруто премија од осигурување	1,371,199,593	-	1,371,199,593
Финансиски приход	45,475,521	-	45,475,521
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	12,157,929	12,157,929
Нетековни средства	28,839,691	-	28,839,691
2023			
Приходи од бруто премија од осигурување	1,257,986,648	-	1,257,986,648
Финансиски приход	30,470,696	-	30,470,696
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	18,206,999	18,206,999
Нетековни средства	27,271,780	-	27,271,780

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2024:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурувањ е и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	84,123,938	(435,892)	622,658	-	84,310,704
2 Здравствено осигурување	129,981,849	-	(17,805,114)	-	112,176,735
3 Моторни возила(каска)	248,557,845	(1,169,683)	(18,164,982)	-	229,223,180
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	965,468	(11,384)	(112,892)	4,862	846,054
7 Стока во превоз	3,782,541	(586,627)	(126,617)	(37,216)	3,032,080
8 Имот од пожар	86,364,839	(44,585,816)	(2,977,660)	508,439	39,309,802
9 Други осигурувања на имот	189,773,611	(55,239,165)	(7,644,384)	265,973	127,156,036
10 Одговорност-моторни возила	532,202,194	(18,820,087)	(13,282,309)	839,138	500,938,937
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	1,177,663	-	(76,659)	-	1,101,004
13 Општа одговорност	12,514,692	(6,322,942)	2,860,121	(2,372,226)	6,679,645
14 Осигурување на кредити	18,972,840	(18,972,840)	108,765	(108,765)	(0)
15 Осигурување на гаранции	-	-	3,364	-	3,364
16 Финансиски загуби	9,654,692	(5,883,536)	562,788	85,042	4,418,986
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	53,127,421	(237,325)	704,398	-	53,594,494
Вкупно премии	1,371,199,593	(152,265,298)	(55,328,521)	(814,753)	1,162,791,021

8. Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2023:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурување и соосигурување(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување и соосигурување (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	85,685,919	(533,764)	(2,305,114)	301,865	83,148,905
2 Здравствено осигурување	101,918,138	-	(18,447,964)	-	83,470,174
3 Моторни возила(каска)	211,640,717	(679,396)	(23,351,158)	-	187,610,163
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	673,823	(6,152)	148,155	(113,336)	702,490
7 Стока во превоз	3,513,115	(1,314,069)	(50,968)	40,552	2,188,631
8 Имот од пожар	76,860,786	(35,100,061)	(4,911,661)	(7,643,912)	29,205,152
9 Други осигурувања на имот	175,070,679	(51,605,986)	(11,724,027)	15,195,602	126,936,268
10 Одговорност-моторни возила	509,526,970	(17,087,816)	(17,590,927)	350,267	475,198,493
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	1,055,663	-	(71,514)	-	984,149
13 Општа одговорност	16,251,511	(9,476,543)	(3,672,174)	2,713,331	5,816,125
14 Осигурување на кредити	18,544,859	(18,544,859)	(1,401,975)	1,391,760	(10,215)
15 Осигурување на гаранции	3,607	-	(2,390)	-	1,217
16 Финансиски загуби	7,451,210	(3,945,234)	(934,391)	919,771	3,491,356
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	49,789,653	(215,932)	(585,162)	(108,449)	48,880,110
Вкупно премии	1,257,986,649	(138,509,811)	(84,901,270)	13,047,451	1,047,623,019

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2024:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурител ите во ликвидирани е штети (-)	Промена на резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурување то (+/-)	Нето
1 Осигурување од незгода	28,958,119	-	-	510,194	-	29,468,314
2 Здравствено осигурување	86,019,759	-	-	(163,311)	-	85,856,448
3 Моторни возила(каска)	142,124,437	(4,101,094)	(2,358,354)	13,881,816	1,650,000	151,196,804
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	939,210	-	-	(165,760)	-	773,450
7 Стока во превоз	277,080	-	(78,156)	-	-	198,924
8 Имот од пожар	72,669,269	-	(50,425,866)	119,610,576	(120,945,276)	20,908,703
9 Други осигурувања на имот	75,240,958	(82,962)	(20,754,683)	(3,980,905)	723,019	51,145,428
10 Одговорност-моторни возила	230,897,857	(7,824,515)	(6,245,033)	(3,048,738)	18,408,548	232,188,120
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13 Општа одговорност	654,710	-	(17,270)	(31,080)	-	606,360
14 Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	2,249,438	-	(529,266)	(2,217,040)	1,517,639	1,020,771
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	35,978,770	-	-	2,728,701	-	38,707,472
Вкупно	676,009,609	(12,008,571)	(80,408,628)	127,124,454	(98,646,070)	612,070,794

9. Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2023:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (-)	Учество на реосигурител ите во ликвидирани штети (-)	Промена во Промени на резервираните бруто резервираните штети (+/-)	Промена во резервираните штети за делот на реосигурување то (+/-)	Нето
1 Осигурување од незгода	21,469,093	-	-	(3,072,103)	-	18,396,990
2 Здравствено осигурување	63,894,465	-	-	(944,219)	-	62,950,246
3 Моторни возила(каска)	140,439,089	(2,745,635)	(483,434)	7,719,003	(2,323,606)	142,605,417
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	16	-	-	10,060	-	10,076
7 Стока во превоз	157,608	(243,602)	-	-	-	(85,994)
8 Имот од пожар	15,915,715	-	(4,796,341)	3,259,860	(3,564,698)	10,814,537
9 Други осигурувања на имот	77,564,414	(35,074)	(15,738,121)	5,531,466	(1,779,185)	65,543,501
10 Одговорност-моторни возила	214,040,918	(6,469,613)	(2,070,602)	17,801,617	(10,203,072)	213,099,248
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	1,013	-	-	-	-	1,013
13 Општа одговорност	445,071	-	(255,684)	(343,820)	0	(154,432)
14 Осигурување на кредити	67,186	-	-	-	-	67,186
15 Осигурување на гаранции	1,205,860	-	-	-	-	1,205,860
16 Финансиски загуби	6,990,115	-	(1,033,603)	2,310,280	(1,508,610)	6,758,182
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	18,825,391	-	-	(3,630,249)	-	15,195,142
Вкупно	561,015,956	(9,493,924)	(24,377,785)	28,641,896	(19,379,171)	536,406,972

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

Основни коефициенти на работењето

		бруто меродавен коефициент		бруто трошковен коефициент		Бруто комбиниран коефициент (збир од меродавен и трошковен коефициент)		Бруто штетен коефициент	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1	Осигурување од незгода	22.06%	34.77%	37.29%	38.50%	59.40%	73.30%	25.06%	34.42%
2	Здравствено осигурување	75.26%	76.86%	27.78%	30.90%	103.10%	107.80%	62.69%	66.18%
3	Моторни возила(каска)	78.14%	65.80%	33.09%	32.20%	111.30%	98.00%	66.36%	55.53%
4	Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	1.23%	90.76%	51.20%	42.50%	52.40%	133.30%	0.00%	97.28%
7	Стока во превоз	-2.48%	7.58%	38.36%	41.30%	35.90%	48.80%	4.49%	7.33%
8	Имот од пожар	26.65%	230.59%	40.85%	40.20%	67.40%	270.80%	20.71%	84.14%
9	Други осигурувања на имот	50.85%	38.94%	39.00%	39.00%	89.80%	77.90%	44.30%	39.60%
10	Одговорност-моторни возила	45.81%	42.40%	40.46%	38.50%	86.30%	80.90%	42.01%	41.92%
11	Одговорност-воздухоплови		-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	0.10%	0.00%	41.48%	35.20%	41.60%	35.20%	0.10%	0.00%
13	Општа одговорност	0.80%	4.04%	27.02%	36.20%	27.80%	40.30%	2.73%	5.21%
14	Осигурување на кредити	0.39%	0.00%	16.37%	16.10%	16.80%	16.10%	0.36%	-
15	Осигурување на гаранции	99050.45%	7516.44%	1299.04%	0.00%	100349.50%	7516.40%	33431.11%	-
16	Финансиски загуби	142.71%	0.32%	28.42%	31.60%	171.20%	31.90%	93.81%	23.30%
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	30.88%	71.90%	49.26%	49.60%	80.20%	121.50%	37.81%	67.72%
	Неживотно осигурување	49.75%	60.14%	37.59%	36.90%	87.30%	97.00%	43.80%	48.40%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2024	2023
Приходи од камати од депозити во банки	7,565,695	6,058,290
Приходи од камати од Гарантен фонд	509,098	368,060
Приходи од камати по обврзници	26,338,664	19,414,925
Капитална добивка од продажба на акции и удели	2,615,059	2,771,006
Позитивни курсни разлики	1,306,361	1,675,085
Останати приходи од вложувања	187,368	183,330
Приходи од наемнини	6,953,276	-
Вкупно	45,475,521	30,470,696

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2024	2023
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	3,683,143	3,297,762
Приходи за услужни штети	1,551,823	1,343,943
Останати осигурително технички приходи	7,049,855	3,593,512
Приходи од претходни години	14,467	469,049
Вкупно	12,299,288	8,704,266

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2024	2023
Отпис на останати обврски	652,032	595,104
Приходи од камати по задоцнети плаќања	2,600,871	2,630,079
Приходи од технички прегледи и други услуги	10,161,891	8,825,195
Приходи по процесни трошоци	1,795,263	2,138,369
Останати приходи	3,450,544	1,381,025
Вкупно	18,660,601	15,569,772

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2024	2023
Трошоци за провизија	116,531,477	103,614,953
Трошоци за вработени во продажна мрежа	155,371,052	150,668,479
Трошоци за маркетинг	-	-
Трошоци за репрезентација	-	-
Трошоци за печатење обрасци	196,293	387,180
Промена во одложени трошоци за стекнување	(9,670,780)	(5,204,618)
Вкупно трошоци за стекнување	262,428,042	249,465,994
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	6,300,791	7,114,815
Трошоци за вработените	84,608,930	76,009,523
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	14,438,293	12,311,840
Закупнина	28,220,019	16,041,575
Трошоци за телекомуникации	7,078,797	7,977,141
Професионални и интелектуални услуги	20,392,725	20,355,725
Трошоци за енергија и комунални услуги	2,951,408	4,468,663
Банкарски услуги, платен промет	5,870,724	5,339,046
Трошоци за услуги за одржување	9,468,931	5,484,764
Трошоци за обезбедување	388,866	1,042,637
Административни такси	591,080	426,038
Трошоци за канцелариски и потрошен материјал	4,781,520	3,637,405
Отпис на ситен инвентар	616,625	662,182
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	1,135,657	1,139,763
Трошоци за надомест на службени патувања	3,738,935	3,270,754
Трошоци за стручно усовршување	1,356,470	755,600
Трошоци за спонзорства и донации	2,969,894	2,738,508
Трошоци за стипендии	51,283	85,626
Трошоци за маркетинг	18,381,455	22,523,030
Трошоци за репрезентација	8,567,243	10,761,959
Трошоци за јубилејни награди и отпремнини	3,588,902	990,674
Трошоци од резервирања	258,423	(435,368)
Трошоци за даноци и придонеси	162,176	7,643,420
Останати трошоци	4,796,972	5,270,132
Вкупно административни трошоци	230,716,119	215,615,450
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето	493,144,161	465,081,444

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2024	2023
Негативни курсни разлики	1,524,088	1,684,285
Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	2,180,463	132,062
Расходи по камати	3,447,903	679,680
Останати трошоци од вложувања	693	8
Вкупно	7,153,148	2,496,036

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2024	2023
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	21,563,167	19,996,744
Трошоци за неосигурани возила	7,133,909	8,842,452
Трошоци за финансирање на АСО и НБО	12,150,396	10,639,335
Останати трошоци за осигурување	5,262,605	4,862,651
Вкупно	46,110,077	44,341,182

16. ДРУГИ РАСХОДИ

	2024	2023
Расходи за извршени услуги	658,648	1,268,167
Расходи за камата за задоцнето плаќање	6,784	96
Негативни курсни разлики	570,674	604,615
Загуба/(Ослободување) на загуба од обезвреднување на останати побарувања освен премија на осигурување	570,674	604,615
Останати расходи	241,072	7,949,600
Вкупно	2,047,852	10,427,092

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2024	2023
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	40,055,652	14,609,670
Пондериран просечен број на обични акции	-	-
Број на акции	-	-
Издадени обични акции на 1 јануари	18,326	18,326
Издадени во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	18,326	18,326
Основна/разводната добивка по акција (денари)	2,186	797

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2024	2023
Данок на добивка	5,264,835	2,337,747
Вкупно	5,264,835	2,337,747
Добивка/(загуба) пред оданочување	45,320,486	16,947,417
Пресметан данок по стапка од 10%	4,532,049	1,694,742
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	1,229,619	1,451,237
Загуба за годината за која не е признаено одложено даночно средство	(496,833)	(600,000)
Намалување на даночна основа за дел од загуба пренесена од претходни години	-	(208,232)
Данок на добивка	5,264,834	2,337,747
Ефективна каматна стапка	11.62%	13.79%

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и лиценци	Инвестиции во тек и аванси	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2023	154,191,358	1,000,418	155,191,776
Набавки	6,635,937	(1,000,418)	5,635,519
На 31 декември 2023	160,827,295	-	160,827,295
На 1 јануари 2024	160,827,295	-	160,827,295
Набавки	3,989,070	817,529	4,806,600
Трансфер	-	-	-
На 31 декември 2024	164,816,365	817,529	165,633,895
Амортизација			
На 1 јануари 2023	149,865,278	-	149,865,278
Амортизација за годината	1,761,041	-	1,761,041
Отпис/отуѓување	-	-	-
На 31 декември 2023	151,626,319	-	151,626,319
На 1 јануари 2024	151,626,319	-	151,626,319
Амортизација за годината	2,864,625	-	2,864,625
На 31 декември 2024	154,490,944	-	154,490,944
Неотпишана вредност			
На 1 јануари 2023	4,326,080	1,000,418	5,326,498
На 31 декември 2023	9,200,976	-	9,200,976
На 1 јануари 2024	9,200,976	-	9,200,976
На 31 декември 2024	10,325,421	817,529	11,142,951

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Опрема	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2023	268,481,482	1,762,352	62,082,064	332,325,898
Набавки	35,526	148,570,233	6,804,778	155,410,537
Отпис/отуѓување	(259,189,410)	-	(3,963,604)	(263,153,014)
На 31 декември 2023	9,327,597	150,332,585	64,923,238	224,583,420
На 1 јануари 2024	9,327,597	150,332,585	64,923,238	224,583,420
Набавки	-	-	3,237,068	3,237,068
Отпис/отуѓување	-	-	(3,785,494)	(3,785,494)
На 31 декември 2024	9,327,597	150,332,585	64,374,812	224,034,994
Исправка				
На 1 јануари 2023	132,560,846	1,762,352	53,707,403	188,030,601
Амортизација за годината	1,784,536	132,062	3,569,238	5,485,837
Отпис/отуѓување	(132,518,360)	-	(2,923,632)	(135,441,992)
На 31 декември 2023	1,827,023	1,894,414	54,353,009	58,074,446
На 1 јануари 2024	1,827,023	1,894,414	54,353,009	58,074,446
Амортизација за годината	125,918	2,180,463	3,310,248	5,616,628
Отпис/отуѓување	-	-	(3,610,529)	(3,610,529)
На 31 декември 2024	1,952,940	4,074,877	54,052,728	60,080,546
Неотпишана вредност				
На 1 јануари 2023	135,920,635	-	8,374,661	144,295,296
На 31 декември 2023	7,500,575	148,438,171	10,570,229	166,508,974
На 1 јануари 2024	7,500,575	148,438,171	10,570,229	166,508,974
На 31 декември 2024	7,374,657	146,257,708	10,322,084	163,954,449

21. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	2024	2023
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	-	-
Вложувања во Гарантен фонд	16,255,977	16,486,741
	-	-
Вкупно финансиски пласмани	16,255,977	16,486,741

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2024	2023
А. Вложувања во должнички хартии од вредност		
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.	146,747,926	277,256,586
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.	688,508,274	481,552,415
Акции и удели во инвестициски фондови	90,770,189	135,193,170
Вкупно	926,026,389	894,002,171

Б. Вложувања во акции кои немаат активен пазар

Табак АД Охрид	под 5%	2,159,452	2,159,452
Градинар АД	под 5%	-	-
Вкупно		2,159,452	2,159,452

Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар	(2,159,452)	(2,159,452)
Вкупно	-	-

Вкупно вложувања расположливи за продажба	926,026,389	894,002,171
--	--------------------	--------------------

Котирани	160,287,705	308,131,746
Некотирани	765,738,684	585,870,427
Вкупно	926,026,389	894,002,172

На 31 декември 2024 година, Групацијата има вложувања расположливи за продажба во државни обврзници за денационализација и континуирани обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија. Овие обврзници се со рок на доспевање од 1 до 30 години и каматни стапки од 0.6% до 5%.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2024	2023
Орочени депозити во домашни бани	260,274,187	231,576,181
	260,274,187	231,576,181
Дадени заеми	650,000	650,000
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650,000)	(650,000)
Вкупно дадени заеми	-	-
Вкупно	260,274,187	231,576,181

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2024	2023
Побарувања произлезени од договори за осигурување	400,627,986	374,562,105
Побарувања од посредници	12,745,943	10,571,838
Вкупно побарувања	413,373,929	385,133,943
Исправка на вредноста на побарувањата	(118,757,223)	(124,103,349)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето	(6,938,467)	(4,704,451)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(125,695,690)	(128,807,801)
Вкупно	287,678,239	256,326,142

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2024	2023
На 1 јануари	128,807,802	144,584,394
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	28,804,060	30,735,868
Намалување на исправка поради отпис на побарувања	(20,697,465)	(20,697,465)
Ослободување на исправка на вредност	(11,218,707)	(25,814,996)
На 31 декември	125,695,690	128,807,801

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2024	2023
Побарувања за аванси, депозити и кауции	17,982,540	11,382,647
Побарувања по основ на камати	11,173,002	11,176,893
Други побарувања од вработени	796,385	989,181
Побарувања по основ на регрес	6,654,420	6,761,188
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	12,624,766	12,548,212
Останати побарувања	29,005,040	27,448,780
Останати побарувања од вложување	761,580	383,349
Вкупно бруто останати побарувања	78,997,732	70,690,250
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10,060,607)	(10,060,607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(6,654,720)	(6,685,270)
Исправка на вредност на останати побарувања	(24,680,320)	(24,680,320)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(41,395,647)	(41,426,197)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	37,602,086	29,264,053

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2024	2023
На 1 јануари	41,426,197	41,513,670
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	14,432	12,291
Ослободување на исправката на вредност	(44,982)	(99,764)
Намалување на исправка поради отпис на побарувања	-	-
На 31 декември	41,395,647	41,426,197

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2024	2023
Денарски сметки во домашни банки	33,922,105	35,343,682
Парични средства во благајна	799,427	1,017,145
Девизни сметки во домашни банки	12,926,013	14,040
Вкупно парични средства	47,647,546	36,374,868

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

	Обични акции	
Во број на акции	2024	2023
На 1 јануари - целосно платени	18,326	18,326
Зголемување	-	-
На 31 декември - целосно платени	18,326	18,326

На 31 декември 2024 година одобрениот акционерски капитал се состои од 18,326 обични акции со номинална вредност од 207.6779 ЕУР по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Групацијата за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса. Сите издадени акции се целосно платени. Во текот на 2024 година беше доплатена дивиденда во износ од 856.936 мкд по основ на одлуката определна за исплата на дивиденда од 2022 (2023: 15.400.000).

Акционерската структура на Друштвото е:

	Број на акции	% на учество
Позаваровалница САВА дд Словенија	17,201	93.86%
Останати помали акционери (под 5%)	1,125	6.14%
	18,326	100.00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Групацијата треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Добивка издвоена за реинвестирање

Во текот на 2024 и 2023 година, Групацијата изврши инвестициски вложувања од добивката во материјални и нематеријални средства за проширување на дејноста. Даночната основа сразмерно беше намалена за износот на вложувањата од добивката од претходната година. Реинвестираната добивка не може да се распределува како дивиденда во следните периоди. Вкупната кумулативна добивка издвоена за реинвестирање во 2024 година изнесува МКД 34,467,838 (2023: МКД 32,499,508),

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2024			2023		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени штети	388,619,365	139,483,367	249,135,998	273,648,687	35,738,973	237,909,714
Настанати, но непријавени штети	246,755,061	43,200,444	203,554,617	234,652,303	48,298,768	186,353,536
Други технички резерви	25,467,232	5,002,029	20,465,203	24,252,101	2,772,014	21,480,086
Преносна премија	649,393,862	29,161,402	620,232,460	594,065,341	29,976,155	564,089,186
	1,310,235,520	216,847,241	1,093,388,279	1,126,618,432	116,785,909	1,009,832,522

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2024 година:

	Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1 Осигурување од незгода	29,291,686	-	29,291,686	18,230,540	-	18,230,540	47,522,227	-	47,522,227
2 Здравствено осигурување	70,020,845	-	70,020,845	12,159,874	-	12,159,874	82,180,719	-	82,180,719
3 Моторни возила(каска)	143,623,638	-	143,623,638	63,144,655	150,000	62,994,655	206,768,293	150,000	206,618,293
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	405,737	4,862	400,875	-	-	-	405,737	4,862	400,875
7 Стока во превоз	733,839	43,261	690,578	-	-	-	733,839	43,261	690,578
8 Имот од пожар	36,084,775	9,828,857	26,255,918	138,949,017	125,327,924	13,621,093	175,033,792	135,156,781	39,877,011
9 Други осигурувања на имот	88,225,858	12,042,669	76,183,189	21,152,729	5,735,781	15,416,948	109,378,587	17,778,450	91,600,137
10 Одговорност-моторни возила	265,663,040	2,723,708	262,939,331	390,587,463	49,170,094	341,417,369	656,250,503	51,893,802	604,356,700
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	615,689	-	615,689	-	-	-	615,689	-	615,689
13 Општа одговорност	4,551,393	1,702,377	2,849,015	3,750,320	3,004,000	746,320	8,301,713	4,706,377	3,595,335
14 Осигурување на кредити	1,605,904	1,605,904	0	4,298,040	4,298,040	-	5,903,944	5,903,944	0
15 Осигурување на гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16 Финансиски загуби	2,480,514	1,209,764	1,270,750	93,240	-	93,240	2,573,754	1,209,764	1,363,990
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	6,090,946	-	6,090,946	8,475,778	-	8,475,778	14,566,724	-	14,566,724
Вкупно	649,393,862	29,161,402	620,232,460	660,841,658	187,685,839	473,155,818	1,310,235,520	216,847,241	1,093,388,278

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2023 година:

		Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
		Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1	Осигурување од незгода	29,914,344	-	29,914,344	18,786,247	-	18,786,247	48,700,591	-	48,700,591
2	Здравствено осигурување	52,215,731	-	52,215,731	12,323,185	-	12,323,185	64,538,915	-	64,538,915
3	Моторни возила(каска)	125,458,656	-	125,458,656	49,262,840	1,800,000	47,462,840	174,721,495	1,800,000	172,921,495
4	Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	292,845	-	292,845	165,760	-	165,760	458,605	-	458,605
7	Стока во превоз	607,222	80,477	526,744	-	-	-	607,222	80,477	526,744
8	Имот од пожар	33,107,115	9,320,418	23,786,697	19,338,442	4,382,809	14,955,633	52,445,557	13,703,227	38,742,331
9	Други осигурувања на имот	80,581,474	11,776,697	68,804,778	25,437,459	6,762,464	18,674,996	106,018,934	18,539,160	87,479,773
10	Одговорност-моторни возила	252,380,731	1,884,570	250,496,161	393,636,201	67,578,642	326,057,559	646,016,932	69,463,212	576,553,720
11	Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	539,030	-	539,030	-	-	-	539,030	-	539,030
13	Општа одговорност	7,411,514	4,074,603	3,336,911	3,781,400	3,004,000	777,400	11,192,914	7,078,603	4,114,311
14	Осигурување на кредити	1,714,669	1,714,669	-	1,764,200	1,764,200	(0)	3,478,869	3,478,869	(0)
15	Осигурување на гаранции	3,364	-	3,364	-	-	-	3,364	-	3,364
16	Финансиски загуби	3,043,302	1,124,721	1,918,581	2,310,280	1,517,640	792,641	5,353,582	2,642,362	2,711,221
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	6,795,344	-	6,795,344	5,747,077	-	5,747,077	12,542,421	-	12,542,421
0	Вкупно	594,065,341	29,976,155	564,089,186	532,553,090	86,809,755	445,743,337	1,126,618,431	116,785,910	#####

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	2024	2023
Долгорочни резервирања по основ на отпремнини за пензонирање и јубилејни награди	28,962,942	23,878,572
Вкупно	28,962,942	23,878,572

30. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2024	2023
Обврски по штети	82,621	82,644
Останати обврски од непосредни работи на осигурување		
Обврски кон Гарантен Фонд	1	1
Вкупно	82,622	82,644

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2024	2023
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	5,739,357	10,850,935
Обврски кон вработени по основ на плати и придонеси	29,808,599	27,838,107
Обврски за провизија	5,859,306	6,418,738
Обврски по основ на законски пропишани давачки	3,689,235	4,911,534
Обврски кон добавувачи	7,325,140	4,948,699
Останати обврски	339,906	343,587
Обврски по основ на долгорочни и краткорочни кредити	80,623,173	80,623,173
Вкупно	133,384,716	135,934,774

32. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

Обврски по неотповиклив оперативен лизинг се следниве:

	2024	2023
Помалку од една година	2,402,678	1,682,866
Вкупно	2,402,678	1,682,866

33. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Согласно локалната законска регулатива, Групацијата вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила и коресподентски штети. Средствата и обврските по овој основ на 31 декември 2024 година изнесуваат МКД 48,879,231 денари. Групацијата нема дополнителни обврски по овој основ

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Салда и трансакции со САВА РЕ (матично друштво)

	2024	2023
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	35,953,097	11,774,788
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	(1,345,922)	3,324,816
Обврски кон реосигурувачите	31,951,659	14,010,752
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	25,352,576	26,266,132
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	160,634,520	79,740,649
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	99,515,968	91,265,904
Приход од удел на реосигурувачот во штети	71,991,399	23,163,898
Приход од провизија од реосигурување	8,298,448	11,940,073
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	42,096,612	11,207,668
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	80,893,871	18,727,930
Одложена провизија за реосигурување	4,173,544	5,019,388
Останати побарувања	-	-
Расходи по камати	3,447,903	679,672
Обврски по кредити	80,623,173	80,623,173

Салда и трансакции со ентитети под заедничка контрола

	2024	2023
Побарувања по основ на премија	600,227	663,426
Останати побарувања	928,372	-
Обврски кон реосигурувачите	-	1,182,754
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	-	-
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	-	-
Останати обврски	1,362,611	2,321,622
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	12,135,017	7,655,449
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	-	-
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	3,050,277	-
Приходи по основ на премија за осигурување	1,681,966	1,310,649
Приход од провизија од реосигурување	849,451	535,881
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	516,396	246,907
Приходи од наемнини	6,953,276	-
Останати расходи	3,465,670	3,222,258
Бруто исплатени штети	766,990	909,015

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2024	2023
Вкупен надомест на клучниот менаџерски персонал (вклучени во Трошоци за вработени)	12,608,216	10,402,644
Вкупно	12,608,216	10,402,644

35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Групацијата дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од нејзиното редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Групацијата и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополние Групацијата е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Групацијата.

Неизвесни даночни обврски

Консолидираните финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Групацијата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Групацијата смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

Преземени обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи, Групацијата нема преземени обврски.

36. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2024 година Групацијата е усогласено со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничките резерви и покривање на капиталот во целост.

37. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По денот на изготвување на Билансот на состојба не се случиле настани од материјално значење, а кои имаат влијание на финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2024

ПРИЛОГ 1– КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

SAVA
OSIGURUVANJE

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН
ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ЗА
2024 ГОДИНА НА САВА
ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

Содржина:

I.	ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА.....	4
II.	ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО.....	6
1.	ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	7
2.	РАКОВОДНИ ЛИЦА.....	11
III.	ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО.....	12
3.	ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО.....	13
3.1.	Најважни настани на Друштвото.....	13
3.2	Најважни настани во 2024 година	16
4.	РАЗВОЈ ВО 2024 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2025.....	17
4.1.	Визија, мисија и вредности	17
4.2.	Профил на Друштвото	18
4.3.	Дејност на Друштвото	19
4.4.	Позначајни случувања за 2024 година	21
4.5.	Развој во 2024	21
4.6.	Очекуван иден развој во 2025.....	22
4.7.	Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	24
5.	КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ	25
5.1.	Стретешки насоки на Друштвото	25
	Клиент во фокус, дигитализација, агент од иднината.....	25
	Рационализација на бизнис процесите	25
	Одржлив развој	25
5.2.	Исполнување на деловните цели	26
5.3.	Овластени ревизори	27
5.4.	Материјални фактори на ризик	27
5.5.	Зделки со заинтересирана страна	30
5.6.	Големи зделки	32
5.7.	Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	32
5.8.	Промена во сопственичката структура.....	32
5.9.	Акционерски капитал и сопственичка структура.....	32

5.10.	Организациона шема	34
5.11.	Подружници на Друштвото	35
5.12.	Податоци за продажната мрежа	36
6.	ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	38
6.1.	Макроекономски движења во 2024 и очекувања во 2025	38
6.2.	Осигурителен пазар	41
IV.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ	44
7.	КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	45
7.1.	Најважни финансиски показатели за 2024 година	45
8.	ПРЕМИЈА	46
8.1.	Број на склучени договори за осигурување	46
8.2.	Полисирана премија	47
8.2.1.	Бруто полисирана премија по класи на осигурување	47
8.2.2.	Структура на бруто полисирана премија	48
8.2.3.	Полисирана премија по дистрибуциски канали	49
9.	ШТЕТИ	51
9.1.	Број на ликвидирани штети	51
9.2.	Износ на ликвидирани штети	52
9.2.1.	Ликвидирани штети по класи на осигурување	52
9.2.2.	Структура на штети	54
9.2.3.	Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	55
9.2.4.	Штети / премија (loss ratio)	56
10.	РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	57
10.1.	Број на резервирани штети	57
10.2.	Износ на резервирани штети	58
10.2.1.	Бруто резервирани штети	58
10.2.2.	Структура на бруто резервирани штети	59
11.	РЕОСИГУРУВАЊЕ	60
12.	ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	61
12.1.	Бруто технички резерви	62
12.1.1.	Бруто технички резервации по класи на осигурување	62

12.1.2.	Структура на бруто технички резервации	63
12.2.	Нето технички резерви.....	63
12.2.1.	Нето технички резервации по класи на осигурување	63
12.2.2.	Структура на нето технички резервации	65
V.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ	67
13.	ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА.....	67
VI.	КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	69
14.	КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ.....	69
14.1.	Консолидиран резултат од работењето	69
14.1.1.	Образложение за финансиски резултат	70
15.	КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА	71
15.1.	Консолидирана актива и пасива	71
15.2.	Консолидиран капитал и резерви.....	72
VII.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО	74
16.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ.....	74
16.1.	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси.....	74
16.2.	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2024 година.....	74
16.3.	Вработување и структура на вработени	75
16.3.1.	Вкупен број на вработени во САВА осигурување а.д. Скопје.....	76
16.3.1.1.	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)	77
16.3.1.2.	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование	78
16.3.1.3.	Вработени во Друштвото врз основа на возраст	78
16.3.1.4.	Вработени во Друштвото врз основа на пол.....	79
16.3.2.	Вкупен број на вработени во САВА Стејшн ДООЕЛ Скопје	79
17.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА.....	80

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Со големо задоволство се обраќаме по успешната измината деловна година, горди на успехите и достигнувањата и благодарни до целиот тим со кој заеднички ги реализиравме планските цели.

Резултатите за 2024 година се пред се позитивен финансиски резултат од 35 мил денари со што ја потврдивме стабилната позиција на македонскиот осигурителен пазар. Бруто полисираната премија изнесува 1.371 милиони денари, што претставува раст од 9% во однос на минатогодишната реализација, притоа планираниот износ за 2024 е надминат за 4,6%. Обезбедивме раст во повеќе осигурителни класи и тоа што особено е значајно за нас е раст во класите од незадолжителното осигурување.

Би сакале да се осврнеме на неколку значајни карактеристики, кои претставуваат наш идентитет, на кој сме горди, кој не разликува од останатите осигурителни друштва и не мотивира се повеќе да вложуваме во нашите вистински вредности, да растеме, да се развиваме и тимски да постигнеме многу поголеми успеси во идниот период.

Нашиот фокус и оваа година беше насочен кон нашите главни стратешки цели и тоа :

-клиент во фокус -максимално бевме посветени кон нашите клиенти, кон нивните потреби и барања, развивање на осигурителни продукти и асисенски услуги на многу повисоко ниво.

-фокус кон вработените -останавме и оваа година целосно посветени кон вработените, вложување во нивната едукација и надградба како и вложување во нивното задоволство. Градевме и ќе продолжиме и понатаму да градиме стабилна работна средина каде се негува почитувањето и задоволството на тимот.

-фокус на дигитализација, оптимизација на интерните порцеси и рационализација на трошоците -неопходни процеси кои ги пратат промените на новото време овозможувајќи на клиентот да го одбере самиот начинот на комуникација со нас.

-Фокус на одржлив развој, општествено одговорно дејствување-продолживме со максимална посветеност на проектот Срце за светот со повеќе од 300 часа волонтерска дејност, вложивме многу сати во волонтирање во делот на грижа за средината, поддршка на поединци и семејства, крвродарителски акции и активности учества на вработените со кои допринесуваме за буђење на свеста на секој еден поединец.

На крајот, оваа година беше година на предизвици и промени на кои најодговорно и најпрофесионално одговоривме, притоа остануваме убедени дека се движиме во вистинска насока за градење на подобра иднина за вработените, акционерите и за средината во која живееме.

Продолжуваме целосно фокусирани кон реализација на нашите стратешки цели , внимателно следејќи ја економската состојба , внимателно следејќи ги условите на осигурителниот пазар и потребите на нашите клинети.

Заедно со целиот тим на Сава осигурување сме подготвени за реализација на планот за 2025 година , подготвени за нашите клиенти со нови продукти и услуги и подготвени за предизвиците.

Искрено,

Ивршен директор,
Кристијан Лешков

Главен Извршен директор,
Мелита Гугуловска

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје во текот на 2024 година го сочинува следните членови:

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година, со дадена согласност за нејзино именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена за целиот период на мандатите и нова согласност за нов четиригодишен мандат со важност до 05.07.2028 година. Вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На з-ѓата Мелита Гугуловска во 2024 година и е исплатен вкупен износ од 6.451.281,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

КРИСТИАН ЛЕШКОВ, дипломиран економист, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 07.07.1982 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 25.12.2023 година, со дадена првична согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 25.12.2023 година, со продолжена важност за целиот нов четиригодишен мандат до 21.05.2028

година. Вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

На 2-динот Кристиан Лешков во 2024 година му е исплатен вкупен износ од 3.927.478,00 денари по основ на плата, надоместоци на плата, бонус, осигурувања и други права.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 08.02.2012 година, со мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-дин Рок Мољк е член на Управата на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово и член на надзорните органи на САВА Покојнинска, Република Словенија и САВА пензиско друштво а.д. Скопје. Вработен во Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, Р.Словенија, на работно место Директор на деловен центар за осигурување, продажба и управување со Групација.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 25.03.2010 година, со мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-дин Милан Виршек е член на Управата на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово и член на Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Подгорица - Црна Гора. Вработен во Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место овластено лице од Управата.

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), неизвршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје. Датум на првично именување: 12.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Г-динот Петер Скварча функцијата неизвршен член на Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје ја вршеше заклучно до 22.05.2024 година, кога беше отповикан од страна на Собранието на акционери на Друштвото поради истек на мандатот.

Г-дин Петер Скварча е член на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана и член на надзорните органи на Заваровалница САВА д.д. Марибор, Словенија и САВА неживотно осигурање Белград, Србија. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, на работно место член на Управата.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ, Дипломиран машински инженер, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 21.06.1966 година во Љубљана, Република Словенија, машки пол, државјанство: македонско и словенечко, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност. Датум на првично именување: 02.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Г-динот Ненад Јовановиќ функцијата неизвршен и независен член на Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје ја вршеше заклучно до 22.05.2024 година, кога беше отповикан од страна на Собранието на акционери на Друштвото поради истек на мандатот.

Тој е вработен како Генерален секретар на Одборот на оснивачи на Друштвото ЕКОН ЕЛЕКТРОН.

САШО ТОНЕВСКИ, М-р за управување со цивилно воздухопловство (дипломиран политиколог), неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 07.06.1971 година во Скопје, Република Северна Македонија, пол машки, државјанство: Р.С. Македонија, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност до 22.05.2024 година, односно индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност од 22.05.2024 година. Датум на првично именување: 27.12.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 22.05.2024 година до 21.05.2028 година. Г-динот Сашо Тоневски на ден 01.11.2024 година поднесе оставка од функцијата неизвршен и независен член на Одборот на директори и истата ја достави до Друштвото на ден 04.11.2024 година, со барање за престанок на функцијата со избор на нов член. Собранието на акционери на Друштвото ја разгледа информацијата за неговата оставка на својата 68-ма седница одржана на ден 27.12.2024 година, до кога и г.Сашо Тоневски ја вршеше функцијата.

Тој е вработен и Управител на ТД Делфино Рент а Кар Дооел и ТД Делфино Травел Агенци Дооел.

БОРУТ МАВЦАР, дипломиран економист, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 08.04.1964 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, државјанство: Р.Словенија, со индивидуален месечен надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 400 ЕУР во денарска противвредност. Датум на првично именување: 27.12.2024 година со мандат до 21.05.2028 година.

Тој е Директор и сопственик на компанијата B2MC д.о.о (B2Ms d.o.o.).

2. РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Кабинет на Управата, Љупка Ѓорѓиевска, Главен оперативен директор,
- Сектор за продажба, Наташа Здравков, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици,
- Сектор за штети (проценка и ликвидација) Јане Петровски, директор;
- Сектор за финансии и сметководство, Мирче Маринковиќ, директор;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија,
- Самостојна служба за контролинг, Јасминка Николовска, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици и усогласност,
- Самостојна служба за човечки ресурси и
- Самостојна служба Контакт центар.

III. ДОСЕГАШЕНИ И ДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

3.1. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10–ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава Ре д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната кука на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групацијата стратегија.

2018	Во март 2018 година, матичната куќа на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобрености од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година. На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан. Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.
2019	Во мај 2019 година Групацијата чија членка е САВА осигурување а.д. Скопје - брендот Сава Ре го замени со Sava Insurance Group на англиски јазик. На 53-тата седница на вонредно Собрание на акционери одржана на ден 03.01.2019 год. е донесена Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел воведување нова класа - осигурување на кредити. На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 54-та седница одржана на ден 02.04.2019 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно зголемување на бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото. Потоа, се усогласува Статутот со корпоративните барања на Групацијата во која Друштвото е членка. Во целиот текст на Статутот се вршат измени со цел поедноставување на содржината на Статутот на препорака на внатрешната ревизија на Друштвото, а во согласност со локалните законски и подзаконски прописи. Покрај наведеното, во целиот текст на Статутот се врши усогласување со Уставните амандмани со кои се изврши промена на Уставното име на државата. Исто така на 56-тата седница на вонредно Собрание на акционери на Друштвото, одржана на 27.12.2019 година, Собранието на Друштвото донесе Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори од постоечките 3 (три) извршни членови на 2 (два) членови, со кое намалување вкупниот број на членови на Одборот на директори од постоечките 8 (осум) членови се намалува на 7 (седум) членови. Намалувањето на бројот на извршни членови е како резултат внатрешната кадровска политика.
2020	Во текот на 2020 година Друштвото успешно се справи со предизвиците на Корона кризата и ширењето на Корона вирусот, се прилагоди на нови дигитални начини на работење и го подобри развојот на дигиталните системи и ИТ решенија. Во 2020 година истече постојниот мандат на сите членови на Одборот на директори и истиот состав беше реизбран со нов четиригодишен мандат.
2021	Во текот на 2021 година Друштвото продолжи успешно да се справува со предизвиците на Корона кризата, нови регулаторни барања и продолжи да работи на нови дигитални начини на работење, развој на дигиталните системи и ИТ решенија.
2022	Одборот на директори на САВА осигурување а.д. Скопје на својата 20-та седница одржана на ден 21.03.2022 година, ја констатираше оставката на Генералниот директор и Извршен член на Одборот на директори г-динот Ило Ристовски кој функцијата ја вршеше до 31.03.2022 година. На истата седница Одборот на директори ја избра г-ѓата Мелита Гугуловска за Генерален директор и Извршен член на Одборот на директори која функцијата ќе ја врши почнувајќи од 01.04.2022 година. На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 61-ва седница одржана на ден 21.04.2022 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори на Друштвото. По промените се намалува вкупниот број на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 6 (шест) членови, од кои се намалија извршните членови од дотогашните 2 (два) на 1 (еден) извршен член.
2023	Во 2023 година Друштвото одбележа 30 години јубилеј и својот јубилеј го одбележа со повеќе настани во текот на годината и една централна јубилејна прослава. Почнувајќи од 01.12.2023 година Друштвото го смени своето седиште на нова локација на ул.Железничка бр.41 во нови деловни простори во бизнис центар Ентерпрајз во Центар, Скопје. Со измени на Статутот на Друштвото од 16.11.2023 година Одборот на директори на Друштвото се зголеми за 1 (еден) нов извршен член, односно од постоечките вкупно 6 (шест) членови на 7 (седум) членови. Новиот извршен член на Одборот на директори и Извршен директор на Друштвото е г-дин Кристиан Лешков, избран од редовите на вработените во Друштвото кој пред изборот успешно ја вршеше функцијата Главен оперативен директор. Г-динот Кристиан Лешков доби согласност од Агенцијата за супервизија на осигурување и почна да ја врши функцијата почнувајќи од 25.12.2023 година. Тој ќе биде одговорен за подрачјата на Секторот за продажба и Самостојната служба за наплата.

2024

Собранието на акционери на Друштвото на својата 66-та седница одржана на ден 22.05.2024 година донесе Одлука за изменување на Статутот на Друштвото со кој се намали бројот на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 5 (пет) членови. На истата седница Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори поради истек на нивниот мандат и реизбра 5 (пет) членови на Одборот на директори: г.Рок Мољк – претседател и неизвршен член, г.Милан Виршек – неизвршен член, г.Мелита Гугуловска – извршен член, г.Кристиан Лешков – извршен член и г.Сашо Тоневски – неизвршен и независен член, сите со нов 4 годишен мандат. Извршните членовите на Одборот на директори добија согласност за вршење на својата функција од Агенцијата за супервизија на осигурување за целиот 4 годишен мандат. На ден 01.11.2024 година неизвршниот и независен член г.Сашо Тоневски даде оставка од својата функција во Одборот на директори на Друштвото. Согласно оставката тој ја вршеше својата функција до 27.12.2024 година, кога Собранието на акционери на Друштвото на својата 68-ма седница ја разгледа информацијата за неговата оставка и избра нов неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото – г.Борут Мавсар од Р.Словенија.

3.2 НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2024 ГОДИНА

март

- На 15.03.2024 година САВА осигурување а.д. Скопје ја промовираше Подружницата Три Бисери во Скопје како Е-Подружница, прва меѓу осигурителните компании во Македонија, а воедно и во Сава Осигурителна Групација.
- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво а.д. Скопје организираа работилница и дружба за лицата со интелектуална попреченост над 18 години од Пролет на Црвен крст на Република Северна Македонија.
- Кофас заедно со партнерите Сава осигурување, Интеркредит и адвокатско друштво Прљак и Свиќ ја организираа првата Кофас Country Risk конференција, во која се говореше за ризиците од неплаќање на побарувањата и како да се заштитиме од неплаќање.

април

- Организиран Тим Билдинг активности во Дојран, каде што се дружевме, забавувавме и градевме тимски дух заедно со САВА пензиско друштво.
- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво донираа и волонтираа во дневниот центар за лица со попреченост Пролет, кој е дел од Црвен крст на град Скопје. На оваа акција, заедно со корисниците на овој центар се погриживме за го разубавиме просторот садејќи цвеќиња во дворот.
- САВА осигурување организираше работилница за децата на вработените по повод Велигденските празници.

мај

- САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво беа дел од акцијата организирана за расчистување на локалните депонии во околината на Скопје, Охрид и Пробиштип.
- Вработените на САВА осигурување во соработка со Црвениот Крст на Град Скопје и Институтот за трансфузија на крв на Северна Македонија, под покровителство на Иницијативата Срце за светот ја спроведоа првата доброволна крводарителска акција во 2024 година.

јуни

- Вработените на САВА осигурување заедно со САВА пензиско друштво беа дел од организирана дружба заедно со своите деца со цел поддршка на разликностите.
- Спортски игри на Сава Осигурителна Групација, одржани во Моравске Топлице

септември

- Дониран школски прибор за социјално загрозените семејства.
- Едрење по водите на Охридското езеро со цел подигнување на свеста за заштита на езерото.
- САВА осигурување заедно со САВА СТЕЈШН за првпат беа дел од фудбалскиот турнир "Илинденски куп".

октомври

- Велосипедската трка и тура „Sava Mariovo Tour 2024“
- Под иницијативата Срце за Светот, заедно со Сава пензиско друштво а.д. Скопје во соработка со Црвениот крст на Северна Македонија ја организираа новогодишната крводарителска акција за вработените

ноември

- АСО заедно со осигурителните компании организираа крводарителска акција по повод 1ви ноември – Денот на осигурувањето во која учествуваше и Друштвото.
- Организирана втора крводарителска акција "Срце за Светот"
- САВА осигурување започна со организирање тимски активности низ игра со цел зголемување на позитивната и пријатна работна средина, поголема мотивација и целокупно задоволство на тимот.
- САВА осигурување а.д. Скопје стана спонзор на 7мата Е-commerce Конференција поддржувајќи ја е-трговијата и нејзиниот развој.
- САВА осигурување беше дел од Кампањата за борба против гладта под која придонесе со донација на храна..

декември

- Во Дневниот центар за лица со интелектуална попреченост “Пролет” се одржа новогодишна работилница, при што се изработуваа новогодишни декорации. На лицата со пореченост им се подарија подароци за кои тие претходно изразија желба.

4. РАЗВОЈ ВО 2024 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2025

4.1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

- Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

- Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

- Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

4.2. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д. Љубљана, која има доминантно учество од 93,86% во неговиот акционерски капитал.

Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
Седиште:	Ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	www.sava.mk
Матичен број:	4778529
Основна дејност:	Неживотно осигурување
Година на основање:	1993
Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
Број на обични акции	18.326
Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 93,86%
Органи на управување:	
Генерален директор:	Мелита Гугуловска
Извршен директор:	Кристиан Лешков
Одбор на директори:	
Претседател:	Рок Мољк
Членови:	Милан Виршек
	Мелита Гугуловска
	Кристиан Лешков
	Борут Мавсар
Управувачка поврзаност:	Подредено друштво

На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје (“подружница”). Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила. Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје својата дејност ја вршеше преку две подружници-станции за технички преглед во Илинден и Брвеница. Друштвото од 01.11.2022 година, својата дејност ја врши преку една подружница-станција за технички преглед во Илинден.

Име:	САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје
Седиште:	Ул. Железничка бр.41, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	/
Матичен број:	7005350
Основна дејност:	Технички преглед на возила
Година на основање:	2014
Основен капитал:	12.300.000 MKD
Удел во капиталот:	САВА осигурување а.д. Скопје – 100%
Органи на управување:	
Управител:	Александар Михајлоски

4.3. ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каско);
- Осигурување на шински возила (каско);
- Осигурување на воздухоплови (каско);
- Осигурување на пловни објекти (каско);
- Осигурување на стоки во превоз (карго);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;

- Осигурување на кредити;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици,
- Самостојна служба за ИТ,
- Самостојна служба Контакт центар и
- Самостојна служба за човечки ресурси.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е развој на своите вработени, подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.4. Позначајни случувања за 2024 година

Собранието на акционери на Друштвото на својата 66-та седница одржана на ден 22.05.2024 година донесе Одлука за изменување на Статутот на Друштвото за намалување на бројот на членови на Одборот на директори од 7 (седум) на 5 (пет) членови. На истата седница Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори поради истек на нивниот мандат и реизбра 5 (пет) членови на Одборот на директори. На 01.11.2024 година неизвршниот и независен член г.Сашо Тоневски поднесе оставка од својата функција во Одборот на директори на Друштвото. На 27.12.2024 година, Собранието на акционери на Друштвото на својата 68-ма седница ја разгледа информацијата за неговата оставка и избра нов неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото – г.Борут Мавсар од Р.Словенија.

Во 2024 година Друштвото презеде одредени активности во делот на зголемување на профитабилноста: промени на одредени тарифи, систем за пресметување бонус/малус.Со преземените активности се стави поголем акцент на остварување на поквалитетна премија а притоа и зголемување на бруто полисираната премија.

Во изминатиот период големо значење се даде на рационализација на трошоците, како поле на кое може да се дејствува. За таа цел беа преземени одредени активности, континуирано следење на оперативните трошоци, реорганизација на продажната мрежа, затварање на подружници, рационализација на работните процеси во координација со одговорните лица, без притоа да се наруши ефикасноста и континуитетот на работењето.

4.5. Развој во 2024

Во текот на годината редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Северна Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Службеникот за усогласеност со прописите (compliance officer).Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките. Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури.

Во 2024 година активно се работеше на усовршување на дигитализацијата на процесите, воведување современи методи и организација на работење, но истовремено и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

4.6. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2025

Сава Осигурување како дел од Осигурителна групација Сава, компанијата зазема стабилна позиција на македонскиот осигурителен пазар. Нашата главна цел е да им понудиме на клиентите квалитетни услуги со кои ќе им овозможиме пристап до широк спектар на квалитетни осигурителни продукти.

Активности за 2025 година:**Нови продукти и ревидирање на постоечки:**

Согласно анализата и потребите на пазарот, трендовите за развој во осигурувањето, како и со цел стекнување на конкурентска предност, во 2025 година планирано е проширување на палетата на продукти и ревидирање на постоечките осигурителни продукти и асистенции согласно планот за развој на нови продукти. Исто така, постоечкото портфолио на продукти дополнително ќе се прилагоди на актуелните ESG критериуми и соодветните практики за прием во осигурување.

Развој на Bankassurance-a:

Исто така, во текот на 2025 година, планирано е проширување и подобрување на соработката во Делот на банкоосигурување со НЛБ Банка во повеќе сегменти: во делот на осигурување на корпоративните клиенти на банката, премиум клиентите на Банката, пакетирање на осигурителни продукти за масовен пазар, унапредување на продажбата на CPI продуктот (неможност за враќање на кредит) и дигитализација на процесите при продажба и размена на податоци. Преку сите овие активности целта е да се да се унапреди соработката со Банката, да се постигне повисок степен на продажба и да се овозможи повисока ефикасност и оптимизација во работењето.

Web продажба:

Во текот на 2025 година ќе се работи на континуирано унапредување на софтверски веб базирани решенија за продажба и за оптимизација на процесите.

Продажни активности

Во текот на 2025 година ќе се спроведуваат различни продажни акции кои ќе бидат пропратени со соодветна маркетиншка поддршка и промоција на социјалните канали. Со цел континуирано унапредување на квалитетот на продажбата ќе се спроведуваат низа обуки за вработените во целата продажна мрежа и инкубатор, како и тестирање и проверка на знаење со мерење и следење на ефектите на подобрување. И во 2025 година ќе продолжиме во насока на континуирана посветеност на клиентот со можност за избор на класичен или дигитален начин на продажба нудејќи ги дигиталните решенија за оптимизација и рационализација на процесот на продажба (Е-потпис, on-line плаќање).

Останати активности

- Дигитализација на интерните процеси (DMS) што претставува Групациски проект;
- Оптимизација на моделот на наградување на продажна мрежа, воведување на корективни провизиски фактори во зависност од реализација на планските активности;
- Намалување на трошоците на работењето и подобрување на процесот на набавки;
- Синергиски фокус со СПД-во и САВА Стејшн;
- Отварање на нова станица за технички преглед;
- CSR активности – Срце за светот;
- Намалено користење на хартија во текот на работните процеси;
- HR активности;
- Оптимизација на користење на енергетските ресурси.

Дејствувањето на Сава Осигурување во 2025 година е во насока на исполнување на поставените стратешки цели за периодот 2025-2029, кои се во склоп на остварување на главните приоритети на Групацијата Сава. Во нашиот фокус и понатаму се нашите клиенти и нашата цел е понуда на најсоодветен осигурителен прозивод и севкупно позитивно искуство, што во целост ќе одговори на нивните потреби, преференции и во крајна линија ќе доведе до задоволни осигуреници. Значајно внимание се посветува на дигитализацијата, на новите форми на работење кои ги наметнува новото време со кое постојано држиме чекор, притоа ги користиме сите предности што овие новитети ги нудат, што ни овозможува конкурентност на пазарот и ни дава можност да ние самиот го трасираме нашиот пат, притоа да наметнуваме нови трендови и очекувања од осигурителната дејност.

4.7. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Економските услови, кои беа актуелни во изминатите неколку години, остануваат релевантни и во 2024 година. Доминантен предизвик беше инфлацијата и каматните стапки, кои на крајот од 2024 година влегуваат во зона на стагнација. Дополнително, глобалните економски и геополитички случувања имаат значително влијание врз деловното окружување во Македонија, што доведуваат до зголемени предизвици во работењето на компаниите.

Во 2024 година на македонскиот осигурителен пазар, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција, САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува континуитет во работењето и заклучно со четвртиот квартал на 2024 година го зазема петтото место според вкупната бруто полисирана премија во Република Северна Македонија со 10,5% пазарно учество.

Македонија во 2024 година се соочува со умерен економски раст, но и со значителни предизвици поврзани со инфлација, фискален дефицит и одржување на животниот стандард.

Главни оперативни опасности со кои се соочивме во 2024 година:

- нелојална конкуренција;
- инфлација;
- затегната монетарна политика;
- ниска куповна моќ;
- големи штети;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти.

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

5.1. СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Клиент во фокус, дигитализација, агент од иднината

- Одлична услуга за нашите клиенти;
- Градење блиски релации со клиентите, зголемување на нивното задоволство;
- Дигитализиран бизнис;
- Развој на нови осигурителни производи и услуги;
- Развој на нови заменски услуги: технички станици, мал медицински центар;
- Пронаоѓање на нови продажни канали и подобрување на соработката со постоечките;
- Прибирање податоци и квалитативна анализа на веќе постоечките податоци;
- Сегментација на клиентите ,со цел понуда на персонализирани производи;

Рационализација на бизнис процесите

- Ефикасна употреба на нови ИТ технологии за издигнување на операциите на повисоко ниво;
- Намалување на коефициентот на трошоци за стекнување преку промена во моделот за пресметка на провизии.

Одржлив развој

- Пронаоѓање на решенија за намалување на загадувањето на околината

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;
- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.
- Фокус кон клиентите (CRM)
- Развој на постоечките и воведување на нови канали на продажба
- Развој на нови производи и услуги во осигурувањето
- Развој на нови и постоечките помошни услуги
- Препознавање на пазарот и употреба на модерни пристапи и нови технологии за продажба
- Развој на осигурување во соработка со технолошки, иновативни и специјални партнери

- Подобрување на продуктивноста и економичноста
- Синергија со другите компании во осигурителната Групација Сава

5.2. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Нашето работење е насочено кон остварување на стратешките насоки, со постојан фокус на квалитет и иновативност. Заедничката визија на сите членки на Сава Ре е да изградиме осигурителна групација која ќе биде препознатлива на пазарот како бренд што нуди осигурителни и реосигурителни услуги со највисок квалитет.

Во согласност со стратешките цели, Друштвото во 2024 година ги спроведе следниве активности:

- Промена на условите, одредбите и тарифите за патничко осигурување и осигурување на моторни возила;
- Ре-адаптација на една подружница во Е-подружница;
- Имплементирање на Е-потпис во процесот на продажба;
- Автоматско евидентирање во строга евиденција на полисите со Е-потпис и полисите преку веб-продавницата;
- Прилагодување на ESG критериумите;
- CSR активности- Срце за светот;
- СМС известување за обнова на полиса и наплата на долг;
- Употреба на дрон во проценка на штети;
- ХР активности:
 - Воведување на програма за Амбасадор,
 - Health day,
 - LinkedIn активности,
 - Мерење на организациска култура и клима,
 - Постапка за годишно интервју и наградување на вработените,
 - Политика за развој на вработените.

Целокупното работење на Друштвото е насочено кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, со цел заштита и задоволување на интересите на осигурениците;

- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

5.3. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото на својата 67-ма вонредна седница, одржана на ден 27.08.2024 година донесе Одлука, Друштвото за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да изврши ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2024 година. Врз основа на Одлуката, Друштвото побара и доби согласност од Агецијата за супервизија на осигурување за овластениот ревизор Друштвото за ревизиски, консалтинг и даночни услуги ДИЛОИТ ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2024 година.

5.4. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризиците согласно прописите за управување со ризиците на Групацијата и според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, Политиката за управување со ризици и внатрешните акти на Друштвото.

Во 2024 година Друштвото продолжи да работи во услови предизвикани од светската инфлација и геополитички нестабилности на регионот на Европа и нестабилноста предизвикана од природни катастрофи на пазарот на осигурување и истите влијаеа на работењето и оценувањето на ризиците. Во

2024 година геополитичката криза која беше предизвикана од војната во Украина, и која го дестабилизира пазарот и понудата и побарувачката на основните животни продукти, полека се стабилизираше и во 2024 година немаше големи ценовни шокови како што имаше од почетокот на војната. Војната на Блискиот Исток се покажа дека сепак нема значајно влијание за дестабилизација на пазарот. Во доменот на локалните најголеми фактори кои што влијааа во зголемувањето на одредени ризици е нелојалната конкуренција, но и покрај тоа сепак дојде до зголемување на премијата на осигурителниот пазар. Кај инфлацијата во 2024 година веќе се забележуваше умерена стабилност и се движеше во одредени граници што придонесе за стабилизација на цените на сите енергенти кои влијаат на секојдневно функционирање на граѓаните и компаниите. Навременото детектирање на сите овие ризици и областите кои имаа најголемо влијание за работењето на Друштвото допринесе за минимизирање на последиците и одржување на процесот на работа во границите на нормалното работење. Поради тоа и изложеноста на ризиците во Друштвото оваа година беше на исто ниво како од претходната година. Во процесот на оценување на ризиците секогаш беа вклучени и влијанијата на горенаведените фактори за зголемувањето или намалувањето на ризикот и мерките кои се преземаат за негово регулирање. Управувањето и оценувањето на ризиците во изминатиот период беше во согласност со измените на законската регулатива донесена од законодавецот и регулаторот (АСО).

Во директна корелација со падот на Бруто домашниот производ и инфлацијата, Друштвото предвиди оперативен ризик од пад во своето работење кој не се случи. Сите класи на осигурување продолжија да се продаваат исто како и претходната година и од аспект на продажба немаме намалено побарување на одредени класи на осигурување, како зелената карта, патничкото осигурување и транспортот и овие класи на осигурување се продаваа без ограничувања и беше забележан раст во целокупната премија во однос на претходната година. Успешно се справуваме со зголемениот ризик од климатските промени, а стратегиите што се изградени во врска со климатските промени позитивно влијаат на зачувување на портфолиото. Во 2023 година се преземени активности и промени кои продолжија во 2024 година и придонесоа да се зголеми премијата и намали ризикот, а истовремено да може да се сервисираат штетите, без инфлацијата да влијае на портфолиото.

Инфлацијата на штети која беше забележителна во 2023 година, во 2024 година штетите во Каско осигурување и Автомобилска одговорност се во рамките на очекуваните износи, односно нема големи отстапки во овој дел. Во периодот кој следи не очекуваме на кој било начин да биде загрозувана солвентноста на компанијата, стапката на солвентност на компанијата останува висока. Целокупната макроекономска и инфлацијска криза немаше голем импакт на пазарните ризици, но и минимален импакт на ликвидносните ризици. Исто така, сметаме дека ликвидносниот ризик во компанијата е

добро управуван и не очекуваме значително зголемување на овој ризик во следните 12 месеци, така што претпоставката за функционална компанија продолжува да важи. Нашата претпоставка се заснова на готовинскиот тек што се очекува од основната дејност и составот на инвестициското портфолио, што може да обезбеди доволна ликвидност за долг период на тешки услови.

Постојаните следења на состојбите и трендовите од страна на Управата доведоа до стабилно работење и брзи реакции и прилагодувања на новите ситуации.

Управата смета дека неизвесноста поврзана со инфлаторните и макроекономски предизвици остануваат присутни и во 2025 година, но со помал интензитет и целокупното работење ќе продолжи да се одвива во економска ситуација слично како и претходната година предизвикана од зголемени трошоци и послаба куповна моќ на населението, но сепак се очекува раст на целокупната премија и стабилно работење на Друштвото.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризиците опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со истите.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на структурата, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

Ризик од осигурување - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

Пазарен ризик - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

Оперативен ризик - Друштвото перманентно ги проверува внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

Ликвидносен ризик - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и резултатите од работење.

Ризик од неисполнување на обврски од договорните страни - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намалување на кредитниот рејтинг на комингентите.

Стратегискиот ризик - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

5.5. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во текот на 2023 година изврши избор на реосигурителни компании со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2024 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. Љубљана и Босна Ре кои се однесуваат на 2024 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие

на компанијата. За наведеното, Одборот на директори на Друштвото на ден 28.12.2023 година донесе Одлука за избор на најповолен понудувач за реосигурување за 2024 година. Со одлуката се избраа најповолни понуди за реосигурување за 2024 година за еднаков обем на реосигурително покритие кое беше барано од страна на Друштвото со барањето за доставување на понуди. Одлуката беше донесена по спроведено прибирање и рангирање на три понуди од реосигурителни компании.

Покрај наведеното, Одборот на директори Друштвото на својата 44-та седница, одржана 12.01.2024 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна. Со Одлуката се одобри склучување и реализација на зделка со заинтересирана страна на САВА осигурување а.д. Скопје како Закуподавач со ВИТА С ХОЛДИНГ ДОО Скопје, со седиште на ул.Загребска бр.28А во Скопје, со ЕМБС 7690088 и ЕДБ 4080023616660, како Закупец и тоа: склучување на Договор за закуп на недвижен имот кој е во сопственост на Закуподавачот, а е лоциран во Скопје, на ул.Димче Мирчев бр.20. Месечната вредност на зделката со заинтересирана страна од член 1 на оваа Одлука изнесува 12.550,00 евра плус данок на додадена вредност, во денарска противвредност пресметана врз основа на средниот курс на НБРСМ на денот на фактурирањето. Врз основа на донесената Одлука, Друштвото склучи Договор за закуп на недвижен имот со ВИТА С ХОЛДИНГ ДОО Скопје, на ден 15.01.2024 година, со период на важење од 01.01.2024 година. За Договорот е составена солемнизација на ден 16.01.2024 година од страна на Нотар Методија Ристоски од Скопје под ОДУ бр.31/24. Страните на договорот одлучија спогодбено да се раскине Договорот за закуп на недвижен имот заклучно до 31.03.2024 година. За раскинувањето е склучена Спогодба на ден 01.04.2024 година заверена кај Нотар Методија Ристоски од Скопје по УЗП бр.3184/2024. По основа на Договорот за закуп на Друштвото му се исплатени средства во висина од 2.322.722,00 по основ на закупнина, што претставува приход за Друштвото.

Одборот на директори Друштвото на својата 4-та седница, одржана 25.06.2024 година донесе Одлука за одобрување на зделка со заинтересирана страна. Со Одлуката се одобри склучување и реализација на зделка со заинтересирана страна на САВА осигурување а.д. Скопје како Закуподавач со САВА пензиско друштво а.д. Скопје, со седиште на ул.Мајка Тереза бр.1 во Скопје, со ЕМБС 5989434 и ЕДБ 4030005551006, како Закупец и тоа: склучување на Договор за закуп на недвижен имот кој е во сопственост на Закуподавачот, а е лоциран во Скопје, на ул.Димче Мирчев бр.20. Месечната вредност на зделката со заинтересирана страна од член 1 на оваа Одлука изнесува 12.550,00 евра плус данок на додадена вредност, во денарска противвредност пресметана врз основа на средниот курс на НБРСМ на денот на фактурирањето. Врз основа на донесената Одлука, Друштвото склучи Договор за закуп на недвижен имот со САВА пензиско друштво а.д. Скопје, на ден 12.07.2024 година, со период на важење од 01.07.2024 година. За Договорот е составена солемнизација на ден 15.07.2024 година од страна на Нотар Методија Ристоски од Скопје под ОДУ бр.524/24. По основа на Договорот за закуп на Друштвото

му се исплатени средства во висина од 4.630.554,00 по основ на закупнина, што претставува приход за Друштвото.

5.6. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2024 година Друштвото нема склучено голема зделка.

5.7. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2024 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

5.8. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2024 година има промена во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје, како што следи:

Во текот на 2024 година сите 920 акции на акционерот Друштво за услуги МТ ДОО Штип – во стечај кои до тогаш имаат ограничување се префрлени и тоа: 550 акции на акционерот Друштвото за производство, трговија и услуги Премиум Инвест ДООЕЛ увоз-извоз Скопје, 83 акции на акционерот Друштвото за трговија и услуги ФМГ Груп ДООЕЛ Скопје, 287 акции на акционерот Ѓорѓи Трајковски од Скопје. Пред промената друштвото имаше 6 акционери, додека после промената друштвото има 7 акционери. Сите 18.326 акции на САВА осигурување а.д. Скопје после промената се без ограничување.

5.9. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2024 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,68 ЕУР. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела 5.9.1. Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (eur)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	17.201	3.572.268	93,86%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	596	123.776	3,25%
Ѓорѓи Трајковски	287	59.603	1,57%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
ФМГ Гроуп ДООЕЛ Скопје	83	17.237	0,45%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје.

Табела 5.9.2. Учество на правни и физички лица во акционерската структура

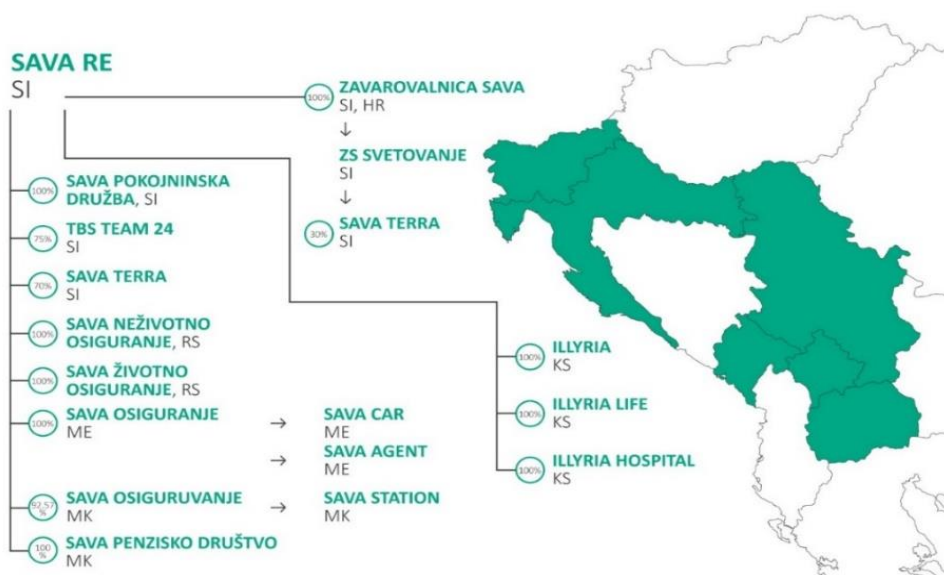
Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	17.893	97,6%
Физички лица	433	2,4%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,0%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на САВА осигурителна група која е една од најголемите осигурителни групации во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

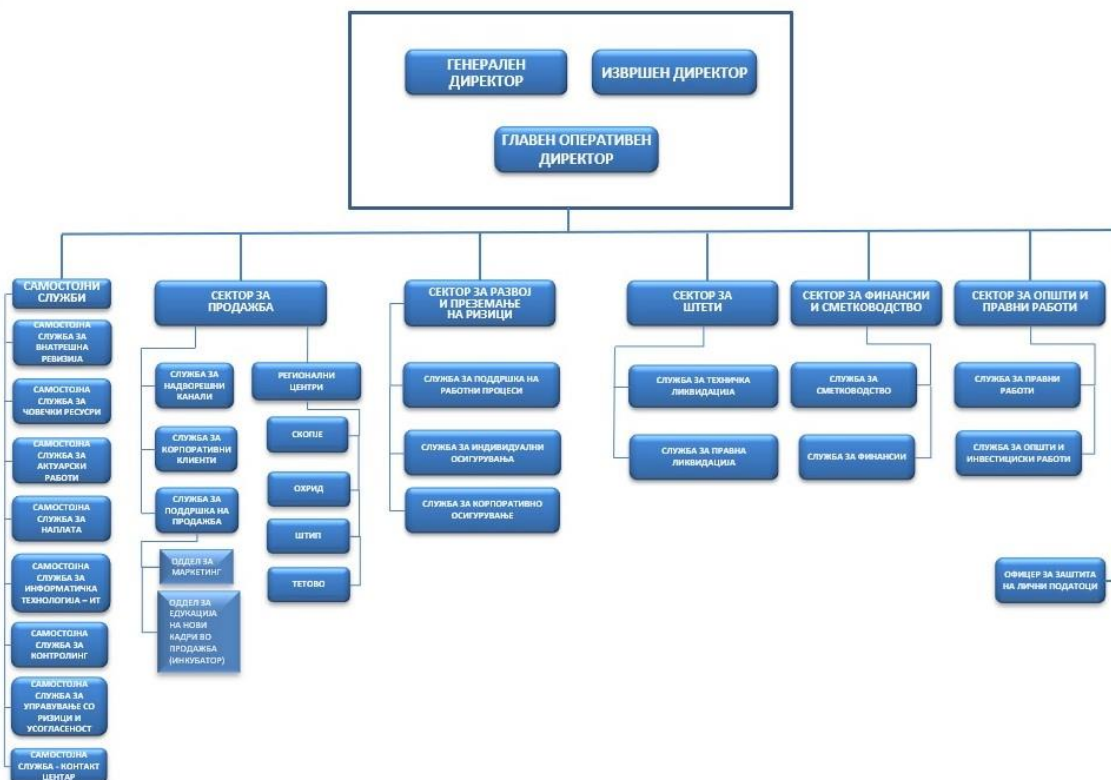
САВА осигурителната група ја задржа својата бонитетна оцена А со прогноза „позитивна“, според евалуацијата од компанијата S&P Global Ratings од декември 2024 година, и според AM Best со рејтинг А со прогноза („стабилна“) од октомври 2024 година.

Слика 5.9.1. Групација Сава Ре

5.10. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Слика 5.10.2. - Организациона структура

5.11. ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. Скопје на крајот на 2024 година располага со 36 подружници низ Република Северна Македонија, и тоа со следниве локации:

1. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автокоманда*, со седиште во Скопје на ул.624 бр.1 Скопје
2. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Автобуска Станица*, со седиште во Скопје на ул.Никола Карев бр.20 Скопје
3. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Берово*, со седиште во Берово, на ул.23-ти Август бб Берово
4. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Битола*, со седиште во Битола, на ул.Борис Кидрич бр.8/1-1, Битола
5. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Велес*, со седиште во Велес, на ул.Владимир Назор бр.2 Велес
6. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Винаца*, со седиште во Винаца, на ул.Кирил и Методиј бр.23 Винаца,
7. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Гевгелија*, со седиште во Гевгелија, на ул.Маршал Тито бр.55 Гевгелија
8. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Гостивар 1*, со седиште во Гостивар, на ул.Гоце Делчев бр.22 Гостивар
9. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Грација*, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.19 Скопје
10. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Делчево*, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево
11. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Илинден*, со седиште во Скопје, на ул.Трница бр.1 Скопје
12. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Каменица*, со седиште во Каменица, на ул.Александар Македонски бр.11/2-1 Каменица
13. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Карпош*, со седиште во Скопје на ул.Булевар Партизански одреди бр.62/2-13 Скопје
14. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кавадарци 1*, со седиште во Кавадарци, на ул.Ц. Поп-Ристов бр. 7 1/1-1, Кавадарци
15. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кичево*, со седиште во Кичево на ул.бул.Ослободување бр.81 Кичево
16. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кочани 1*, со седиште во Кочани на ул.29-ти Ноември бр.1-3 Кочани
17. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово*, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово
18. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 1*, со седиште во Куманово, на ул.Козјачка бр.7, Куманово
19. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 2*, со седиште во Куманово, на ул. 11-ти Октомври бр.1/3 Куманово
20. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Неготино*, со седиште во Неготино, на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино
21. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид*, со седиште во Охрид, на ул.Булевар Туристичка бр. 36а Охрид
22. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 1*, со седиште во Охрид, на ул.Јане Сандански бр.49, Охрид

23. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 2*, со седиште во Охрид на ул.15-ти Корпус бр.93, Охрид
24. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Прилеп*, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп
25. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Пробиштип*, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип
26. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Радовиш*, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш
27. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Ресен*, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен
28. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Свети Николе*, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе
29. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица*, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица
30. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 2*, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица
31. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 3*, со седиште во Струмица, на ул.Населено место без уличен систем бр.246 с. Турново Струмица
32. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово*, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово
33. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово 1*, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово
34. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Три Бисери Скопје*, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје
35. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Чешиново-Облешево*, со седиште во Чешиново-Облешево на ул.Јоаким Крчовски бр.1 Облешево
36. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Штип*, со седиште во Штип на ул.Кеј Маршал Тито бб.

5.12. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена продажна мрежа на агенти, распоредени во 36 подружници на територија на Републиката.

Агентската мрежа на Друштвото ја базира својата продажна стратегија со фокус на физички лица, како и мали и средни претпријатија. Во структурата на премијата се опфатени повеќе класи на осигурување, вклучувајќи: осигурување на имот, возила, незгода и доброволно приватно здравствено осигурување (ДПЗО). Изградени се стабилни деловни односи со осигурениците, при што во наредниот период не се очекуваат значителни промени во продажбата, обновата на полиси и проширувањето на мрежата.

Продажбата се реализира преку Секторот за продажба во Скопје, односно преку подружниците во повеќе градови низ државата, како и преку продажни места – шалтери.

Структурата на продажната мрежа опфаќа:

- 67 редовно вработени агенти,
- 58 надворешни агенти,
- 43 брокерски друштва,
- 1 деловна банка,
- 33 туристички агенции,
- 2 агенции за застапување во осигурување,
- останати продажни канали.

Агентите продолжуваат да ја применуваат успешната практика „еден вработен – еден клиент“, овозможувајќи целосна услуга од сите видови осигурување. Вработените во Секторот за продажба имаат целосна поддршка за да се фокусираат на продажбата и работата со клиентите. Нивните резултати системски се следат и врз основа на постигнатите резултати се применува стимулативно наградување.

Овој модел на продажба носи значајни резултати и нуди бројни предности, меѓу кои: унифицирано работење во сите продажни центри и подружници, зголемен квалитет на услугите, брзо и ефикасно изготвување на понуди и пресметки по електронски пат, ефективна контрола на изготвените полиси, подобрена наплата на премиите и, пред сè, градење стабилни и доверливи односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е успешна и резултира со континуиран раст на бројот на договори и полиси.

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

6.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2024 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2025 ¹

Светската економија се соочуваше со многубројни предизвици во 2024 година, како што се војната во Украина и на Блискиот Исток, високата инфлација и стагнацијата во монетарната политика, што создаде неизвесност во економското опкружување на РС Македонија.

Меѓународно економско опкружување – Според најновите истражувања, за периодот 2024 – 2026 година се очекува стабилен глобален раст. Ризиците околу светскиот раст се претежно надолни, а ризикот од зголемените геополитички тензии и неизвесноста во трговските политики е најзначителен на краток рок, што би довело до раст на увозните цени и на инфлацијата. Воедно, послабиот раст или побавното забавување на инфлацијата може да предизвика нестабилност на финансиските пазари и да ја загрози финансиската стабилност, како и да ја зголеми финансиската ранливост, особено на високозадолжените земји во развој.

Ревизиите кај светските цени на примарните производи за 2024 и 2025 година се главно надолни, при што се очекува претежно пад на цените во 2024 и 2025 година и нивна стабилизација во 2026 година. Сепак, движењата и оцените за цените на примарните производи и натаму се под силно влијание на случувањата поврзани со војната во Украина и воениот конфликт на Блискиот Исток, што создава голема неизвесност околу нивната идна динамика и ефектите врз светската и домашната економија.

Во однос на странската каматна стапка ЕУРИБОР со едномесечна рочност, се очекува нејзино намалување во целиот период на проекцијата, минимално посилено во споредба со октомври. Притоа, ЕЦБ на состанокот во декември по четврти пат оваа година ги намали каматните стапки за 0,25 п.п. (или за 1 п.п. вкупно), при оцена за послабо закрепнување на економска активност во еврозоната од очекувањата и понатамошно забавување на вкупната инфлација во согласност со очекувањата.

Македонска економија - Најновите показатели од домашната економија упатуваат на макроекономска слика којашто не отстапува многу од октомвриските проекции. Во третото тримесечје од 2024 година **реалниот годишен раст на БДП** малку забрза и достигна 3%. Анализирano по

¹Преземено од Квартален извештај_декември 2025 на НБРМ
(https://www.nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/Najnovi_makroekonomski_pokazатели_dekemvri_2025.pdf)

компоненти, годишниот раст произлегува од домашната побарувачка, во чии рамки најголем придонес имаат потрошувачката на државата и на населението, а мал раст бележат и бруто-инвестициите. Нето-извозот оствари мал негативен придонес, при речиси непроменети нивоа на извозот и увозот на стоки и услуги.

Во ноември 2024 година **годишната стапка на инфлација забрза и изнесува 4,3%** (3,5% во октомври), имајќи ја предвид пониската споредбена основа од минатата година кога беа во сила мерките за привремено ограничување на растот на цените. Притоа, годишната стапка главно произлегува од базичната компонента на инфлацијата, а забрзувањето на ценовниот раст се должи на посилен раст на цените на храната и на послабиот пад на цените на енергентите, при забавен раст на базичната инфлација. Очекувањата на потрошувачите за движењето на цените во следниот период според анкетата од ноември и понатаму упатуваат на намалување на цените. Распонот во однос на инфлацијата во еврозоната според октомвриските податоци умерено се прошири, во услови на посилено забрзување на домашната инфлација од таа во еврозоната. Ревизиите во однос на увозните цени се претежно надолни, а неизвесноста поврзана со идната динамика на цените на примарните производи на берзите поради геополитичките тензии и климатските промени сè уште постои. **Девизниот пазар** и натаму е стабилен, а движењата се поволни, што придонесе за значителен нето-откуп на девизи од страна на Народната банка од почетокот на годината и раст на девизните резерви, при солиден прилив на девизи и на менувачкиот пазар. Движењата кај депозитите и кредитите засега се подобри од очекувањата за последниот квартал од годината.

Вработеност и плати – Главните показатели за пазарот на труд и во третиот квартал од 2024 година бележат умерени позитивни придвижувања на годишна основа. Стапката на вработеност изнесува 46,1% и е повисока за 0,4 п.п., во услови на пораст на бројот на вработени за 0,8%. Стапката на невработеност се сведе на 12,3% (намалување за 0,5 п.п.), при намален број на невработените лица за 3,7%. Од аспект на понудата на работна сила, во третиот квартал активното население е зголемено за 0,2%, при истовремено намалување кај неактивното население за 0,4%.

Просечната месечна нето-плата во К-3- 2024 изнесува 41.212 денари и е повисока за 11,9% на номинална основа споредено со истиот квартал од 2023 година, а на реална основа е зголемена за 9,0%. Највисока нето-плата во К-3-2024 е исплатена во секторот Информации и комуникации (76.547 денари), по што следат Финансиски дејности и дејности за осигурување со 57.848 денари, Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација со 53.003 денари и Рударство и вадење камен со 52.566 денари.

Монетарна политика - Нивото на монетарните инструменти на крајот на октомври е пониско во споредба со нивото проектирано за крајот на четвртиот квартал од 2024 година, при повисока нето девизна актива на Народната банка и повисоко ниво на депозитите на државата, а малку пониско ниво на примарните пари од проектираното. Вкупните депозити во финансискиот систем во октомври 2024 година забележаа месечен раст од 1,8%. Од секторски аспект, растот произлегува од депозитите на сите сектори, а најмногу на претпријатијата, додека од валутен аспект најголем е придонесот на депозитите во домашна валута (со депозитни пари). Годишната стапка на раст на вкупните депозити во октомври 2024 година изнесува 10,7% и е над стапката проектирана за четвртиот квартал од 2024 година од 7,9%, според октомвриската проекција. Вкупните кредити во октомври забележаа месечен раст од 1,8%. Годишната стапка на раст на вкупните кредити во октомври изнесува 9,2%, при годишен раст од 7,5% проектиран за четвртиот квартал на 2024 година.

Табела 6.1.1. – Макроекономски индикатори

	2020	2021	2022	2023	2024	п 2025
БДП реална стапка на раст (во %)	-5,4%	3,9%	2,7%	2,3%	2,1%	3,7%
БДП (во милиони денари)	673.076	720.414	831.733	894.686	957.219	1.022.542
БДП (во милиони евра)	10.913	11.693	13.502	14.519	15.550	16.611
Стапка на невработеност (просек, во %)	16,60%	15,70%	14,30%	12,8%	12,5%	11,20%
Инфлација (просек, во %)	1,90%	3,20%	13,80%	9,20%	3,50%	2,20%
Население (милиони)	2,1	2,1	1,9	1,8	1,8	
БДП/жител (во евра)	5.249	5.624	7.106	8.066	8.639	
Осигурителна премија (во милиони евра)	163,2	189	207,8	225	260	
- раст/пад осигурителна премија	-5,2%	15,80%	9,90%	8,18%	15,49%	
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	135	156,5	170,8	193	212,6	
- раст/пад осигурителна премија - неживот	-5,10%	115,50%	9,20%	12,88%	10,17%	
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	28,2	32,5	37	32	47	
- раст/пад осигурителна премија - живот	-5,30%	15,10%	13,70%	-13,51%	46,88%	
Премија/жител (во евра)	78,5	90,9	109,37	124,89	144,23	
Премија/жител (во евра) неживот	64,9	75,3	89,9	107,1	118,1	
Премија/жител (во евра) живот	13,6	15,6	19,5	17,8	26,1	
Премија/БДП (во %)	1,50%	1,60%	1,54%	1,55%	1,67%	
Премија/БДП (во %) неживот	1,20%	1,30%	1,26%	1,33%	1,37%	
Премија/БДП (во %) живот	0,30%	0,30%	27,00%	0,22%	0,30%	
Просечна месечна нето плата (во евра)	447	473	513	591	683	
Среден курс MKD/EUR	61,67	61,61	61,55	61,62	61,56	

*Податоците се проекции на Министерството за финансии и НБРМ (со исклучок на делот за Осигурителна премија).

*Податоците се во номинални вредности.

6.2. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР ²

Пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија и во 2024 година го продолжи трендот на раст на бруто полисирана премија кај неживотното и животното осигурување. Пазарот на осигурување во Македонија има добар потенцијал за раст, особено во делот на подобрување на информираноста, прилагодување на производите кон потребите на клиентите и модернизација на услугите преку дигитализација. И покрај позитивните трендови, пазарот се соочува со предизвици како ниското ниво на финансиска писменост и недостаток на доверба кај дел од населението.

На пазарот на осигурување активно работат 17 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 6 друштва за осигурување работат на осигурување на живот.

На пазарот на осигурување делуваат 44 осигурително брокерски друштва, 12 друштва за застапување во осигурување и 8 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

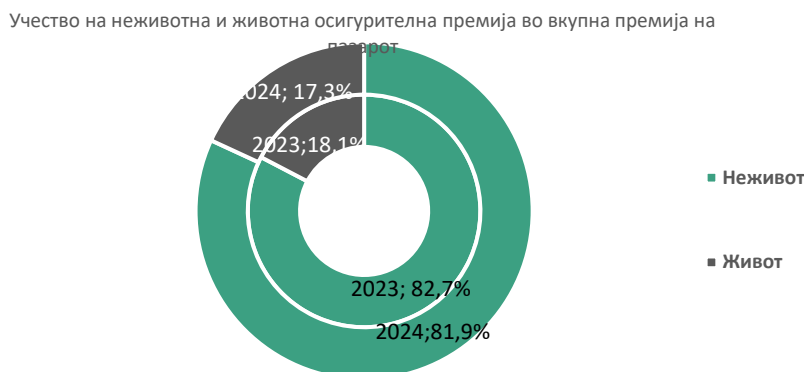
Табела 6.2.1: Удел на осигурителните компании во вкупната премија на пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија

Во 000 мкд

Осигурителна компанија - неживот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Македонија	1.157.269	2.305.980	1.148.711		9,8%	17,6%
2 Триглав	1.472.639	1.618.110	145.471	9,9%	12,4%	12,4%
3 Уника	1.305.648	1.499.856	194.208	14,9%	11,0%	11,5%
4 Еуролинк	1.339.085	1.492.125	153.040	11,4%	11,3%	11,4%
5 Сава	1.258.028	1.371.245	113.217	9,0%	10,6%	10,5%
6 Кроација	1.092.107	1.263.908	171.801	15,7%	9,2%	9,7%
7 Халк	770.795	957.397	186.602	24,2%	6,5%	7,3%
8 Ос.Полиса	797.574	898.203	100.629	12,6%	6,7%	6,9%
9 Евроинс	975.627	892.973	-82.654	-8,5%	8,2%	6,8%
10 Граве н.	527.827	722.414	194.587	36,9%	4,5%	5,5%
11 Зоил		53.965	53.965	0,0%	0,0%	0,4%
Винер	1.159.866	0			9,8%	0,0%
Вкупно неживот	11.856.465	13.076.176	1.219.711	10,3%	82,7%	81,9%
Осигурителна компанија - живот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Кроација	732.339	825.045	92.706	12,7%	29,4%	28,5%
2 Триглав	450.391	592.125	141.734	31,5%	18,1%	20,5%
3 Винер	493.075	583.955	90.880	18,4%	19,8%	20,2%
4 Граве	505.169	555.531	50.362	10,0%	20,3%	19,2%
5 Уника	307.157	317.226	10.069	3,3%	12,3%	11,0%
6 Прва живот	94	20.170	20.076	21357,4%	0,0%	0,7%
Вкупно живот	2.488.225	2.894.052	405.827	16,3%	17,3%	18,1%

ВКУПНО ПАЗАР	14.344.689	15.970.228	1.625.538	11,3%	100,0%	100,0%
--------------	------------	------------	-----------	-------	--------	--------

График 6.2.1- Структура на премијата на пазарот за 2023 и 2024 година

Во текот на 2024 година, на осигурителниот пазар во Р.Северна Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 15,97 милијарди денари (2023: 14,34 милијарди денари), што претставува пораст од 11,3% во однос на БПП остварена во истиот период 2023 година.

Позитивен тренд е забележан кај животното и неживотното осигурување. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 13,08 милијарди денари (2023: 11,86 милијарди денари) и бележи пораст од 10,3% во однос на истиот период минатата година или истата претставува 81,9% од вкупната БПП на осигурителниот сектор или пад во однос на учеството во 2023 за 0,8п.п. Во делот на осигурување на живот остварена е БПП во износ од 2,89 милијарди денари (2023: 2,49 милијарди денари), односно зголемување од 16,3% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животна осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 18,1%, што е зголемување во однос на учеството во 2023 за 0,8п.п.

На осигурителниот пазар во Северна Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2024-31.12.2024 година, САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 10,5% во вкупната бруто полисирана премија на пазарот. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 1,371 милијарда денари (2023: 1,258 милијарди денари) односно оствари пораст од 9% во однос на истиот период во 2023 година.

Бруто ликвидираниите штети заклучно со 31.12.2024 година на пазарот изнесуваат 6,27 милијарди денари и во споредба со 2023 година бруто ликвидираниите штети бележат пораст од 7,7% (2023: 5,82 милијарди денари). Притоа, друштвата за неживотно осигурување ликвидирале 5,22 милијарди денари и во споредба со 2023 година бруто исплатените штети бележат пораст од 5,2% (2023: 4,97 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 1,047 милиони денари и во споредба со 2023 година е забележан пораст од 22,2% (2023: 856,9 милиони денари).

Табела 6.2.2. – Бруто ликвидирани штети на пазарот на осигурување на РСМ, во 000 мкд

Осигурителна компанија - неживот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Македонија	497.416	981.609	484.193		9,2%	18,8%
2 Триглав	596.628	737.255	140.627	23,6%	12,0%	14,1%
3 Сава	561.015	676.010	114.995	20,5%	11,3%	12,9%
4 Уника	485.128	562.800	77.672	16,0%	9,8%	10,8%
5 Кроација	582.648	540.715	-41.933	-7,2%	11,7%	10,3%
6 Еуролинк	441.938	524.599	82.661	18,7%	8,9%	10,0%
7 Халк	393.958	383.096	-10.862	-2,8%	7,9%	7,3%
8 Евроинс	343.616	284.519	-59.097	-17,2%	6,9%	5,4%
9 Ос.Полиса	259.315	280.693	21.378	8,2%	5,2%	5,4%
10 Граве н.	349.752	250.860	-98.892	-28,3%	7,0%	4,8%
11 Зоил		2.951	2.951	0,0%	0,0%	0,1%
Винер	454.457				8,3%	
Вкупно неживот	4.965.871	5.225.107	259.235	5,2%	85,3%	83,3%
Осигурителна компанија - живот	2023	2024	2024-2023	% пад/пораст	Пазарен удел 2023	Пазарен удел 2024
1 Кроација	356.663	413.314	56.651	15,9%	41,6%	39,5%
2 Граве	233.701	236.290	2.589	1,1%	27,3%	22,6%
3 Триглав	104.065	174.347	70.282	67,5%	12,1%	16,6%
4 Винер	113.832	155.492	41.660	36,6%	13,3%	14,8%
5 Уника	48.680	67.731	19.051	39,1%	5,7%	6,5%
6 Прва живот	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%
Вкупно живот	856.941	1.047.174	190.233	22,2%	14,7%	16,7%
ВКУПНО ПАЗАР	5.822.812	6.272.281	449.468	7,7%	100,0%	100,0%

²Податоци превземени од извештаи од АСО на РСМ

Извор: АСО, Податоци за 2023 и 2024 година

IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

7.1. НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2024 ГОДИНА

Табела 7.1.1. - Финансиски показатели за 2024 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	1.1.31.12.2022	1.1.31.12.2023	1.1.31.12.2024	План 1.1-31.12.2024	2024 - 2023	2024 - П2024	2024/2023	2024 & П2024
Пресметана осигурителна полисирана премија	1.072.970.822	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.122	113.219.363	60.309.083	9,0%	4,6%
Чисти приходи од премија	922.215.581	1.054.593.819	1.163.494.477	1.125.532.231	108.900.658	37.962.246	10,3%	3,4%
Пресметани ликвидирани штети	455.707.110	551.522.032	664.001.038	606.970.704	112.479.006	57.030.334	20,4%	9,4%
Чисти расходи за штети	442.706.163	536.406.972	612.070.793	571.748.345	75.663.821	40.322.448	14,1%	7,1%
Бруто трошоци за работењето	430.178.400	464.916.876	496.970.120	467.453.092	32.053.244	29.517.028	6,9%	6,3%
Едноставен штетен количник	42,5%	43,8%	48,4%	46,3%	4,6%	2,1%	10,5%	4,6%
Бруто меродавен коефициент	51,8%	49,8%	60,1%	48,8%	10,3%	11,4%	20,8%	23,3%
Нето меродавен коефициент	48,0%	51,5%	52,7%	51,0%	1,1%	1,7%	2,2%	3,3%
Бруто трошковен коефициент	40,7%	37,6%	36,9%	35,9%	-0,7%	1,0%	-1,8%	2,7%
Нето трошковен коефициент	45,5%	42,6%	41,6%	39,9%	-1,0%	1,7%	-2,3%	4,3%
Нето комбиниран коефициент S&P	91,5%	101,7%	99,5%	97,2%	-2,2%	2,3%	-2,1%	2,4%
% на трошоци за стекнување во бруто полисирана премија	29,2%	27,4%	26,5%	26,1%	-0,9%	0,4%	-3,1%	1,5%
% на останати трошоци во премија	11,4%	10,2%	10,3%	9,8%	0,2%	0,6%	1,8%	6,0%
% на нето премија во бруто полисирана премија	85,9%	83,8%	84,8%	85,9%	1,0%	-1,0%	1,2%	-1,2%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	84,2%	92,5%	77,4%	93,2%	-15,1%	-15,8%	-16,3%	-17,0%
Осигурително-технички резултат	29.648.051	-17.291.054	-6.046.353	21.366.119	11.244.701	-27.412.472	-65,0%	-128,3%
Резултат од финансиски пласмани	21.086.976	28.134.217	33.923.976	30.967.560	5.789.759	2.956.416	20,6%	9,5%
Резултат останато	62.047.037	-1.672.152	11.887.100	11.956.061	13.559.252	-68.961	-810,9%	-0,6%
Резултат пред одданочување	112.782.064	9.171.010	39.764.722	64.289.740	30.593.712	-24.525.017	333,6%	-38,1%
Резултат по одданочување	100.754.309	7.452.494	35.096.584	57.146.443	27.644.089	-22.049.859	370,9%	-38,6%
Нето осигурително-технички резервации	928.916.363	1.009.832.525	1.093.388.278	1.059.221.329	83.555.753	34.166.949	8,3%	3,2%
Актива	1.633.685.390	1.823.785.555	2.063.657.175	1.953.254.370	239.871.620	110.402.805	13,2%	5,7%
Капитал	483.137.131	473.234.762	505.513.390	539.476.512	32.278.628	-33.963.122	6,8%	-6,3%
ROA	6,5%	0,4%	1,8%	3,0%	1,4%	-1,2%	318,8%	-40,3%
ROE	22,6%	1,6%	7,2%	11,3%	5,6%	-4,1%	360,2%	-36,5%
ROR	9,3%	0,7%	2,8%	4,8%	2,2%	-1,9%	326,6%	-40,2%
Бруто осигурително-технички резервации	1.012.357.214	1.126.618.433	1.310.235.519	1.161.375.111	183.617.086	148.860.409	16,3%	12,8%
Инвестиционно портфолио	1.088.912.731	1.321.008.475	1.385.430.777	1.387.189.231	64.422.302	-1.758.454	4,9%	-0,1%
Вработени	218,36	206,61	200,23	221,605	-6,375	-21,375	-3,1%	-9,6%
Полисирана премија по вработен	4.913.770	6.089.039	6.848.350	5.915.643	759.312	932.707	12,5%	15,8%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

8. ПРЕМИЈА

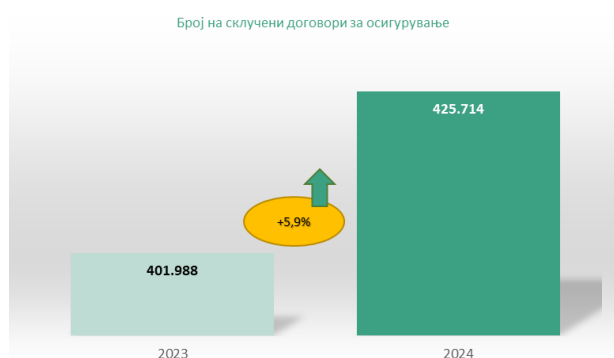
8.1. БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01.2024 до 31.12.2024 година САВА осигурување склучи 425.714 полиси, што претставува зголемување на бројот на полиси за 23.726 или пораст за 5,9% во однос на 2023 година кога беа склучени 401.988 полиси. И покрај предизвикот од нелојалната пазарна конкуренција, ослабената финансиска моќ на купувачите од започнатата инфлација во 2022 година, сепак постепената економска стабилизација допринесе Друштвото да одржи позитивна насока на продукцијата во 2024 година. Природните непогоди имаа посебен одраз во зголемување на склучени договори кај останатите имотни осигурувања.

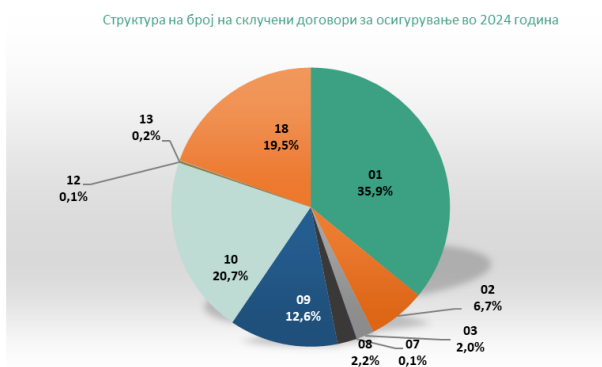
Табела бр.2.1.1. - Број на склучени договори за осигурување

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс 2024/2023	Разлика помеѓу 2024 & 2023
	2023	2024		
01 Осигурување од незгода	145.308	152.835	105,2	7.527
02 Здравствено осигурување	25.956	28.405	109,4	2.449
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	8.317	8.596	103,4	279
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	24	23	95,8	-1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	137	215	156,9	78
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.854	9.552	96,9	-302
09 Останати осигурувања на имот	47.507	53.741	113,1	6.234
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	86.180	87.943	102,0	1.763
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	255	284	111,4	29
13 Општо осигурување од одговорност	625	642	102,7	17
14 Кредити	37	47	127,0	10
15 Гаранциско осигурување	1	0	0,0	-1
16 Финансиски штети	250	311	124,4	61
18 Осигурување на туристичка помош	77.537	83.120	107,2	5.583
Вкупно	401.988	425.714	105,9	23.726

Графикон бр.2.1.1. Број на склучени договори за осигурување

Графикон бр.2.1.2. Структура на број на склучени договори за Осигурување

Друштвото преку својата продажна мрежа, успеа да обезбеди диверзифицирано портфолио и да постигне органски раст на премијата кај најголем дел од своите продукти. Зголемување на бројот на склучени осигурувања беше постигнато кај речиси сите класи на осигурување, што укажува на стабилен раст и континуирана доверба од страна на осигурениците.

Напорите за зголемување на обемот на работа остануваат приоритет за Друштвото и во иднина. Компанијата ќе продолжи да се стреми кон градење на портфолио со добро дисперзиран ризик, нудејќи квалитетни и конкурентни осигурителни производи.

8.2. ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување

Во 2024 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 1.371.245.205 денари која претставува раст во однос на минатата година од 113.219.363 денари или 9% во однос на полисираната премија во 2023 година од 1.258.025.842 денари. Годишниот план на премија е надминат за 4,6%, односно реализираната премија е поголема од планираната за 60.309.083 денари.

Табела бр.2.2.1. – Бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	85.685.918	84.123.938	92.485.054	98,2	91,0	-1.561.980	-8.361.116
02 Здравствено осигурување	101.918.138	129.981.849	98.740.849	127,5	131,6	28.063.711	31.241.000
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	211.640.717	248.557.845	205.556.824	117,4	120,9	36.917.128	43.001.021
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	673.823	965.468	898.672	143,3	107,4	291.645	66.796
07 Осигурување на стока превоз (карго)	3.513.115	3.782.541	3.697.085	107,7	102,3	269.426	85.456
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	76.860.786	86.364.839	81.431.495	112,4	106,1	9.504.053	4.933.344
09 Останати осигурувања на имот	175.070.679	189.773.611	184.185.572	108,4	103,0	14.702.932	5.588.039
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	509.526.970	532.202.194	549.127.721	104,5	96,9	22.675.224	16.925.527
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	1.055.663	1.177.663	1.245.792	111,6	94,5	122.000	-68.129
13 Општо осигурување од одговорност	16.290.704	12.560.304	16.536.219	77,1	76,0	-3.730.400	-3.975.915
14 Кредити	18.544.859	18.972.840	12.185.172	102,3	155,7	427.981	6.787.668
15 Гаранциско осигурување	3.607			0,0	0,0	-3.607	0
16 Финансиски штети	7.451.210	9.654.692	7.026.322	129,6	137,4	2.203.482	2.628.370
18 Осигурување на туристичка помош	49.789.653	53.127.421	57.819.346	106,7	91,9	3.337.768	-4.691.925
Вкупно	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.122	109,0	104,6	113.219.363	60.309.083

Изминатата 2024 година се карактеризираше со предизвици во економијата, предизвикани од последиците на глобалната инфлација и војната во Украина. Овие фактори доведоа до нарушување на економските текови и значително поскапување на основните енергенси, што директно се одрази на работењето на компаниите во сите индустриски гранки.

И покрај овие сложени околности, Друштвото успеа да ги минимизира негативните економски влијанија врз своето работење. Благодарение на ефикасното прилагодување на новите пазарни услови и посветеноста кон своите вработени и осигуреници, компанијата одржа стабилност во работењето.

Во текот на 2024 година, Друштвото оствари раст во сите класи на осигурување во споредба со претходниот период, со минимален пад во категориите Осигурување од незгода и Општо осигурување од одговорност. Стабилните резултати во реализацијата на премиите се резултат на големите заложби и успешно спроведените проекти во изминатата деловна година, дури и во услови на зголемена нелојална конкуренција на осигурителниот пазар.

Просечно остварената премија на Друштвото, по број на вработени, во 2024 година изнесува 6.319.102 денари (2023: 5.616.187 денари) и истата е повисока во однос на минатата 2023 година за 702.916 денари по вработен или за 11% поради успешното и активно ангажирање на продажна мрежа. Истата е повисока и во однос на планираната просечна премија по вработен за 11% или за 668.516 денари повеќе од планираното по вработен.

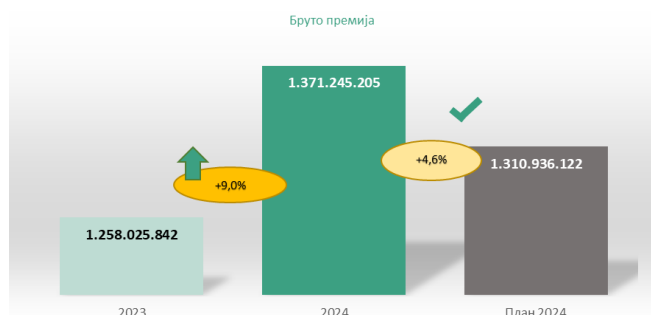
8.2.2. Структура на бруто полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од незгода која оваа година учествува со 6,1% (2023: 6,8%) во вкупното осигурување како и на Осигурување на автомобилска одговорност кое учествува со 38,8% (2023: 40,5%). Позначајна промена во учеството во вкупната премија забележуваме во полза на Здравственото осигурување (зголемување од 1,4 п.п.) и Каско осигурување на возила (зголемување од 1,3 п.п) и тоа најголем дел поради успешно спроведените ценовни проекти за овие класи на осигурување.

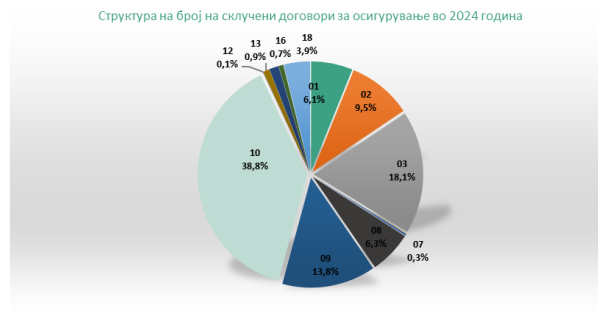
Табела бр.2.2.2 – Структура на бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премја			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	6,8%	6,1%	7,1%	-0,7%	-0,9%
02 Здравствено осигурување	8,1%	9,5%	7,5%	1,4%	1,9%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	16,8%	18,1%	15,7%	1,3%	2,4%
04 Каска за шински возила	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
05 Авио каска	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,3%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,1%	6,3%	6,2%	0,2%	0,1%
09 Останати осигурувања на имот	13,9%	13,8%	14,0%	-0,1%	-0,2%
10 Осиг. од одговорност од употреба на моторни возила	40,5%	38,8%	41,9%	-1,7%	-3,1%
11 Авио одговорност	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,3%	0,9%	1,3%	-0,4%	-0,3%
14 Кредити	1,5%	1,4%	0,9%	-0,1%	0,5%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,6%	0,7%	0,5%	0,1%	0,2%
17 Правни трошоци	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	4,0%	3,9%	4,4%	-0,1%	-0,5%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Графикон бр.2.2.1- Бруто полисирана премја

Графикон бр.2.2.2-Структура на бруто полисирана премја

8.2.3. Полисирана премја по дистрибуциски канали

Структурата на премијата по продажни канали покажува дека 78,5% од вкупната премја е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), додека остатокот од 21,5% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува намалување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 0,8 п.п. Тоа се должи на зголемената реализација кај каналот посредници (зголемена соработка со повеќе брокери).

Табела бр.2.2.3. – Бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	Структура % 2024
Сопствени застапници	223.600.764	252.254.095	232.921.047	112,8	108,3	18,4%
Комерцијалисти	743.463.099	785.538.497	766.646.279	105,7	102,5	57,3%
Агенции	20.860.109	24.601.043	21.069.088	117,9	116,8	1,8%
Интернет продажба	10.211.879	14.035.136	15.302.211	137,4	91,7	1,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	998.135.851	1.076.428.771	1.035.938.624	107,8	103,9	78,5%
Посредници	198.935.420	231.125.397	197.671.677	116,2	116,9	16,9%
Надворешни продажни места	3.342.888	3.253.076	3.663.195	97,3	88,8	0,2%
Банки	57.611.683	60.437.961	73.662.626	104,9	82,0	4,4%
Вкупно надворешна продажна мрежа	259.889.991	294.816.434	274.997.498	113,4	107,2	21,5%
Вкупно	1.258.025.842	1.371.245.205	1.310.936.123	109,0	104,6	100,0%

Графикон бр.2.2.3.-Структура на бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

Структура на бруто премја по дистрибуциски канали во 2024 година

9. ШТЕТИ

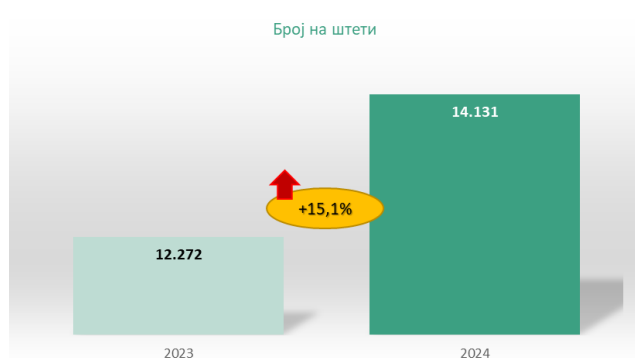
9.1. БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2024 година ликвидирани се 14.131 штети (2023: 12.272) со што е остварен раст на бројот на ликвидирани штети за 15.1% или ликвидирани се 1.859 штети повеќе од 2023 година.

Табела бр.3.1.1. – Број на ликвидирани штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2023	2024	2024/2023	2024 & 2023
01 Осигурување од незгода	1.049	1.296	123,5	247
02 Здравствено осигурување	4.761	6.031	126,7	1.270
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	1.361	1.393	102,4	32
06 Осигурување на пловни објекти (каско)		2	0,0	2
07 Осигурување на стока, превоз (карго)	1	4	400,0	3
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	80	76	95,0	-4
09 Останати осигурувања на имот	1.192	1.438	120,6	246
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.631	2.735	104,0	104
13 Општо осигурување од одговорност	6	8	133,3	2
15 Гаранциско осигурување	152	36	23,7	-116
16 Финансиски штети	3	5	166,7	2
18 Осигурување на туристичка помош	1.036	1.107	106,9	71
Вкупно	12.272	14.131	115,1	1.859

Графикон бр.3.1.1.- Број на ликвидирани штети

Графикон бр.3.1.2.- Структура на број на ликвидирани штети

Во изминатата година се забележува поголем број на штетни настани споредено со претходната 2023 година, а во најголем дел се однесува на класата Здравствено осигурување, во корелација со прибавување на нови осигурувања, зголемената заинтересираност за овој продукт, како од страна на физички лица, така и од страна на правни лица кои како бенефит за вработените го нудат овој вид на осигурување.

Кај Останати осигурувања на имот, зголемениот број на ликвидирани штети се однесува на поголем број ликвидирани штети кај Осигурување на посеви и плодови, кај Осигурување на животни и кај Домаќинското осигурување.

Забележано е и зголемување на бројот на ликвидирани штети и кај Осигурувањето од незгода и кај Осигурувањето на туристичка помош.

9.2. ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 664.001.038,00 денари, споредбено со ликвидираниот износ од 551.522.031,00 денари во 2023 година.

Во однос на планираниот износ на ликвидации, има отстапување од 57.030.334,00 денари или 10.3% повеќе реализирани ликвидации од планираните за 2024 година.

Табела бр.3.2.1. – Бруто ликвидирани штети (со влучени директни трошоци и регреси)

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	21.469.093	28.958.119	20.542.423	134,9	141,0	7.489.027	8.415.697
02 Здравствено осигурување	63.894.465	86.019.759	64.311.845	134,6	133,8	22.125.294	21.707.915
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	137.693.454	138.023.343	141.039.213	100,2	97,9	329.888	-3.015.871
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	16	939.543	14.656	6.015.001,3	6.410,4	939.528	924.887
07 Осигурување на стока превоз (карга)	-85.994	277.080	76.664	-322,2	361,4	363.074	200.417
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	15.915.715	72.669.269	16.877.606	456,6	430,6	56.753.554	55.791.663
09 Останати осигурувања на имот	77.529.340	74.904.971	79.681.843	96,6	94,0	-2.624.370	-4.776.872
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	207.571.305	223.073.001	257.121.975	107,5	86,8	15.501.696	34.048.974
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	1.013	7		0,7	0,0	-1.006	7
13 Општо осигурување од одговорност	445.071	654.710	820.584	147,1	79,8	209.639	-165.874
14 Кредити	67.186	140		0,2	0,0	-67.046	140
15 Гаранциско осигурување	1.205.860	252.886		21,0	0,0	-952.974	252.886
16 Финансиски штети	6.990.115	2.249.438	5.191.490	32,2	43,3	-4.740.677	-2.942.051
18 Осигурување на туристичка помош	18.825.391	35.978.770	21.292.405	191,1	169,0	17.153.379	14.686.365
Вкупно	551.522.032	664.001.038	606.970.704	120,4	109,4	112.479.006	57.030.334

Отстапувања во поглед на ликвидираниот износ споредбено 2024 година со 2023 година, забележани се на повеќе класи на осигурување, со тоа што позначајни отстапувања има на класа

Осигурување од незгода, Здравствено осигурување, Осигурување на имот од пожар и природни непогоди и Осигурување на туристичка помош. На останатите класи на осигурување има незначителни отстапувања. Во поглед на планираниот износ за ликвидации, исто така позначителните отстапувања се однесуваат на класите Осигурување од незгода, Здравствено осигурување, Осигурување на имот од пожар и природни непогоди и Осигурување на туристичка помош, додека на останатите класи на осигурување има незначителни отстапувања.

Зголемениот ликвидиран износ кај Осигурувањето од незгода се должи на примената на новата табела за определување на процент на траен инвалидитет од последици од несрекен случај од 01.01.2023 година, каде процентите за одредување на траен инвалидитет се повисоки од оние во претходната табела. Исто така, зголемен е и бројот на ликвидирани штети за 23.5%.

Зголемувањето на ликвидираниот износ на штети кај Здравствено осигурување во однос на 2023 година и во однос на планот за 2024 година, се должи на зголемената продажба на овој вид на осигурување, поради зголемениот интерес за овој вид на осигурување од страна на физички и правни лица, кои склучуваат договори за здравствено осигурување.

Кај Осигурувањето на имот од пожар и некои други опасности во 2024 година во однос на 2023 година, се забележува зголемување на ликвидираниот износ поради тоа што во 2024 година ликвидирани се 2 големи штети. Првата ликвидирана штета се донесува на осигурани залихи (роба во магацин) на компанијата Фибернет Мк Доо, а ризикот за настанување на штетниот настан е поплава, порој и високи. Штетата е настаната на 21.05.2024 година и по утврдување на основот од страна на вештак хидролог и доставувањето на целокупната потребна документација за одредување на висината, штетата е ликвидирана на 25.11.2024 година во износ од 24.863.763 денари. Вториот ликвидиран износ се однесува на авансно плаќање за штетата настаната од пожарот настанат на 25.08.2024 година во фабриката на ХИТ 73 Доо с.Камењане. Имено, по утврдување на основот за исплата на штетата согласно известување од Основно јавно обвинителство Тетово, по барање на компанијата ХИТ 73 Доо с.Камењане, исплатен е авансен износ во висина од 31.516.188 денари кој се однесува на штетата за осигурување на залиха на готов производ. Од овој штетен настан отворени се штети за двата градежни објекти, една штета за опрема и машини, штета за залихата на готов производ, штета за репроматеријалите и штета за фотоволтаици, кои се во резервација. Во 2024 година ликвидирана се и штети (пожар индустрија) во вкупен износ од 3.404.194 денари за градежниот дел и машините на Алпина Еуро Дооел оштетени во пожарот на фабриката настанат на 15.01.2023 година.

На класа 18, поголемиот ликвидиран износ во однос на планот и на 2023 година се должи на ликвидирани штети со повисоки износи од кои 4 штети се ликвидирани до лимит на покритие кое е во висина од 1.800.000 денари, и 3 штети во износ над 1.000.000 денари. Во најголемиот дел поголемите штети се однесуваат на лица над 60 години.

Во однос на регресните постапки (билансни), кумулативниот износ на наплатени регреси за период од 01.01.2024 година заклучно со 31.12.2024 година изнесува 18.164.883 денари и истиот бележи зголемување од 5.669.965 денари или за околу 45.3 % во однос на истиот период од 2023 година кога бил наплатен износ од 12.494.918 мкд. Во однос на планот, наплатениот износ е повисок за 4.573.716 денари.

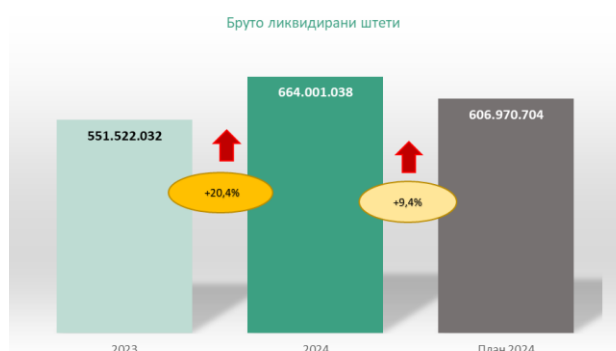
9.2.2. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2024 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 33,6% (2023: 37,6%), Осигурување на патнички возила (каска) 20,8% (2023: 25%), Здравствено осигурување 13% (2023: 11,6), Останати осигурувања на имот 11,3% (2023: 14,1%), Осигурување на имот од пожар и природни непогоди 10,9 (2023: 2,9%), Најголем раст на бруто ликвидирани штети е забележан на класите Осигурување на имот од пожар и природни непогоди 8%, Осигурување на туристичка помош 2%, и Здравствено осигурување 1,4%.

Табела бр 3.2.2. – Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	3,9%	4,4%	3,4%	0,5%	1,0%
02 Здравствено осигурување	11,6%	13,0%	10,6%	1,4%	2,4%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	25,0%	20,8%	23,2%	-4,2%	-2,4%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	2,9%	10,9%	2,8%	8,1%	8,2%
09 Останати осигурувања на имот	14,1%	11,3%	13,1%	-2,8%	-1,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	37,6%	33,6%	42,4%	-4,0%	-8,8%
13 Општо осигурување од одговорност	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
15 Гаранциско осигурување	0,2%	0,0%	0,0%	-0,2%	0,0%
16 Финансиски штети	1,3%	0,3%	0,9%	-0,9%	-0,5%
18 Осигурување на туристичка помош	3,4%	5,4%	3,5%	2,0%	1,9%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.3.2.1.- Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.3.2.2.- Структура на бруто ликвидирани штети

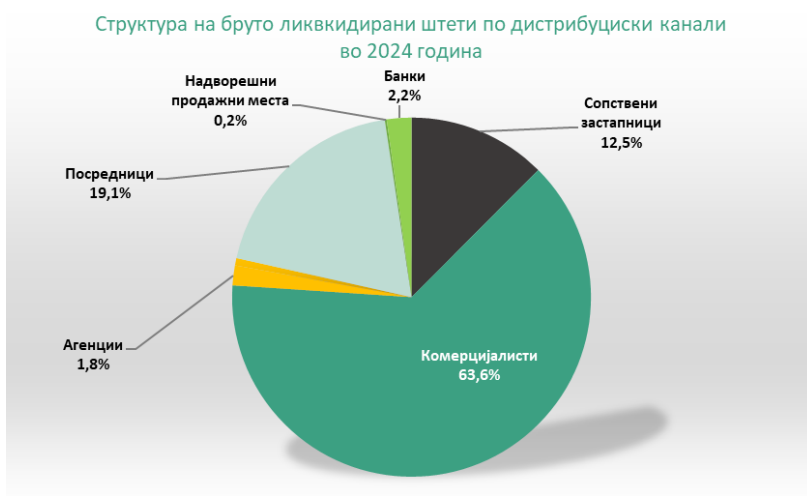
9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 78,5% (2023: 80,1%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е преку Надворешната продажна мрежа 21,5% (2023: 19,9%), и тоа кај Посредниците 19,1% (2023: 17,1%), Банките 2,2% (2023: 2,2%) и 0,2% (2023: 0,7%) кај Останатите надворешни продажни места.

Табела бр.3.2.3. – Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали (без директни трошоци и регреси)

Дистрибуциски канали	2023	2024	2024 / 2023	Структура % 2024
Сопствени застапници	73.613.009	83.705.361	113,7	12,5%
Комерцијалисти	360.277.114	426.428.950	118,4	63,6%
Агенции	9.380.830	11.953.887	127,4	1,8%
Интернет продажба	1.438.573	4.463.469	310,3	0,7%
Сопствени продажни места	385.146	45.405	11,8	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	445.094.673	526.597.071	118,3	78,5%
Посредници	94.747.917	128.183.038	135,3	19,1%
Надворешни продажни места	3.806.720	1.214.138	31,9	0,2%
Банки	12.244.128	14.842.709	121,2	2,2%
Вкупно надворешна продажна мрежа	110.798.766	144.239.885	130,2	21,5%
Вкупно	555.893.439	670.836.956	120,7	100,0%

Графикон бр.3.2.3.-Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

9.2.4. Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учество на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2024 година изнесува 48,4% (2023: 43,8%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 4,6%. Поради зголемениот износ на ликвидирани штети, Друштвото ја заврши годината во повисоки рамки на планираниот коефициент за 2,1 п.п.

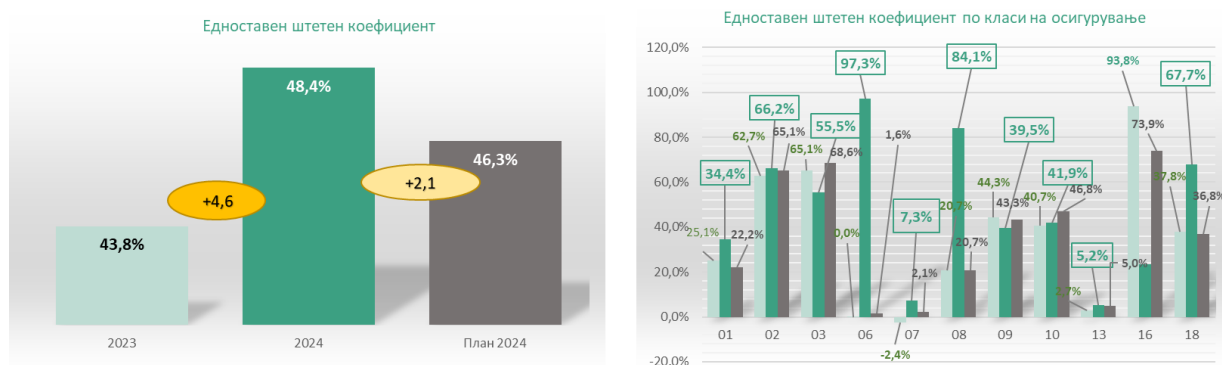
Штетниот резултат изнесува 707.244.167 денари (2023: 706.503.810 денари), и во споредба со 2023 година бележи раст од 740.357 денари или пораст од 0,1%.

Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 78,5% (2023: 78,8%) или учествува со 549.831.700 денари (2023: 553.041.177 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 150.576.549 денари (2023: 149.091.225 денари) или 21,5% (2023: 21,2%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 48,9% (2023: 44,6%), додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 48,9% (2023: 42,6%).

Табела бр.3.2.4. – Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 / 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	25,1%	34,4%	22,2%	9,4%	12,2%
02 Здравствено осигурување	62,7%	66,2%	65,1%	3,5%	1,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	65,1%	55,5%	68,6%	-9,5%	-13,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	97,3%	1,6%	97,3%	95,7%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	-2,4%	7,3%	2,1%	9,8%	5,3%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	20,7%	84,1%	20,7%	63,4%	63,4%
09 Останати осигурувања на имот	44,3%	39,5%	43,3%	-4,8%	-3,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	40,7%	41,9%	46,8%	1,2%	-4,9%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	2,7%	5,2%	5,0%	2,5%	0,3%
14 Кредити	0,4%	0,0%	0,0%	-0,4%	0,0%
16 Финансиски штети	93,8%	23,3%	73,9%	-70,5%	-50,6%
18 Осигурување на туристичка помош	37,8%	67,7%	36,8%	29,9%	30,9%
Вкупно	43,8%	48,4%	46,3%	4,6%	2,1%

Графикон бр.3.2.4- Едноставен штетен коефициент по години и класи на осигурување

10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.1. БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период 31.12.2024, резервирани се 2.099 штети (2023: 2.366) или 267 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 11,2% во однос на 2023 година. Подинамичен пад на бројот на резервираните штети бележиме кај Осигурувањето од незгода и Осигурување на туристичка помош. Намалување е забележано и кај класата Останати осигурувања на имот.

Причината за падот на бројот на резервации, се однесува на зголемената ликвидација во 2024 година согласно правилникот од Агенцијата за супервизија.

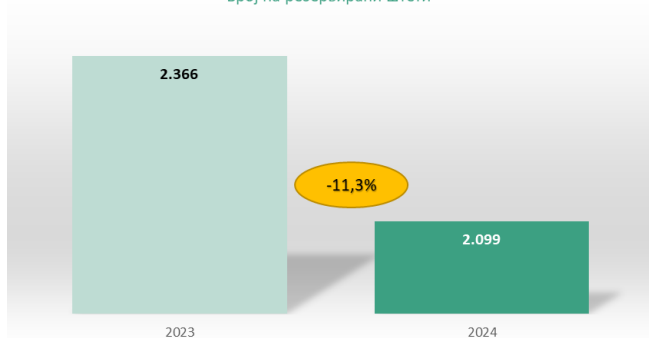
Табела бр.10.1.1. – Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс	Разлика помеѓу
	2023	2024	2024 / 2023	2024 & 2023
01 Осигурување од незгода	346	134	38,7	-212
02 Здравствено осигурување	546	558	102,2	12
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	226	256	113,3	30
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	1	0	0,0	-1
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	19	21	110,5	2
09 Останати осигурувања на имот	165	136	82,4	-29
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	827	868	105,0	41
13 Општо осигурување од одговорност	4	3	75,0	-1
15 Гаранциско осигурување	13	0	0,0	-13
16 Финансиски штети	4	1	25,0	-3
18 Осигурување на туристичка помош	215	122	56,7	-93
Вкупно	2.366	2.099	88,7	-267

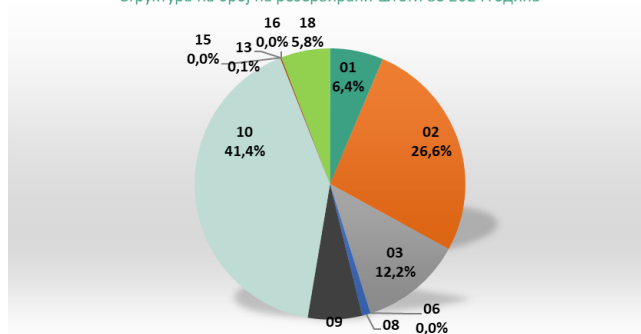
Графикон бр.10.1.1.- Број на резервирани штети

Графикон бр.10.1.2.- Структура на број на резервирани штети

Број на резервирани штети

Структура на број на резервирани штети во 2024 година

10.2. ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.2.1. Бруто резервирани штети

Состојбата на бруто резервациите за штети на 31.12.2024 година изнесува 388.479.962 денари (2023: 273.500.188 денари) што претставува скок во споредба со состојбата на истиот ден во 2023 година, односно резервацијата е поголема за 114.979.774 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат зголемување во износ од 105.342.614 денари.

Зголемениот износ во резервација се однесува на штетниот настан од пожарот настанат на 25.08.2024 година во фабриката на ХИТ 73 Доо с.Камењане. Имено, вкупниот резервиран износ по овој штетен настан изнесуваше 157.172.352,00 денари. По исплатата на авансот, во резервација по овој штетен настан се останати 125.656.249 денари. Поради овој износ е зголемената резервација на 31.12.2024 година.

Табела бр.10.2.1. – Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	6.473.335	2.324.463	8.764.460	35,9	26,5	-4.148.872	-6.439.997
02 Здравствено осигурување	6.428.980	6.984.800	9.040.387	108,6	77,3	555.820	-2.055.587
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	32.825.252	38.333.560	39.989.165	116,8	95,9	5.508.308	-1.655.605
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	160.000			0,0	0,0	-160.000	0
07 Осигурување на стока превоз (карга)			14.878	0,0	0,0	0	-14.878
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	17.422.309	136.948.076	14.060.982	786,1	974,0	119.525.767	122.887.094
08 Останати осигурувања на имот	9.929.099	6.380.110	10.641.991	64,3	60,0	-3.548.989	-4.261.881
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	191.189.919	187.973.777	192.627.121	98,3	97,6	-3.216.142	-4.653.344
10 Општо осигурување од одговорност	3.450.000	3.420.000	1.850.091	99,1	184,9	-30.000	1.569.909
13 Финансиски штети	2.230.000	90.000		4,0	0,0	-2.140.000	90.000
16							

18	Осигурување на туристичка помош	3.391.294	6.025.176	6.148.272	177,7	98,0	2.633.882	-123.096
	Вкупно	273.500.188	388.479.962	283.137.348	142,0	137,2	114.979.774	105.342.614

10.2.2. Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество заземаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 48,4% (2023: 69,9%), понатаму Осигурувањето на имот од пожар со 35,3% (2023: 6,4%).

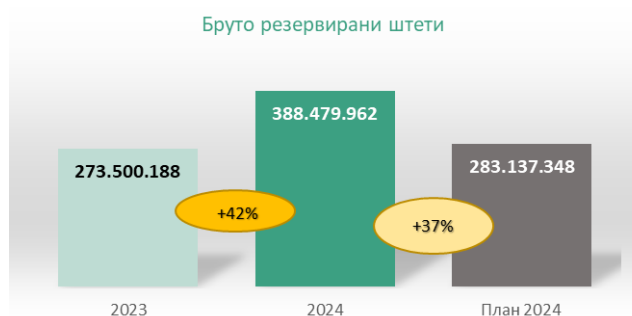
Табела бр.10.2.2. – Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	2,4%	0,6%	3,1%	-1,8%	-2,5%
02 Здравствено осигурување	2,4%	1,8%	3,2%	-0,6%	-1,4%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	12,0%	9,9%	14,1%	-2,1%	-4,3%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,1%	0,0%	0,0%	-0,1%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,4%	35,3%	5,0%	28,9%	30,3%
09 Останати осигурувања на имот	3,6%	1,6%	3,8%	-2,0%	-2,1%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	69,9%	48,4%	68,0%	-21,5%	-19,6%
13 Општо осигурување од одговорност	1,3%	0,9%	0,7%	-0,4%	0,2%
16 Финансиски штети	0,8%	0,0%	0,0%	-0,8%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,2%	1,6%	2,2%	0,3%	-0,6%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

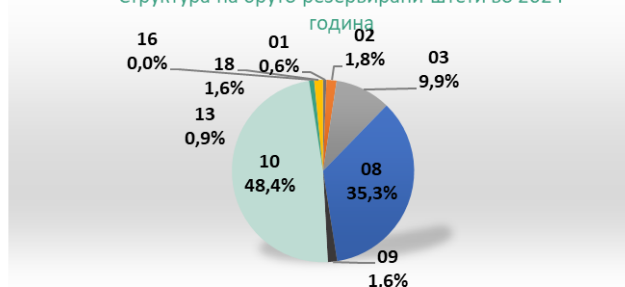
Графикон бр.10.2.1.- Бруто резервирани штети

Графикон бр.10.2.2.- Структура на бруто резервирани штети

Бруто резервирани штети

Структура на бруто резервирани штети во 2024 година

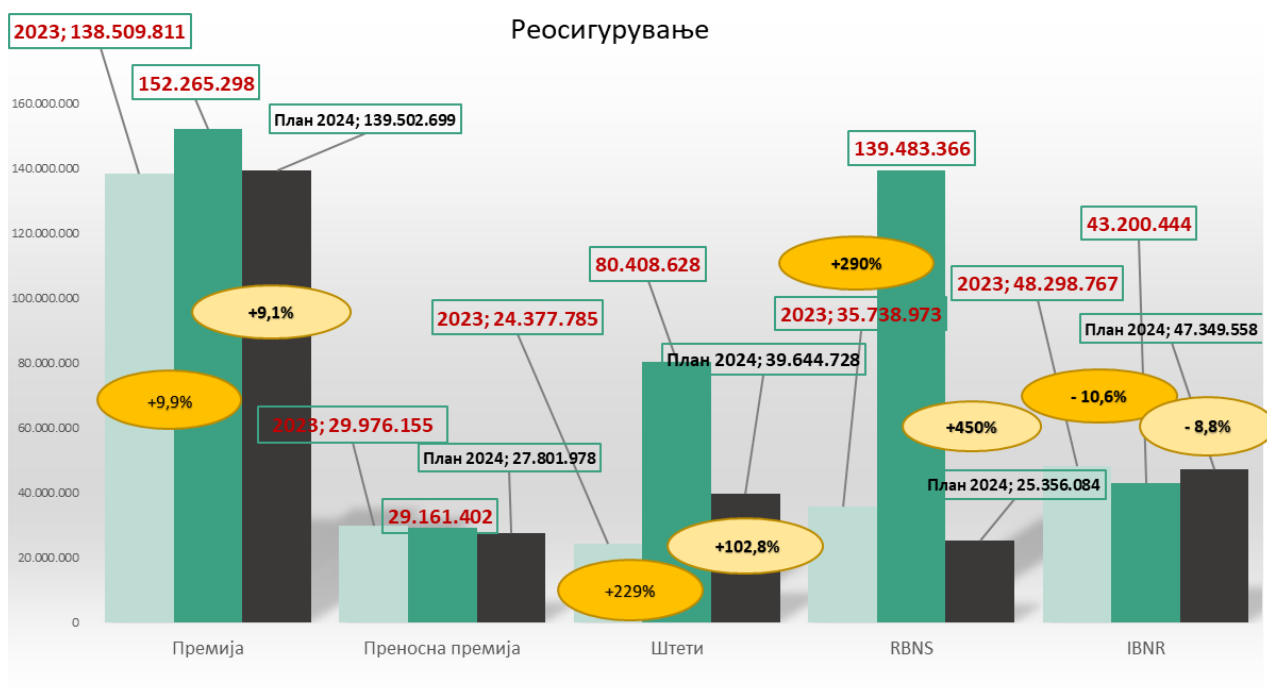

11. РЕОСИГУРУВАЊЕ

Друштвото во 2023 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покрите за деловната 2024 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. и Босна Ре кои се однесуваат на 2024 година, со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покрите на компанијата, и тоа:

- Property and Technical Branches Surplus Treaty Reinsurance Agreement - Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty - Непропорционален договор за имотно осигурување - вишок на штети договор,
- General Third Party Liability Surplus Treaty Reinsurance Agreement - Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица,
- Earthquake Quota Share Treaty - Пропорционален договор за имотно реосигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of Loss - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of Loss - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Domestic and Green Card XL MTPL - Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на одговорност кон трети лица (со вклучено покрите за каско осигурување)
- Cargo surplus reporter (со вклучено покрите за ЦМР осигурување),
- Agriculture Quota Share Treaty - Пропорционален договор за реосигурување на земјоделие,
- Stop Loss Extended Warranty - Договор за реосигурување на вишок загуба за реосигурување на продолжена гаранција,
- Livestock Quota Share Treaty - Пропорционален договор за реосигурување на животни.

Графикон бр.11.1. - Реосигурување 2023 година

12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување

Техничките резерви се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **дополнителна резерва за неистечени ризици**;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, но се уште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

Табела бр.12.1.1. – Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	48.700.591	47.522.227	54.304.498	97,6	87,5	-1.178.364	-6.782.272
02 Здравствено осигурување	64.538.916	82.180.719	71.836.243	127,3	114,4	17.641.803	10.344.475
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	174.721.496	206.768.293	173.005.891	118,3	119,5	32.046.797	33.762.402
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	458.605	405.737	471.111	88,5	86,1	-52.868	-65.374
07 Осигурување на стока превоз (карго)	607.222	733.839	488.732	120,9	150,2	126.617	245.108
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	52.445.557	175.033.792	51.232.472	333,7	341,6	122.588.235	123.801.320
09 Останати осигурувања на имот	106.018.934	109.378.587	114.320.711	103,2	95,7	3.359.653	-4.942.124
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	646.016.932	656.250.502	664.000.180	101,6	98,8	10.233.570	-7.749.678
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	539.030	615.689	650.060	114,2	94,7	76.659	-34.371
13 Општо осигурување од одговорност	11.192.914	8.301.713	9.165.952	74,2	90,6	-2.891.201	-864.240
14 Кредити	3.478.869	5.903.944	1.399.427	169,7	421,9	2.425.075	4.504.517
15 Гаранциско осигурување	3.364	0	0	0,0	0,0	-3.364	0
16 Финансиски штети	5.353.582	2.573.754	2.635.517	48,1	97,7	-2.779.828	-61.763
18 Осигурување на туристичка помош	12.542.421	14.566.724	17.864.317	116,1	81,5	2.024.303	-3.297.593
Вкупно	1.126.618.433	1.310.235.519	1.161.375.111	116,3	112,8	183.617.086	148.860.409

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2024 година изнесуваат 1.310.235.519 денари (2023: 1.126.618.431 денари), што е за 16,3% повеќе споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2024 година, бруто техничките резерви исто така бележат поголем износ за 148.860.408 денари, односно истите се поголеми од планираните за 12,8%.

Дел од зголемувањето на техничките резерви е резултат на зголемување на резервите за преносни премии (околу 55 мил денари) што е последица на растот на бруто полисираната премија, додека остатокот се должи на зголемување на резервите за штети (околу 129 мил денари) и

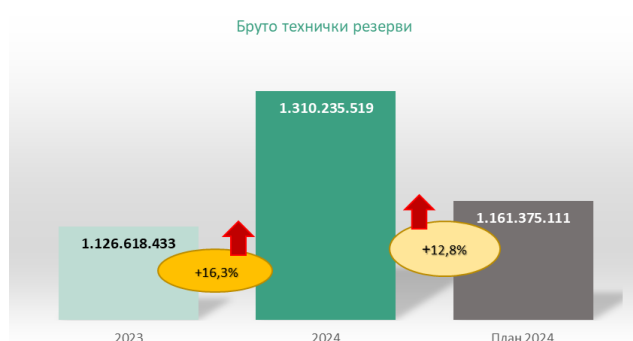
незначително зголемување на дополнителната резерва за неистечени ризици (околу 0,6 мил денари). Притоа, од ова зголемување на резервата за штети, околу 126 мил денари е последица на една значително голема штета – пожар во имотно осигурување, за која бруто резервата за настанати и пријавени штети со состојба на 31.12.2024 година е околу 126мил денари.

12.1.2. Структура на бруто технички резервации

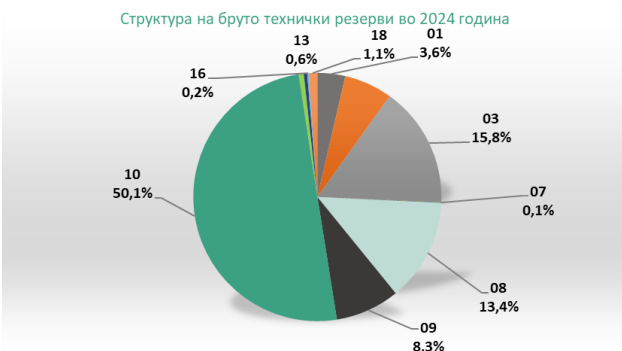
Табела бр.12.1.2. – Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	4,3%	3,6%	4,7%	-0,7%	-1,0%
02 Здравствено осигурување	5,7%	6,3%	6,2%	0,5%	0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	15,5%	15,8%	14,9%	0,3%	0,9%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,7%	13,4%	4,4%	8,7%	8,9%
09 Останати осигурувања на имот	9,4%	8,3%	9,8%	-1,1%	-1,5%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,3%	50,1%	57,2%	-7,3%	-7,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,0%	0,6%	0,8%	-0,4%	-0,2%
14 Кредити	0,3%	0,5%	0,1%	0,1%	0,3%
16 Финансиски штети	0,5%	0,2%	0,2%	-0,3%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,1%	1,1%	1,5%	0,0%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.1.1.- Бруто технички резервации

Графикон бр.12.1.2.- Структура на бруто технички резервации

12.2. НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.2.1. Нето технички резервации по класи на осигурување

Нето техничките резерви (брuto технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 8,3% или 83.555.756 денари поголеми во однос на претходната година (слично како и порастот во претходната година.

Околу 55 мил од зголемувањето се должи на резервите за преносни премии и е последица на растот на нето полисираната премија. Околу 28 мил денари е зголемување од нето резервите за штети и околу 0,6 мил денари се должи на раст на дополнителната резерва за неистечени ризици. Најголем пораст на резервата за штети произлегува од класата каско осигурување на моторни возила (класа 03) и осигурување од одговорност од употреба на моторни возила (класа 09), по околу 15 мил. денари. Растот во класата 03 е последица на зголемена резерва за настанати но недоволно пријавени штети, додека растот во класата 10 е последица на зголемена резерва за настанати и пријавени штети. Овој раст во класата 10 не е забележан и во брuto резервите за штети поради ослободување на една резерва за настанати и пријавени штети во износ од околу 13 мил. денари која е целосно предадена во реосигурување и го неутрализира зголемувањето од останатите штети, кое е резултат на зголемена изложеност.

Табела бр.12.2.1. – Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	48.700.591	47.522.227	54.304.498	97,6	87,5	-1.178.364	-6.782.272
02 Здравствено осигурување	64.538.916	82.180.719	71.836.243	127,3	114,4	17.641.803	10.344.475
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	172.921.496	206.618.293	173.005.891	119,5	119,4	33.696.797	33.612.402
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	458.605	400.875	354.189	87,4	113,2	-57.730	46.686
07 Осигурување на стока превоз (карга)	526.745	690.578	449.886	131,1	153,5	163.833	240.693
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	38.742.331	39.877.011	38.156.346	102,9	104,5	1.134.680	1.720.666
09 Останати осигурувања на имот	87.479.773	91.600.137	95.538.933	104,7	95,9	4.120.364	-3.938.796
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	576.553.720	604.356.700	599.299.166	104,8	100,8	27.802.980	5.057.533
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	539.030	615.689	650.060	114,2	94,7	76.659	-34.371
13 Општо осигурување од одговорност	4.114.311	3.595.336	5.381.210	87,4	66,8	-518.975	-1.785.875
15 Гаранциско осигурување	3.364	0	0	0,0	0,0	-3.364	0
16 Финансиски штети	2.711.221	1.363.990	2.380.590	50,3	57,3	-1.347.231	-1.016.600
18 Осигурување на туристичка помош	12.542.421	14.566.724	17.864.317	116,1	81,5	2.024.303	-3.297.593
Вкупно	1.009.832.524	1.093.388.278	1.059.221.329	108,3	103,2	83.555.754	34.166.949

Табела бр.12.2.2. – Брuto и нето технички резервации

	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024/2023	2024 & П2024	2024 & 2023	2024 & П2024
Преносна премија	568.885.004	623.555.681	594.152.992	109,6	104,9	54.670.677	29.402.689
Преносна премија во РЕ	4.795.818	3.323.221	105.580	69,3	3.147,6	-1.472.597	3.217.641
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	564.089.186	620.232.460	594.047.412	110,0	104,4	56.143.274	26.185.048
Резерви за пријавени штети	273.648.687	388.619.365	283.255.444	142,0	137,2	114.970.678	105.363.921

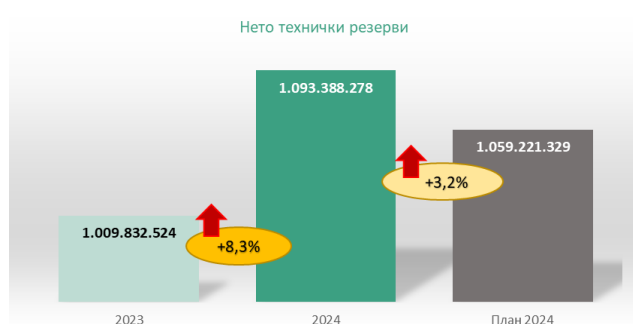
Резерви за пријавени штети во РЕ	35.738.973	139.483.366	25.356.084	390,3	550,1	103.744.393	114.127.282
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	237.909.714	249.135.998	257.899.360	104,7	96,6	11.226.284	-8.763.362
Резерви за непријавени штети	234.652.305	246.755.061	231.736.751	105,2	106,5	12.102.756	15.018.310
Резерви за непријавени штети во РЕ	48.298.767	43.200.444	47.349.558	89,4	91,2	-5.098.323	-4.149.114
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	186.353.538	203.554.617	184.387.193	109,2	110,4	17.201.079	19.167.424
Нето резерви за бонуси и попусти	3.181.250	2.115.348	3.317.661	66,5	63,8	-1.065.902	-1.202.313
Нето резерви за директни и индиректни трошоци	18.298.836	18.349.854	19.569.703	100,3	93,8	51.018	-1.219.849
Нето резерви за ризици, кои не се истечени				0,0	0,0	0	0
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	21.480.086	20.465.202	22.887.364	95,3	89,4	-1.014.884	-2.422.162
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	1.009.832.524	1.093.388.278	1.059.221.329	108,3	103,2	83.555.754	34.166.949

12.2.2. Структура на нето технички резервации

Табела бр.12.2.3. – Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2023	2024	План 2024	2024 & 2023	2024 & П2024
01 Осигурување од незгода	4,8%	4,3%	5,1%	-0,5%	-0,8%
02 Здравствено осигурување	6,4%	7,5%	6,8%	1,1%	0,7%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	17,1%	18,9%	16,3%	1,8%	2,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,8%	3,6%	3,6%	-0,2%	0,0%
09 Останати осигурувања на имот	8,7%	8,4%	9,0%	-0,3%	-0,6%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	57,1%	55,3%	56,6%	-1,8%	-1,3%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	0,4%	0,3%	0,5%	-0,1%	-0,2%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,3%	0,1%	0,2%	-0,1%	-0,1%
18 Осигурување на туристичка помош	1,2%	1,3%	1,7%	0,1%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12.2.1.- Нето технички резервации

Графикон бр.12.2.2.- Структура на нето технички резервации

V. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ

13.ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА

Делот продукција на Сава Стејшн се однесува на СТП Илинден.Во 2024 година се забележува пораст на возилата и предмети на СТП Илинден, реализираните возила се повисоки во однос на 2023 година за 8,6%, реализираните предмети се повисоки за 13,8%.

Табела бр.13.1.1. - Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вид на возило	2023		2024		Индекс 2024/2023		Разлика 2024 & 2023	
	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила
Патничко	3.404	3.404	3.631	3.631	106,67	106,67	227	227
Товарно	715	715	752	752	105,17	105,17	37	37
Останати услуги	797	0	1239	0	155,46	0,00	442	0
Полномошно	687	0	700	0	101,89	0,00	13	0
Тегнач	170	170	216	216	127,06	127,06	46	46
Полуприколка	150	150	198	198	132,00	132,00	48	48
Пробни табели	48	0	53	0	110,42	0,00	5	0
Автобус	25	25	25	25	100,00	100,00	0	0
Меѓународна возачка	223	0	268	0	120,18	0,00	45	0
Специјално товарно	11	11	15	15	136,36	136,36	4	4
Товарно приклучно	41	41	41	41	100,00	100,00	0	0
Работно возило					0,00	0,00	0	0
Специјално патничко			2	2	#DIV/0!	#DIV/0!	2	2
Вкупно	6.271	4.516	7.140	4.880	113,86	108,06	869	364

Вкупниот промет по сите основи на Сава Стејшн за 2024 година изнесува 13.845.766 денари (2023: 15.889.090 денари), што значи Сава Стејшн бележи пад во прометот од 13% или пад во износ од 2.043.324 денари. Од друга страна приходите од основната дејност Технички преглед и анализа изнесуваат 10.161.891 денари и бележат зголемување од 1.336.696 денари во однос на 2023 (8.825.195 мкд).

Табела 13.1.2. - Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вид на возило	Број на предмети	Број на возила	Технички преглед со вклучен ддв	Полномошно со вклучен ддв	Меѓународна возачка со вклучен ддв	Потврда за пробно возење со вклучен ддв	Пробни таблици со вклучен ддв	Комплетирање документација со вклучен ддв	Обрасци и материјали со вклучен ддв	Вкупно
Автобус	25	25	49.148	0	0	0	0	8.024	1.416	58.588
Меѓународна возачка	268	0	0	0	221.368	0	0	0	0	221.368
Останати услуги	1.239	0	0	0	0	0	0	584.808	73.101	657.909
Патничко	3.631	3.631	4.697.506	0	0	0	0	1.687.872	211.810	6.597.188
Полномошно	700	0	0	413.000	0	0	0	0	0	413.000
Полуприколка	198	198	290.182	0	0	0	0	84.960	11.387	386.529
Пробни таблици	53	0	0	0	0	12.508	34.397	25.016	0	71.921
Специјално патничко	2	2	2.799	0	0	0	0	944	118	3.861
Специјално товарно	15	15	31.489	0	0	0	0	6.608	826	38.923
Тегнач	216	216	416.974	0	0	0	0	91.096	12.095	520.165
Товарно	752	752	1.094.172	0	0	0	0	327.096	41.772	1.463.040
Товарно приклучно	41	41	27.442	0	0	0	0	19.352	2.419	49.213
Вкупно	7.140	4.880	6.609.712	413.000	221.368	12.508	34.397	2.835.776	354.944	10.481.705

VI. КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

14. КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

14.1. КОНСОЛИДИРАН РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2024 година САВА осигурување оствари позитивен консолидиран финансиски резултат од своето работење во износ од 40.055.652 денари (2023: 14.609.670 денари).

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 1.251.384.360 денари (2023: 1.120.574.751 денари), што е зголемување на вкупните приходи во износ од 130.809.610 денари или раст од 11,7% во однос на минатата деловна година.

Вкупните расходи од работењето во 2024 година изнесуваат 1.206.063.874 денари (2023: 1.103.627.335 денари), што е за 9,3% или 102.436.540 денари повеќе од минатата 2023 година.

Табела 14.1.-Консолидиран биланс на успех за 2024 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2024/2023
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	1.251.384.360	1.120.574.751	111,7
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	1.162.791.021	1.047.623.018	111,0
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	45.475.521	30.470.696	149,2
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.157.929	18.206.999	66,8
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.299.288	8.704.266	141,3
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	18.660.601	15.569.772	119,9
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	1.206.063.874	1.103.627.335	109,3
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ	612.070.794	536.406.972	114,1
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-1.065.901	-200.385	531,9
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	41.416.529	40.154.148	103,1

V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	493.144.161	465.081.445	106,0
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	7.153.148	2.496.008	286,6
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	46.110.077	44.341.182	104,0
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	5.187.214	4.920.873	105,4
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	2.047.852	10.427.092	19,6
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	45.320.486	16.947.417	267,4
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	5.264.835	2.337.747	225,2
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	40.055.652	14.609.670	274,2

14.1.1. Образложение за финансиски резултат

Сава Осигурување, во деловната 2024 година оствари позитивен финансиски резултат по одданочување во износ од 40.055.652 денари, што споредено со остварениот финансиски резултат за периодот 01.01-31.12.2023 год. (14.609.670 мкд), остварен е позитивен ефект во износ од 25.445.983 денари.

Позначајни ставки во делот на приходите, се пред се позитивните трендови во однос на премијата, односно Заработената премија во износ од 1.162.836.633 денари (+115.174.422 мкд) или зголемување од 11% во однос на 2023. Гледано структурално, разликите кај нето полисираната премија изнесуваат 99.463.876 како резултат на разликата помеѓу поголемата полисирана премија за 113.219.363 и поголемата премија предадена во реосигурување во износ од – 13.755.487. Додека, разликата кај нето ефектот од преносната премија изнесува -15.710.546 денари, како резултат на намалувањето на промената на бруто преносната премија во износ од -29.572.749 денари и намалувањето на промената на преносната премија во реосигурување која изнесува -13.862.204 денари.

Приходите од вложувања се поголеми во тековната година во однос на минатата за износ од 14.977.359 денари. Позначајни ставки се остварените приходи од наемнина 6.953.276 денари и поголемите приходи од камати кои во 2024 година изнесуваат 34.413.457 денари (2023: 25.841.275). Приходите од провизии од реосигурување бележат намалување за 6.049.070 денари.

Во делот на расходите, Друштвото бележи раст од 9% што произлегува од зголемување на нето штетите за 75.663.821 денари, притоа, гледано структурално разликата кај бруто штетите намалени за регресите и делот кој го покрива реосигурувачот изнесува +56.448.162 денари како резултат на нето ефектот од повеќе ликвидирани штети за 114.993.653 денари, поголемите регреси за 2.514.647 денари како и разликата од поголемото учество на реосигурувачот за 56.030.844. Разликата во промените на резервациите изнесуваат 19.215.659 денари, што произлегува од разликата од промената на бруто резервациите за 98.482.558 денари и разликата од промената на резервите на штети во делот на реосигурување од 79.266.899 денари.

Трошоците за спроведување на осигурување се поголеми во тековниот период во однос на истите од минатата година за 27.836.816 денари, притоа главните разлики се однесуваат на трошоците за

стекнување +12.962.048 денари и зголемување на административните за 14.874.768 денари, од кои во најголем дел се трошоци за услуги и трошоци за вработени.

Разликата кај исправката на вредноста во тековната година бележи негативен тренд и изнесува 5.187.214 денари, а споредбено со минатата година бележи зголемување за 266.341 денари.

Сава Стејшн во 2024 година реализираше позитивен финансиски резултат во износ од 4.959.068 денари, што позитивно влијаеше на консолидираниот резултат на Сава осигурување ад Скопје.

Графикон бр.14.1.1. - Движење на резултатот од работењето во периодот 2016-2024 година

15. КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

15.1. КОНСОЛИДИРАНА АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2024 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната консолидирана актива на Друштвото изнесува 2.074.462.816 денари (2023: 1.829.198.737 денари).

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2024 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 1.356.188.918 денари (2023: 1.298.003.841 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година за 4,5% или за 58.185.077 денари. Учеството на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 65,4% (2023: 71%).

- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 22,4% или 66.801.837 денари, и изнесуваат 364.957.057 денари (2023: 298.155.220 денари). Зголемувањето на побарувањата пред се се должи на поголемите побарувања од осигурениците, во корелација со зголемената продажба, %), и зголемување на побарувањата од работи на реосигурување кои во 2024 година изнесуваат 39.676.731 денари и во однос на 2023:12.565.024, се зголемени за 27.111.708 денари.

• **Бруто техничките резерви** на крајот на 2024 година се во износ од 1.310.235.519 денари (2023: 1.126.618.431 денари) и се поголеми за 183.617.088 денари, или 16,3% во однос на крајот на 2023 година. Дел од зголемувањето на техничките резерви е резултат на зголемување на резервите за преносни премии (околу 55 мил денари) што е последица на растот на бруто полисираната премија, додека остатокот се должи на зголемување на резервите за штети (+127 мил денари). Притоа, од ова зголемување околу 126 мил денари е последица на една голема штета – пожар во имотно осигурување, за која бруто резервата за настанати и пријавени штети е околу 126 мил денари. БТР во вкупната пасива на Друштвото опфаќа 63,6% (2023: 62,0%).

• **Обврските** на Друштвото се во износ од 170.829.984 денари (2023: 155.965.477 денари) и се повисоки во однос на минатата година за 14.864.508 денари или бележат пораст од 9,5.

Табела 15.1.1. – Консолидиран биланс на состојба за 2024 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2024/2023
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	2.074.462.816	1.829.198.737	113,4
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	11.142.951	9.200.976	121,1
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.356.188.918	1.298.003.841	104,5
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	216.847.241	116.785.910	185,7
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	9.809.837	11.491.683	85,4
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	364.957.057	298.155.220	122,4
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	58.009.828	47.047.727	123,3
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	57.506.985	48.513.381	118,5
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	48.879.231	42.802.196	114,2
ПАСИВА	2.074.462.817	1.829.198.737	113,4
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	519.259.680	482.037.638	107,7
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	1.310.235.520	1.126.618.431	116,3
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	28.962.942	23.878.572	121,3
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	4.878.593	3.681.446	132,5
Ж. ОБВРСКИ	170.829.984	155.965.475	109,5
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	40.296.098	37.017.172	108,9
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	48.879.231	42.802.196	114,2

15.2. КОНСОЛИДИРАН КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2024 година Вкупниот капитал на друштвото е зголемен за 0,75% или 3.443.561 денари во однос на минатата 2023 година, а пак доколку ја земеме во предвид и тековната добивка капиталот на Друштвото е зголемен за 38,5 мил денари.

Графикон бр.14.2.1. - Движење на консолидираната актива и капиталот на Друштвото во периодот 2016-2024 година

Движење на консолисираната актива во периодот 2016-2024

Движење на консолидираниот капитал во периодот 2016-2024

VII. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

16. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

16.1. СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- Привлекување и задржување на најдобрите таленти
- Управување со перформансите
- Одржливо работење
- развој на функцијата за човечки ресурси во компанијата,
- развој на организациска култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор во [друштвото],
- Дигитализација и оптимизација

16.2. КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО КАДРИ ВО 2024 ГОДИНА

Во 2024 година, нашиот менаџмент на човечки ресурси се фокусираше на следниве цели и активности:

- Усвоена Политика за развој на вработените и планирање на сукцесијата,
- Усвоен е Правилник за извршување на работа од дома,
- Воведовме нова пракса со која сите организациски единици започнаа да одржуваат редовни состаноци најмалку еднаш месечно и да не' известуваат за повратни информации од вработените во врска со работните услови или други проблеми поврзани со работењето.

- Соработка со Brainster academy - 48-часовен хакатон, каде студентите од академијата развиваат конкретни решенија кои ги доставија до САВА осигурување за евалуација и можна примена.
- Нови вработувања и престанок на постоечките вработувања;
- Обука на вработените на сите нивоа во компанијата, учење и обука со помош на апликацијата Coach;
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на вработениот, унапредување на работното место, парични награди, посетување обуки и сл.);
- Имплементирање на новиот софтвер за човечки ресурси Fledgeworks;
- Воведување активности за зближување на вработените со менаџментот (team bonding) - бизнис игра „Карта на лојалноста“ Станува збор за деловна игра - картичка за лојалност, чија цел е развивање на 15 квалитети кои се неопходни за успешна работа со луѓе – (самољубие, емоционална интелигенција, професионализам, позитивен став, приспособливост, ефективна комуникација, одговорност, способност да се биде тимски играч, трпение, креативност во решавање на проблеми, брзина, внимание на деталите, смисла за хумор, актерски вештини, управување со стресот). Играта има 10 прашања за секој квалитет, времето за одговор на прашање е 3 минути и прашањата се детално одговорени.

16.3. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Вработувањата во 2024 година беа главно нови вработувања поради барањата за продажба како дел од политиката на компанијата за развој на сопствена продажна мрежа и, во помала мера, претворањето на вработените кои веќе се вработени во компанијата од определено во неопределено време и замена на вработени кои ја напуштиле компанијата.

Престанокот на работниот однос главно се однесува на вработени кои сами си заминале од компанијата со отказ или со спогодба, а останатите одјави се вработени кои не постигнале задоволителни резултати во работата, што значи дека не им бил продолжен договорот, а престанокот на работниот однос на дел од вработените е поради пензионирање.

Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

16.3.1. Вкупен број на вработени во САВА осигурување а.д. Скопје

Следниве информации ја прикажуваат политиката за вработување за 2024 година, која е директно поврзана со потребите на компанијата и обемот на активности во секторот за продажба. Главната цел е да се мотивира, подобри и оптимизира потенцијалот на сите вработени.

Во САВА осигурување на 31.12.2024 брои вкупно 217 вработени, а деталната состојба на вработените во сите сектори и Самостојни служби е следна:

1. **Кабинет на Генерален директор** ја сочинуваат 6 вработени заклучно со 31.12.2024 година (Кабинет 3, Писарница 1, Административна поддршка 1 и Офицер за заштита на лични податоци 1), што е зголемување за 1 вработен во однос на претходната година.
2. **Секторот за штети** има 22 вработени на 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
3. **Секторот за продажба** на 31.12.2024 година има 148 вработени, што е намалување за 4 вработени во однос на претходната година.
4. **Секторот за развој и преземање ризици** на 31.12.2024 година има 13 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
5. **Секторот за финансии и сметководство** има 6 вработени заклучно со 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
6. **Секторот за општи и правни работи** (набавка на средства) на 31.12.2024 година има 4 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
7. **Самостојната служба за човечки ресурси** на 31.12.2024 година има 3 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
8. **Самостојната служба за контролинг** заклучно со 31.12.2024 година има 2 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
9. **Самостојната служба за наплата** на 31.12.2024 година има 5 вработени, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
10. **Самостојната служба за ИТ** има 4 вработени заклучно со 31.12.2024 година, што е намалување за 1 вработен во однос на претходната година.
11. **Самостојната служба за актуарски работи** на 31.12.2024 година има 2 вработени, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
12. **Самостојната служба за внатрешна ревизија** има 1 вработен на 31.12.2024 година, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.
13. **Самостојната служба за управување со ризици** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите) на 31.12.2024 година има 1 вработен, а бројот на вработени не е променет во однос на претходната година.

Табела бр. 16.3.1. Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени	Еквивалент на ефективно работно време
-------------------	--------------------------	---------------------------------------

	31.12.2024	31.12.2023	Разлика 31.12.2024 & 31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	Разлика 31.12.2024& 31.12.2023
Кабинет на Генерален директор	6	5	1	6,00	5,00	1,00
Продажба - застапници	57	58	-1	44,98	47,48	-2,50
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	33	35	-2	33,00	34,00	-1,00
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	34	35	-1	30,75	32,25	-1,50
Продажба - комерцијалисти, референти	24	24	0	22,75	22,75	0,00
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3,00	3,00	0,00
Управување со побарувања и наплата	5	6	-1	5,00	6,00	-1,00
Тарифирање	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Штети и регреси	22	23	-1	22,00	22,00	0,00
ИТ и работни процеси	4	5	-1	4,00	4,50	-0,50
Финансии	4	3	1	4,00	2,88	1,13
Сметководство	2	4	-2	2,00	4,00	-2,00
Контролинг	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Општи и правни работи	5	5	0	4,88	4,88	0,00
Купување и одржување на одновни средства	2	2	0	1,88	1,88	0,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1,00	1,00	0,00
Актуарство	2	2	0	2,00	2,00	0,00
Управување со ризик	1	1	0	1,00	1,00	0,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Развој	8	8	0	8,00	8,00	0,00
Вкупно	217	224	-7	200,23	206,61	-6,375

16.3.1.1. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

На крајот на 2024 година има вкупно 217 вработени, од кои 22 работат со скратено работно време, а 195 работат со полно работно време. Тоа значи дека 10,1% од вработените работат со скратено работно време, додека 89,9% работат со полно работно време.

Споредено со крајот на 2023 година, бројот на вработени со скратено работно време не е променет, од друга страна, бројот на вработени со полно работно време е намален за 7, што доведе до намалување на процентот на редовно вработени за 0,3% во однос на вкупниот број на вработени.

Вреди да се напомене дека Секторот за продажба има најголем број вработени со скратено работно време, што се базира на потребите на секторот.

Табела 16.3.1.1. Број на вработени врз основа на типот на вработеност

	2024		2023	
Вработени врз основа на работно време	Број	Процент (во %)	Број	Процент (во %)
Скратено работно време	22	10,1	22	9,8
Полно работно време	195	89,9	202	90,2
Вкупно	217	100,0	224	100,0

16.3.1.2. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

На крајот на 2024 година, бројот на вработени со различни степени на образование е следниот:

- Бројот на вработени со **средно образование** не е променет и изнесува вкупно **81** вработен и претставува 37,3% од вкупниот број на вработени.
- Бројот на вработени со **вишо образование** не е променет и изнесува **1** вработен и претставува 0,5% од вкупниот број на вработени.
- Бројот на вработени со **високо образование** е намален за 6 и сега изнесува вкупно **122** вработени. Споредено со 2023 година, ова претставува намалување од 0,9% во однос на вкупниот број на вработени, кој сега изнесува 56,2%.
- Бројот на вработени со **магистерски или докторски студии** е намален за 1 и сега изнесува вкупно **13** вработени. Споредено со 2023 година, тоа претставува намалување од 0,3% во однос на вкупниот број на вработени, кој сега изнесува 6,0%.

Табела 16.3.1.2. Број на вработени по степен на образование

Степен на образование	2024		2023	
	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	0	0,0	0	0,0
V- Степен	81	37,3	81	36,2
VI- Степен	1	0,5	1	0,4
VII- Степен	122	56,2	128	57,1
Магистри и Доктори	13	6,0	14	6,3
Вкупно	217	100,0	224	100,0

16.3.1.3. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Следното е преглед на бројот на вработени по возрасна група заклучно со крајот на 2024 година:

Бројот на вработени што се на возраст **до 30 години** на 31.12.2024 година е **23** вработени што претставува 10,6% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е намален за 5 вработени.

Бројот на вработени на годишна возраст **од 31 до 50 години** на 31.12.2024 година е **158** вработени што претставува 72,8% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е намален за 14 вработени.

Бројот на вработени што се на возраст **над 51 година** на 31.12.2024 година е **36** вработени што претставува 16,6% од вкупниот број на вработени, а споредбено со 2023 година, бројот на вработени во оваа возрасна група е зголемен за 12 вработени.

Табела 16.3.1.3. Број на вработени по старосна група

2024			2023	
Старосна група	Број	Во (%)	Број	Во (%)
До 30 години	23	10,6	28	12,5
Од 31 до 50 години	158	72,8	172	76,8
Над 51 година	36	16,6	24	10,7
Вкупно	217	100,0	224	100,0

16.3.1.4. Вработени во Друштвото врз основа на пол

На крајот на 2024 година, нашата компанија од вкупно 217 вработени, **146 се вработени жени**, што сочинува 67,3% од вкупната работна сила. Ова е зголемување за 2 вработени жени во однос на крајот на 2023 година.

Слично на тоа, на крајот на 2024 година во нашата компанија има **71 вработени мажи**, што сочинува 32,7% од вкупната работна сила. Ова е намалување за 9 вработени мажи во однос на 2023 година.

Табела 16.3.1.4. Број на вработени според пол

2024			2023	
Пол	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	146	67,3	144	64,3
Мажи	71	32,7	80	35,7
Вкупно	217	100,0	224	100,0

16.3.2. Вкупен број на вработени во САВА Стејшн ДООЕЛ Скопје

На 31.12.2024 година вкупниот број на вработени лица во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје изнесува 11 вработени.

Во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје на 31.12.2024 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

- 1 Раководител,
- 3 Контролори,
- 4 Администратори,
- 1 Администратор одговорен за набавки,
- 1 Администратор одговорен за менаџмент на човечки ресурси
- 1 Администратор одговорен за сметководство

17. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Во динамичната и технолошки напредна деловна средина, информатичката технологија претставува фундаментален столб за оперативната ефикасност, дигитализацијата и сигурноста на системите во САВА Осигурување. Како дел од континуираните напори за унапредување, ИТ службата во текот на 2024 година спроведе значајни подобрувања во инфраструктурата, безбедноста и телекомуникациските решенија. Овие активности имаат за цел не само подобрување на интерните процеси, туку и зголемување на нивото на услуги кон клиентите, во согласност со стратешките насоки на групацијата.

СОФТВЕР

- Дигитализација и автоматизација на процесите во согласност со стратегијата на компанијата
- Надградба на главниот деловен систем со дополнителни функционалности за подобра интеграција со останатите системи
- Проширување на договорот со Microsoft, вклучувајќи оптимизација на лиценцирањето и воведување на нови алатки
- Имплементација на нови решенија за управување со документи и електронски потписи

БЕЗБЕДНОСТ

- Редовни безбедносни тестирања и симулации на сајбер-напади
- Проширување на мониторинг системот за рана детекција на закани
- Имплементација на напредни решенија за заштита на работни станици и сервери
- Ажурирање на политиките за пристап и автентикација, со дополнителни мерки за заштита на корисничките акаунти
- Додадени нови алатки за анализа на потенцијални ранливости

ХАРДВЕР

- Имплементирана нова CISCO мрежна опрема во дирекцијата на друштвото
- Набавени 2(два) нови сервери со вклучена 5-годишна гаранција
- Замена на старите работни станици со нови
- Активно менување на работните станици кај продавачите со преносни (лаптоп) компјутери

- Надградба на постоечките работни станици со цел можност за надоградба на нов оперативен систем онаму каде е можно

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ

- Договори со операторите за зголемување на капацитетите и стабилноста на конекциите
- Проширување на оптичките линкови во подружниците каде што тоа е возможно
- Оптимизација на телекомуникациските трошоци преку нови договори и подобрени услуги

Генерален извршен директор

Мелита Гугуловска,

Извршен директор

Кристиан Лешков,

Датум: 13.02.2025 година, Скопје

ПРИЛОГ 2 – КОНСОЛИДИРАНА ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 04778529

Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Консолидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидирана годишна сметка

Година : 2024

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	9.200.976,00			11.142.951,00
3	-- Останати нематеријални средства	9.200.976,00			11.142.951,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	18.070.804,00			17.696.740,00
5	-- Недвижности (006+007)	7.500.575,00			7.374.657,00
7	-- Градежни објекти	7.500.575,00			7.374.657,00
8	-- Постројки и опрема	10.508.376,00			10.290.696,00
12	-- Останати материјални средства	61.853,00			31.387,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	1.290.503.265,00			1.348.814.260,00
14	-- I.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	148.438.171,00			146.257.708,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	16.486.741,00			16.255.977,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	16.486.741,00			16.255.977,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	1.125.578.353,00			1.186.300.575,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	894.002.172,00			926.026.389,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	894.002.172,00			926.026.389,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	277.256.586,00			146.747.926,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	481.552.416,00			688.508.274,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	135.193.170,00			90.770.189,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	231.576.181,00			260.274.186,00
36	-- Депозити	231.576.181,00			260.274.186,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	116.785.910,00			216.847.241,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	29.976.155,00			29.161.402,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	84.037.741,00			182.683.810,00

47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	2.772.014,00			5.002.029,00
50	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.200.527,00			1.314.294,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	308.446.376,00			373.452.599,00
52	-- И.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	256.326.141,00			287.678.239,00
53	-- Побарувања од осигуреници	250.458.755,00			281.870.763,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	5.867.386,00			5.807.476,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	12.565.024,00			39.676.731,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	39.555.211,00			46.097.629,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	12.624.132,00			12.624.466,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	1.499.635,00			1.873.975,00
60	-- Тековни даночни средства	10.291.156,00			8.495.543,00
61	-- Останати побарувања	15.140.288,00			23.103.645,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	36.374.869,00			47.647.546,00
63	-- З. ЗАЛИХИ	102.630,00			40.199,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	48.513.380,00			57.506.986,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.829.198.737,00			2.074.462.816,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	42.802.196,00			48.879.231,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	482.037.640,00			519.259.678,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00			234.072.672,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	-7.188.602,00			-9.165.278,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	90.600.698,00			93.442.722,00
75	-- Законски резерви	90.600.698,00			93.442.722,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	154.055.575,00			160.853.911,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	4.112.373,00			
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	14.609.670,00			40.055.651,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	1.126.618.431,00			1.310.235.521,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	594.065.341,00			649.393.862,00
89	-- Бруто резерви за штети	526.599.826,00			653.724.281,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	5.953.264,00			7.117.378,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	23.878.572,00			28.962.942,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	23.878.572,00			28.962.942,00
97	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	423.575,00			411.359,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	159.223.347,00			175.297.218,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	82.646,00			82.622,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	82.645,00			82.621,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	1,00			1,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	19.948.056,00			37.362.646,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	139.192.645,00			137.851.950,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	80.623.173,00			80.623.173,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	21.902.592,00			15.058.966,00
108	-- Обврски кон вработените	26.012.586,00			27.334.911,00

109	-- Тековни даночни обврски	3.264.847,00			4.476.496,00
110	-- Останати обврски	7.389.447,00			10.358.404,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	37.017.172,00			40.296.098,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.829.198.737,00			2.074.462.816,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	42.802.196,00			48.879.231,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	1.120.574.750,00			1.251.384.359,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	1.047.623.017,00			1.162.791.020,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	1.257.986.648,00			1.371.199.593,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	138.509.811,00			152.265.298,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	84.901.270,00			55.328.521,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	13.047.450,00			-814.754,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	30.470.696,00			45.475.521,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	30.287.366,00			38.334.877,00
220	-- Приходи од камати	25.841.275,00			34.413.457,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	1.675.085,00			1.306.361,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	2.771.006,00			2.615.059,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	2.771.006,00			2.615.059,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)	183.330,00			7.140.644,00
229	-- Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)				6.953.276,00
232	-- Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста				6.953.276,00
233	-- Останати приходи од вложувања	183.330,00			187.368,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	26.911.265,00			24.457.217,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	15.569.772,00			18.660.601,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	1.103.627.333,00			1.206.063.873,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	536.406.972,00			612.070.794,00
238	-- Бруто исплатени штети	561.015.956,00			676.009.609,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	9.493.924,00			12.008.571,00

241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	24.377.785,00			80.408.628,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	28.641.896,00			127.124.454,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	19.379.171,00			98.646.070,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	-200.386,00			-1.065.901,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	-200.386,00			-1.065.901,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	718.051,00			1.164.114,00
254	-- Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	918.437,00			2.230.015,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	40.154.148,00			41.416.529,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	5.573.263,00			5.725.568,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	34.580.885,00			35.690.961,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	465.081.444,00			493.144.160,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	282.250.244,00			288.955.080,00
263	-- Провизија	103.614.953,00			116.531.477,00
264	-- Останати трошоци	33.171.430,00			26.723.331,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-5.204.618,00			-9.670.780,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	150.668.479,00			155.371.052,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	182.831.200,00			204.189.080,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	7.114.815,00			6.300.791,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	76.009.523,00			84.608.930,00
270	-- Плати и надоместоци	43.285.453,00			48.353.321,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	3.938.325,00			4.425.667,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	17.997.655,00			20.184.860,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	4.680.188,00			5.020.271,00
274	-- Останати трошоци за вработените	6.107.902,00			6.624.811,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	11.044.144,00			13.483.549,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	88.662.718,00			99.795.810,00
277	-- Трошоци за услуги	59.338.947,00			73.947.661,00
278	-- Материјални трошоци	10.221.548,00			9.857.088,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	19.102.223,00			15.991.061,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	2.496.008,00			7.153.148,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	2.496.008,00			7.153.148,00
288	-- Расходи за камати	679.672,00			3.447.903,00
289	-- Расходи за курсни разлики	1.684.266,00			1.524.089,00

295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	132.070,00			2.181.156,00
296	-- Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	132.062,00			2.180.463,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	8,00			693,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	44.341.182,00			46.110.077,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	44.341.182,00			46.110.077,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	15.347.965,00			7.235.066,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	4.920.873,00			5.187.214,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	10.427.092,00			2.047.852,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) -- (236+305)	16.947.417,00			45.320.486,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	16.947.417,00			45.320.486,00
312	-- Данок на добивка	2.337.747,00			5.264.835,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	14.609.670,00			40.055.651,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	238,00			224,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
329	-- Добивка за годината	14.609.670,00			40.055.651,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	14.609.670,00			40.055.651,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
609	-- Набавна вредност на софтвер со лиценца	543.015,00			543.015,00
611	-- Акумулирана амортизација на софтвер со лиценца	543.015,00			543.015,00
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	160.284.280,00			165.090.879,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	151.083.304,00			153.947.929,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	9.200.976,00			11.142.951,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	9.327.597,00			9.327.597,00
627	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	1.781.834,00			1.952.940,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	7.545.763,00			7.374.657,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	25.804.281,00			25.480.393,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	22.521.586,00			23.336.230,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	3.282.695,00			2.144.163,00

633	-- Набавна вредност на информациска и телекомуникациска опрема	2.053.190,00			2.053.190,00
635	-- Акумулирана амортизација на информациска и телекомуникациска опрема	2.039.369,00			2.052.359,00
636	-- Сегашна вредност на информациска и телекомуникациска опрема(< = АОП 008 од БС)	13.302,00			831,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	26.347.491,00			27.923.945,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	23.459.889,00			24.502.669,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	2.887.602,00			3.421.276,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	231.486.788,00			36.540.684,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)				223.641.504,00
670	-- Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)	1.194.595,00			1.337.063,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	36.374.869,00			47.647.546,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	6.644.494,00			9.685.085,00
683	-- Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка(< или = АОП 234 од БУ)	26.911.265,00			24.457.217,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	11.044.144,00			13.483.549,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	15.870.800,00			21.179.762,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	5.098.617,00			5.870.724,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	314.385,00			1.197.417,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	7.977.141,00			7.078.797,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	5.484.764,00			9.468.931,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	36.023.497,00			29.918.592,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	21.605.311,00			20.060.084,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	3.637.405,00			4.781.520,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	4.468.663,00			2.955.208,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	387.180,00			196.293,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	191.489,00			189.352,00
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	662.182,00			616.625,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	1.152.221,00			1.148.115,00
700	-- Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	123.246,00			182.526,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	7.434.338,00			4.241.545,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	278.643,00			350.664,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	3.270.754,00			3.738.935,00

704	- - Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	314.620,00			715.584,00
705	- - Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	755.600,00			1.356.470,00
707	- - Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.897.551,00			1.952.133,00
709	- - Трошоци за даноци и придонеси(< или = АОП 279 од БУ)	7.643.421,00			162.176,00
710	- - Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)	3.147.947,00			2.790.419,00
712	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	238,00			224,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
4491	- 64.990 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, н.д.м.				53.933.180,00
4493	- 65.120 - Неживотно осигурување				1.187.293.850,00
4517	- 71.200 - Техничко испитување и анализа				10.157.329,00

Потпишано од:

MELITA GUGULOVSKA

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
 OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
 Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
 KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.